ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 18 Νοεμβρίου 2026 • Ετος 12ο • Αρ. φύλλου 624* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | *www.kathimerini.com.cy* | *Τιμή: €2,00*

«ΠΑΖΑΡΙ»

ΜΑΧΗ ΠΑΡΙΣΙΟΥ - ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ ΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Σελ. 10

ΕΥΡΩΠΗ

ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 11 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΝΕΟΙ

Σελ. 11

Στο κυνήγι των μεριδίων οι τράπεζες

Μετά τις εξαγορές και τις συγχωνεύσεις, Alpha Bank, Τρ. Κύπρου και Eurobank ανεβάζουν τον πήχη

Το νέο τραπεζικό τοπίο στην Κύπρο διαμορφώνεται πλέον σε μεγάλο βαθμό, με τις εξαγορές και τις συγχωνεύσεις να έχουν ολοκληρωθεί και τις τρεις συστημικές τράπεζες να περνούν στην επόμενη φάση: τη διεκδίκηση μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς. Alpha Bank, Τράπεζα Κύπρου και Eurobank θέτουν φιλόδοξους στόχους πιστωτικής επέκτασης και κερδοφορίας, σε μια αγορά που χαρακτηρίζεται ήδη από υψηλή συγκέντρωση, αλλά εξακολουθεί να προσφέρει περιθώρια ανάπτυξης, με βασικό σύμμαχο τις ισχυρές επιδόσεις της κυπριακής οικονομίας. Η Alpha Bank στοχεύει σε ετήσια αύξηση χορηγήσεων περίπου 13% έως το 2030, επιδιώκοντας να ενισχύσει τη συμβολή της Κύπρου στα κέρδη του ομίλου. Η Τράπεζα Κύπρου σχεδιάζει περαιτέρω πιστωτική επέκταση και υψηλότερες αποδόσεις, ενώ για τη Eurobank η Κύπρος αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά της, με σημαντική συνεισφορά στην κερδοφορία και κομβικό ρόλο στη διεθνή της στρατηγική. Το μεγάλο στοίχημα είναι πλέον ποια τράπεζα θα καταφέρει να μετατρέψει τους φιλόδοξους στόχους της σε νέα πελατεία, χορηγήσεις και μερίδια αγοράς. **Σελ. 4**

Ανοίγει ξανά το μέτωπο για εργοδότηση αλλοδαπών

Σε νέο κύκλο διαλόγου εισέρχεται το ζήτημα της εργοδότησης αλλοδαπών εργαζομένων, μετά την ευρεία σύσκεψη με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων πλευρών. Στο επίκεντρο βρέθηκαν οι ανάγκες της αγοράς εργασίας, οι όροι απασχόλησης και οι παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας από μερίδα εργοδοτών σε συγκεκριμένους κλάδους. Την έντονη συζήτηση μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων αναμένεται να απασχολήσει και το ζήτημα των ενοικιαζόμενων εργαζομένων, καθώς εξακολουθούν να καταγράφονται κενά και ασάφειες στο υφιστάμενο καθεστώς εργοδότησής τους. Εργοδότες και συντεχνίες καταθέτουν διαφορετικές προσεγγίσεις, με τις τελευταίες να ζητούν επέκταση των συλλογικών συμβάσεων σε όλους τους κλάδους, ενώ οι εργοδοτικές οργανώσεις θέτουν την ανάγκη επανεξέτασης του τρόπου κάλυψης των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό. Στο τραπέζι πλέον βρίσκονται εισηγήσεις από όλες τις πλευρές, με ζητούμενο τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου που θα ρυθμίζει την αγορά εργασίας. **Σελ. 6**

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ ΟΙ «ΜΕΓΑΛΟΙ»

Διευθυντήριο Ε.Ε. για το Ουκρανικό

Συνθήκες κρίσης στην Ε.Ε. προκαλεί η σύσταση άτυπου διευθυντηρίου Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Πολωνίας με τη συμμετοχή και της Βρετανίας, για τις διαβουλεύσεις στο Ουκρανικό. Η ομάδα Ε5 παρακάμπτει την αρχή της ισοτιμίας των κρατών-μελών στη διαχείριση της μεγαλύτερης κρίσης ασφάλειας της Ευρώπης με τεράστιες οικονομικές παρενέργειες. **Σελ. 5**

DEUTSCHE BANK

Η Κύπρος «πίσω πόρτα» Ρώσων ολιγαρχών

Διαρροή 15 εκατ. εγγράφων αποκαλύπτει ότι η γερμανική τράπεζα διατηρούσε ως πελάτες Ρώσους ολιγάρχες, καταδικασμένους εγκληματίες και απατεώνες, οι οποίοι χρησιμοποίησαν την Κύπρο ως δίαυλο. **Σελ. 6**

ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Στο 3,4% η ανάπτυξη στην Κύπρο για το 2026

Οι οικονομικές προοπτικές της Κύπρου παραμένουν ισχυρές, παρά τις αυξανόμενες τιμές της ενέργειας, οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν προσωρινά την ανάπτυξη, σημειώνει η Κομισιόν στις φθινοπωρινές της προβλέψεις. **Σελ. 7**

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Καμπανάκι από τη μείωση των αφίξεων

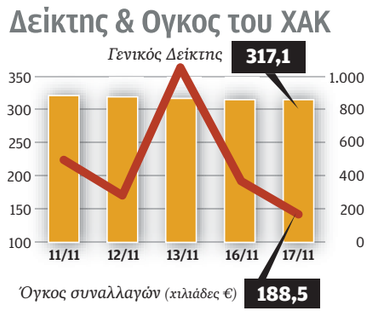
Σελ. 7

ΤΑΜΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Δεν άρεσε στους εταίρους η πρόταση Μουσιούττα

Σε γρίφο εξελίσσεται η εξεύρεση συμβιβασμού για τα Ταμεία Προνοίας. Οι κοινωνικοί εταίροι δεν έμειναν ευχαριστημένοι από την πρόταση της κυβέρνησης. Αντιδράσεις από εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις. **Σελ. 4**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΕΛΛΑΔΑ

Η Αθήνα, κόμβος παραγωγής μικροδορυφόρων

«Στην Ελλάδα μπορούν να κατασκευάζονται δορυφόροι παγκόσμιου επιπέδου», δηλώνει ο Ράφαλ Μοτζέφσκι, συνιδρυτής και CEO της φινλανδικής ICEYE. Εξηγεί την απόφαση του ομίλου να αναδείξει την Αθήνα σε κεντρικό κόμβο διαστημικής τεχνολογίας που θα παράγει έως 150 δορυφόρους ετησίως. **Σελ. 14**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / του Μιχαλη Περσιανη

Βιωσιμότητα, chips και το λάγνο βλέμμα ενός κατασκόπου

Όταν το 1961 τα μάτια του παντρεμένου υπουργού Πολέμου της Βρετανίας, Τζον Προφιούμο, έπεσαν για πρώτη φορά στην πανέμορφη Κριστίν Κίλερ, αυτή καθόταν, ακαταμάχητα σικ και πανέμορφη –αλλά και ημίγυμνη– δίπλα στην πισίνα. Με έναν παροξυσμό που θυμίζει Ντομινίκ Στρος Καν, ο Προφιούμο ξέχασε τα θέματα ασφάλειας και τα πρωτόκολλα και δεν έλεγξε αν η Κίλερ, που ήταν κίλερ, μπορεί να έκανε στενή παρέα με κάτι τύπους της ΚαΓκεΜπε. Τελικά, η υπόθεση οδήγησε τον Προφιούμο σε παραίτηση και έριξε την κυβέρνηση ΜακΜίλαν, έστω κι αν ο έρωτας δεν αφορούσε τελικά κατασκοπεία.

Το ίδιο αρχέγονο σενάριο έφερε μεγάλους μπελάδες και στον Τζένσεν Χουάνγκ. Ο ισχυρισμός περί κατασκοπείας παραμένει (προς το παρόν) ανεπιβεβαίωτος, δικαιώνει όμως όσους ανησυχούσαν για τη μεταφορά τεχνολογίας από τις ΗΠΑ σε δυνητικούς αντιπάλους ή και εχθρούς της χώρας. Η ιστορία έχει ακόμα δρόμο. Πίσω από όλες τις άλλες αναλύσεις, περιλαμβανομένης και της έκθεσης ολόκληρης της βιομηχανίας τεχνολογίας σε μια αναταραχή στη NVIDIA, υπάρχει και το σοβαρό θέμα του Διοικητικού Συμβουλίου – ένα θέμα που δεν είναι σέξι σαν κατάσκοπος, είναι όμως εξίσου σοβαρό.

Η εταιρεία είναι εξαιρετικά «επίπεδη», με πολλά –δεκάδες– στελέχη να αναφέρονται κατευθείαν στον Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO). Από αυτό και μόνο, τεκμαίρεται ότι ο CEO είναι πανίσχυρος. Ασκεί, μάλιστα, και έλεγχο επί του Διοικητικού Συμβουλίου, του οποίου προήδρευε για 33 χρόνια.

Οι ατέλειωτες θητείες περιλαμβάνουν και τα 3 από τα 5 μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, ενώ δεν υπάρχει Διευθυντής Συμμόρφωσης. Ο Εσωτερικός Έλεγχος ασκεί και καθήκοντα Διεύθυνσης Ρίσκου. Υπάρχουν πολλαπλές εξαρτήσεις από συγκεκριμένους πελάτες, με εγγυήσεις για τους αγοραστές των προϊόντων της. Δεν είναι σαφές ακόμα ποιος αξιολόγησε ανεξάρτητα την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων, τα όρια έκθεσης και τα δυσμενή σενάρια για τις μεγαλύτερες συμφωνίες.

Η εταιρεία έχει επίσης πολλαπλή έκθεση στον ίδιο πελάτη – στην περίπτωση της OpenAI, για παράδειγμα, ένα ταρακούνημα στον πελάτη θα μπορούσε να πλήξει ταυτόχρονα την αξία της επένδυσης, τη ζήτηση για εξοπλισμό και τη θέση της NVIDIA ως εγγυήτριας. Οι εγγυήσεις για αγορά αδιάθετης ισχύος ή για μισθώσεις κέντρων δεδομένων (data centers) καθιστούν την εταιρεία εξαιρετικά ευάλωτη στους πελάτες της, ενώ οι μεγαλύτερες εγγυήσεις ολοκληρώθηκαν μόλις τελείωσε ο εξωτερικός έλεγχος της PwC, ενδεχομένως για να μην περιληφθούν στις εκθέσεις. Την ίδια ώρα, πέντε πελάτες αποτελούν το 70% των εμπορικών απαιτήσεων και 3 πελάτες αντιστοιχούν στο 44% των εσόδων για το α΄ τρίμηνο του 2027. Κι αυτά είναι μόνο το ορατό κομμάτι του παγόβουνου. Η δημοσίευση πληροφοριών –όπως η συμβολή της εξόρυξης crypto στην αύξηση εσόδων– ήδη άρχισε να αποτελεί αντικείμενο έρευνας, με τη μέχρι πρότινος κοιμώμενη SEC να έχει όλο και περισσότερες ερωτήσεις και λιγότερες απαντήσεις. Η «βιωσιμότητα» έχει γίνει τόσο μόδα, που ξέφτισε σαν αβοκάντο. Στην περίπτωση, όμως, της NVIDIA, η βιωσιμότητα αλλά και η ευρύτερη ατζέντα ESG δείχνουν τα δόντια τους. Ναι, ένα Δ.Σ. δεν μπορεί να ελέγξει πόσο ευάλωτο είναι ένα στέλεχος στο λάγνο βλέμμα ενός κατασκόπου. Δεν μπορεί να ελέγξει επίσης την υγεία του CEO, την ασφάλεια του οχήματός του ή τη ροπή του προς το έγκλημα, προς καταχρήσεις ουσιών ή εξουσίας ή τη γενικότερη στάση του. Εξίσου δεν μπορεί να ελέγξει πολλά άλλα ρίσκα – φυσικές καταστροφές, πανδημίες, πολιτικές αποφάσεις, γεωπολιτικές εξελίξεις, επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες, την πτώση ενός αντισυμβαλλομένου ή μια τεχνολογική αποτυχία. Μπορεί, όμως, να αναπτύξει εντός της εταιρείας τα μέσα και τις διαδικασίες, αλλά και τις δομές που θα προστατέψουν την ίδια την επιχείρηση όταν συμβούν όλα αυτά. Και εκεί βρίσκεται το ουσιαστικό ζήτημα της NVIDIA, την οποία, αν ήταν κυπριακή τράπεζα, ο επόπτης της θα την είχε φλομώσει σε επιστολές, απαιτήσεις στοιχείων, επιθεωρήσεις και πρόστιμα. Και υποχρεωτικές αποχωρήσεις.

Πίσω, επομένως, από τις πικάντικες αποκαλύψεις και τα φοβερά memes, το βαρύ ζήτημα είναι η διακυβέρνηση μιας εταιρείας η οποία αποτελεί σταυροδρόμι της παγκόσμιας τεχνολογίας και οικονομίας. Και όσοι βαρέθηκαν τα ESG και τις βιωσιμότητες, όσοι τα θεωρούν φρου-φρου επειδή η επίδρασή τους δεν μπορεί να μετρηθεί στο λογιστήριο, καλά κάνουν να δώσουν σημασία.

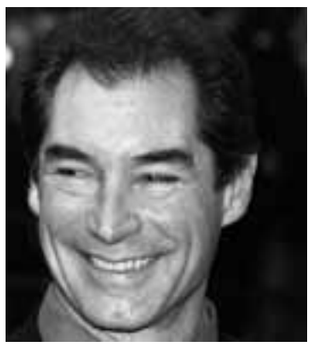
Σον Κόνερι
1962-1971
6 ταινίες

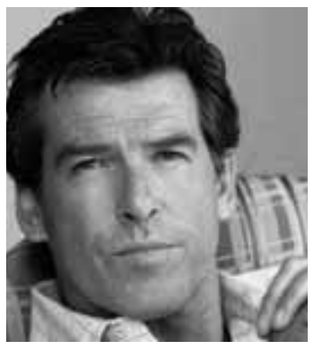
Τζορτζ Λέιζενμπι
1969
1 ταινία

Ρότζερ Μουρ
1973-1985
7 ταινίες

Τίμοθι Ντάλτον
1987-1989
2 ταινίες

Πιρς Μπρόσναν
1995-2002
4 ταινίες

Ντάνιελ Κρεγκ
2006-2021
5 ταινίες

Χωράει ο Πάτινσον στο κοστούμι του Μποντ;

Φιλαρέτη Κομνηνού και Χρήστος Λούλης σχολιάζουν στην «Κ» την επιλογή του Βρετανού ηθοποιού για τον εμβληματικό ρόλο

Του **ΝΙΚΟΛΑ ΖΩΗ**

Εχουμε, λοιπόν, νέο Τζέιμς Μποντ: τον Ρόμπερτ Πάτινσον. Εχουμε όμως και ομοφωνία; Θα χωρέσει ο 40χρονος Αγγλος ηθοποιός μέσα στο κοστούμι του Βρετανού κατασκόπου; Θα τον ωφελήσει ή όχι αυτή η «σκοτεινιά» που διαθέτει στο βλέμμα; Και τι σημαίνει –αν σημαίνει κάτι– η επιλογή του όσον αφορά το ζήτημα των ανδρικών προτύπων, τα οποία μεταβάλλονται ή και αμφισβητούνται ακριβώς για τον τρόπο που διαμορφώθηκαν μέσα από εμβληματικούς χαρακτήρες όπως ο 007; Δύο ηθοποιοί επιχειρούν ένα πρώτο σχόλιο, σε μια συζήτηση που μόλις ξεκίνησε και αναμένεται να αναζωπυρωθεί όταν ο Ρόμπερτ Πάτινσον συστηθεί για πρώτη φορά με το περίφημο «My name is...».

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΛΗΣ
Θα προσπαθήσει να φανεί αντάξιος

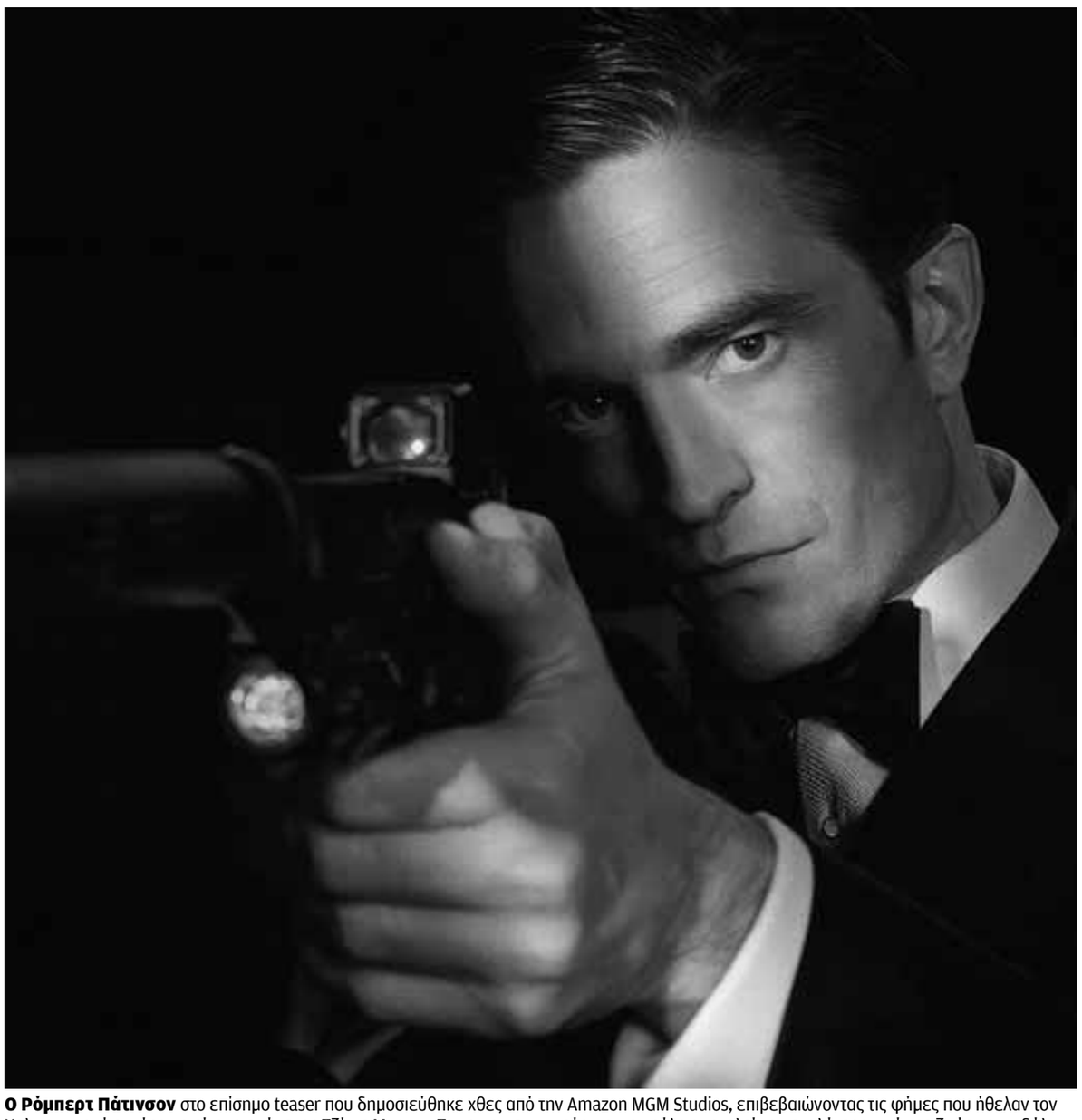
Ως ηθοποιός είναι πολύ καλός, είναι επίσης κομψός, διαθέτει μια μυστηριώδη γοητεία που ταιριάζει στον Τζέιμς Μποντ, ενώ μπορεί να παίξει με χιούμορ και εξυπνάδα. Προφανώς θα συγκριθεί με τους προηγούμενους –μιλάμε εξάλλου για ένα franchise που πλέον έχει γίνει μύθος–, αλλά έχω την εντύπωση ότι και ο σκηνοθέτης που θα αναλάβει την επόμενη ταινία θα συνεχίσει τη γραμμή που μπήκε με τον Ντάνιελ Κρεγκ, με τον οποίο ο χαρακτήρας έγινε λίγο πιο σκοτεινός, πιο σκληρός, πιο προβληματικός τύπος, πιο ακοινώνητος, παρά μπον βιβέρ, όπως ήταν παλιότερα ο Τζέιμς Μποντ. Και νομίζω ότι σε αυτή τη γραμμή ο Ρόμπερτ Πάτινσον θα ανταποκριθεί πολύ καλά.

Εχει μάλιστα ενδιαφέρον το γεγονός ότι είχε ξεκινήσει με το «Λυκόφως», μια πιο ελαφριά, εφηβική σειρά ταινιών τρόμου, ωστόσο αργότερα θέλησε ο ίδιος να στραφεί σε επιλογές πιο ουσιαστικές, πιο προκλητικές, πιο δύσκολες. Ενας ηθοποιός που ξεκίνησε ως εφηβικό είδωλο, όταν αναλάβει να υποδυθεί τον Τζέιμς Μποντ, νομίζω ότι και ο ίδιος θα θελήσει, σαν προσωπικό στοίχημα –που μπορεί να μην το πει ποτέ, σε κανέναν–, να φανεί αντάξιος, να αφήσει ένα στίγμα.

Οσο για τα ανδρικά πρότυπα που γίνονται αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης, δεν νομίζω ότι στην περίπτωση του Τζέιμς Μποντ θα πήγαινε μακριά αυτή η βαλίτσα. Υπήρξε μεγάλη κουβέντα για το αν θα μπορούσε να είναι πλέον μαύρος, γυναίκα ή ό,τι άλλο. Τελικά είναι ένας άνδρας, λευκός, γιατί μιλάμε για ένα franchise από το 1950, δηλαδή για κάτι με συντηρητικά χαρακτηριστικά.

Οι άνθρωποι που το διαχειρίζονται ξέρουν ότι πρέπει να απευθυνθούν στο κοινό που θέλει να δει τον Τζέιμς Μποντ για το ωραίο το κορίτσι, για τον άνδρα που θα μπορούσε να πάρει το ωραίο κορίτσι αλλά δεν θα το κάνει τελικά, για το εντυπωσιακό super car, για τις εκρήξεις, για αυτό δηλαδή που οι συγκεκριμένες ταινίες δίνουν πέρα από την πλοκή. Δεν νομίζω ότι ο Πάτινσον θα ανατρέψει κάτι από όλα αυτά.

Ο κ. Χρήστος Λούλης είναι ηθοποιός.

Ο Ρόμπερτ Πάτινσον στο επίσημο teaser που δημοσιεύθηκε χθες από την Amazon MGM Studios, επιβεβαιώνοντας τις φήμες που ήθελαν τον Χολιγουντιανό αστέρα να είναι ο επόμενος Τζέιμς Μποντ. «Το να μου εμπιστεύονται τον ρόλο αποτελεί τη μεγαλύτερη τιμή της ζωής μου», δήλωσε ο ηθοποιός που θα πρωταγωνιστήσει στη νέα ταινία της σειράς, σε σκηνοθεσία Ντενί Βιλνέβ, το 2028.

ΦΙΛΑΡΕΤΗ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
Εχω μια ένσταση για το βλέμμα του

Είναι αναμφισβήτητα ένας χαρισματικός και ιδιαίτερος ηθοποιός. Δεν τίθεται θέμα για το ταλέντο και την υποκριτική του ικανότητα: στην «Οδύσσεια» του Κρίστοφερ Νόλαν με εντυπωσίασε. Με την επιλογή όμως του Ρόμπερτ Πάτινσον ως νέου Τζέιμς Μποντ έχω μια ένσταση όσον αφορά την εικόνα του, το βλέμμα του. Για εμένα, σε ένα βαθμό, ο Πάτινσον έχει συνδεθεί με τον ρόλο του βρικόλακα, στη σειρά ταινιών «Λυκόφως», οι οποίες τον έκαναν ευρέως γνωστό. Το χαρακτηριστικό, ξεχωριστό βλέμμα του Πάτινσον, που συνέβαλε στην επιτυχία εκείνου του ρόλου, έχει κάτι το σκοτεινό, ένα στοιχείο που δεν ξέρω αν μπορεί να ταιριάξει με την εικόνα που όλοι έχουμε για τον Τζέιμς Μποντ. Εκτιμώ ότι μέσα από την επιλογή του Ρόμπερτ Πάτινσον, οι συντελεστές των ταινιών του Τζέιμς Μποντ επιδιώκουν μια ανατροπή. Πρόκειται για μια επιλογή που εμπεριέχει δυνητικά το στοιχείο της έκπληξης, ειδικά αν σκεφτούμε ότι οι υπόλοιποι ηθοποιοί που ακούγαμε ως υποψηφίους για τον ρόλο ήταν πιο κλασικοί, πιο δεδομένοι, δεν θα περιμέναμε από εκείνους κάτι το προκλητικό. Αλλά και οι ηθοποιοί που προηγήθηκαν στον ρόλο, με τελευταίο τον Ντάνιελ Κρεγκ, κινήθηκαν σε άλλα, πιο κλασικά επίπεδα ως προς αυτό που εξέπεμπε το πρόσωπο και η εικόνα τους. Ο Ρόμπερτ Πάτινσον είναι σαν να εγκαινιάζει μια άλλη τάση, μια άλλη αισθητική, μια άλλη συμπεριφορά, πιο αινιγματική. Ο Πάτινσον αναπόφευκτα θα συγκριθεί με τους προκατόχους του στον ρόλο. Ας περιμένουμε. Νομίζω πάντως ότι γίνεται πλέον μια προσπάθεια να ανατραπεί το πρότυπο του Τζέιμς Μποντ που υπήρχε μέχρι τώρα. Ισως αυτό μάλιστα να αποζητά η ίδια η εποχή μας: να καταργήσει τα κλασικά πρότυπα.

Η κ. Φιλαρέτη Κομνηνού είναι ηθοποιός.

Ενας 007 πιο συμβατός με τις προτιμήσεις της νεότερης γενιάς

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Επειτα από πολλούς μήνες, αν όχι χρόνια, φημών, υποθέσεων, προτάσεων και κανονικού κάστινγκ, οι υπεύθυνοι της Amazon MGM κατέληξαν επιτέλους στον ηθοποιό που θα κληρονομήσει τον θρυλικό κωδικό «007». Στα 40 του, ο Ρόμπερτ Πάτινσον είναι δύο χρόνια μεγαλύτερος από τον απερχόμενο Ντάνιελ Κρεγκ όταν εκείνος ανέλαβε τον ρόλο και πολύ πιο καταξιωμένος σταρ του Χόλιγουντ. Το πόσο θα κρατήσει η θητεία του θα εξαρτηθεί προφανώς από τις επιδόσεις των επερχόμενων ταινιών του Τζέιμς Μποντ στο box office και από τη δική του επιθυμία να συνεχίσει να φέρει την (βαριά) ταμπέλα του πιο διάσημου ίσως κινηματογραφικού ήρωα. Ο ίδιος ο ηθοποιός, με τη σειρά του, δήλωσε ότι το να του εμπιστεύονται τον ρόλο ενός «από τους πιο θρυλικούς χαρακτήρες στην ιστορία του σινεμά» αποτελεί «τη μεγαλύτερη τιμή της ζωής» του.

Ο Πάτινσον θα προσδώσει στον θρυλικό πράκτορα ευθραυστότητα, την οποία είχε αρχίσει να καλλιεργεί και ο Ντάνιελ Κρεγκ.

Η επιλογή του Πάτινσον, πάντως, μπορεί να χαρακτηριστεί το λιγότερο «ασφαλής». Εχοντας γνωρίσει τι σημαίνει να είσαι διάσημος από πολύ νεαρή ηλικία με τη συμμετοχή του στις ταινίες του «Χάρι Πότερ», ο Λονδρέζος ηθοποιός είδε κατόπιν την καριέρα του να εκτοξεύεται με υπερφυσικές ταχύτητες, πρωταγωνιστώντας ως απαστράπτον βαμπίρ στη δημοφιλή σάγκα ταινιών του «Λυκόφωτος». Η συνέχεια, ωστόσο, ήταν αρκετά διαφορετική· αντί να εξαργυρώσει τα παραπάνω με μια στρωμένη χολιγουντιανή καριέρα, ο Πάτινσον διάλεξε τους επόμενους ρόλους του με καλλιτεχνικά κριτήρια: συνεργάστηκε με τον σπουδαίο Ντέιβιντ Κρόνενμπεργκ στο «Κοσμόπολις», πόνταρε στα ταλέντα των ανερχόμενων Μπρέιντι Κόρμπετ και αδελφών Σάφντι στα «Η γέννηση ενός ηγέτη» και «Good Time» αντιστοίχως, είχε το θάρρος να αναμετρηθεί με τον Γουίλεμ Νταφόε στον «Φάρο» του Ρόμπερτ Έγκερς και είπε αμέσως «ναι» στον Κορεάτη δεξιοτέχνη Μπονγκ Τζουν Χο όταν εκείνος του πρότεινε να πρωταγωνιστήσει στο «Mickey». Ολοι τους ρόλοι με κασέ μικρότερο –ή πολύ μικρότερο– από αυτό που θα μπορούσε να λάβει.

Στο μεταξύ, το 2022 έγινε ο νέος μασκοφόρος εκδικητής της DC, φορώντας με επιτυχία τη στολή του «Μπάτμαν» και αποδεικνύοντας έτσι ότι μπορεί να σταθεί και ως ήρωας δράσης. Την δε τρέχουσα χρονιά «φρόντισε» ώστε δύο ταινίες με σχετικά χαμηλό μπάτζετ («The Drama», «Primetime») να φέρουν πολλαπλάσια κέρδη στα ταμεία, ενώ ήταν και απολαυστικά αντιπρωικός ως Αντινοος στην «Οδύσσεια» του Κρίστοφερ Νόλαν. Για να παίξει βέβαια τον πράκτορα με «την άδεια να σκοτώνει» θα χρειαστεί να ξαναβαπτιστεί σε ένα σύμπαν που είναι ικανό να καταπιεί έναν πρωταγωνιστή ο οποίος δεν θα ταιριάξει με το πνεύμα του franchise.

Το πόσο θα κρατήσει η «θητεία» του θα εξαρτηθεί από τις επιδόσεις των επερχόμενων ταινιών του ιστορικού franchise στο box office.

Το τελευταίο θα επαναπροσδιοριστεί επίσης από τον Ντενί Βιλνέβ, ο οποίος έχει γίνει γνωστό εδώ και καιρό ότι αναλαμβάνει το σκηνοθετικό τιμόνι του Τζέιμς Μποντ. Δεν αποκλείεται μάλιστα η επιλογή του Πάτινσον να εμπεριείχε και τη δική του ισχυρή σύσταση, αφού οι δυο τους συνεργάστηκαν πρόσφατα στο επερχόμενο τρίτο μέρος του «Dune». Οπως είπαμε, πάντως, η κούρσα της διαδοχής δεν ήταν απλή υπόθεση. Από τα πρωτοποριακά σενάρια ενός μαύρου ηθοποιού ή ακόμη και μιας γυναίκας, οι παραγωγοί προτίμησαν μια πιο «συντηρητική» λίστα νέων Βρετανών ηθοποιών, όπως ο Τζος Ο' Κόνορ, ο Ααρον Τέιλορ Τζόνσον, ο Χάρις Ντίκινσον, ο Τζακ Λόουντεν και ο Κάλουμ Τέρνερ, για να καταλήξουν στις οντισιόν του Νικολας Χουλτ και του Ρόμπερτ Πάτινσον. Τι είδους Τζέιμς Μποντ προέκυπτε, όμως, να περιμένουμε από τον τελευταίο; Σίγουρα έναν πιο συμβατό με τις προτιμήσεις της νεότερης γενιάς, είναι η εύκολη απάντηση, αφού ο Πάτινσον θα προικίσει τον 007 με έναν λιγότερο μάτσο, αρκούντως «αλλόκοτο» χαρακτήρα και με ευθραυστότητα, την οποία είχε αρχίσει να καλλιεργεί στα τελευταία φιλμ και ο Ντάνιελ Κρεγκ.

Θυμίζουμε, άλλωστε, ότι στο καταληκτικό «No Time to Die» ο Μποντ ουσιαστικά θυσιάζεται για να σώσει τον κόσμο. Εξυπακούεται ότι η καινούργια περιπέτεια θα τοποθετηθεί στις απαρχές ενός ήρωα ο οποίος με κάθε του επανεκκίνηση απηχεί και κάτι από την εκάστοτε εποχή. Ανυπομονούμε ήδη...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • *Διευθυντής:* ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • *Αρχισυντάκτης:* ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ
Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • *Υπεύθυνος Ατελιέ:* ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαριπόλου 2 & Λεωφ. Λυκαβητού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • *Αναπληρωτής Διευθυντής:* ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • *Σύμβουλος έκδοσης:* ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Εσύ,
τι θα έκανες
με €2.000;

Ένα supermarket χωρίς δεύτερη σκέψη; Γεμάτο ρεζερβουάρ για μήνες;
Ένα ταξίδι που σχεδιάζεις καιρό; Shopping, brunches, dinners, συναυλίες;
Νέο κινητό, τηλεόραση ή εκείνο το gadget που έχεις βάλει στο μάτι;

Ό,τι κι αν θέλεις, μπορεί να γίνει.

Κάνε τουλάχιστον 15 αγορές κάθε μήνα, από 01.10.26 έως 31.12.26,
με κάρτα Eurobank Mastercard και μπορεί να γίνεις **ένας από τους**
15 τυχερούς που διεκδικούν από €2.000 στην εφαρμογή €πιστροφή
για εξαργύρωση σε επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Σε κάθε μπροστά.

eurobank.cy/mastercardcompetition

Μάχη μεριδίων στις τράπεζες

BOC, Eurobank και Alpha Bank επιδιώκουν αύξηση χορηγήσεων και ενίσχυση της θέσης τους

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Με μία πολύ καλή χρονιά να εκτυλίσσεται για τις κυπριακές τράπεζες, αυτή του 2026, και με τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές που έχουν προχωρήσει οι τρεις συστημικές της Κύπρου να έχουν ολοκληρωθεί, αναμένεται στο επόμενο διάστημα έντονος ανταγωνισμός και μάχη μεριδίων. Οι στόχοι που έχουν τεθεί από τους ίδιους τους ομίλους όσον αφορά στη χορήγηση νέου δανεισμού και στην αύξηση του μεριδίου αγοράς έχουν ήδη γνωστοποιηθεί και η Κύπρος έχει χαρακτηριστεί από τους ελληνικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο ως μία άκρως σημαντική αγορά. Ερωτηματικό μεγάλο μπαίνει στο πώς θα καταφέρουν οι τράπεζες να κερδίσουν μερίδιο αγοράς, ή να χορηγήσουν νέο δανεισμό σε μία χώρα που είναι ήδη αρκετά «συμπυκνωμένη». Την απάντηση σε αυτό το ερώτημα πιθανώς να δίνει η ίδια η ανάπτυξη της οικονομίας, που είναι από τις μεγαλύτερες στην Ευρωζώνη, παρά τις εξωγενείς αστάθειες που υπάρχουν.

Η Alpha Bank τις τελευταίες 10 ημέρες έχει ανακοινώσει την ολοκλήρωση δύο οροσήμων της, την ολοκλήρωση της συστημικής ενοποίησης της πρώην AstroBank, αλλά και την ολοκλήρωση της συναλλαγής της με την Altius Insurance και τον στρατηγικό της συνδυασμό με την Universal Life. Είναι δύο ορόσημα που έπρεπε να τα έχει στη «φαρέτρα» της για να προχωρήσει στη μάχη απόκτησης μεριδίων στην Κύπρο, μέσω της Alpha Bank Κύπρου, καθώς όπως σημείωσε ενδεικτικά και στο «investor's day» μετά τα οικονομικά της αποτελέσματα του εννιαμήνου, η Κύπρος είναι η δεύτερη σημαντικότερη αγορά της Alpha Bank. Η Κύπρος, κατά την Alpha Bank, αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες αναπτυσσόμενες πηγές εσόδων του Ομίλου και βρίσκεται ψηλά στο στρατηγικό σχέδιο έως το 2030. Βάσει σχεδιασμών της Alpha Bank, τα καθαρά κέρδη του ομίλου από την Κύπρο θα αυξηθούν στο 10% έως το 2030, από 6% που είναι σήμερα. Πώς θέλει να το πετύχει όμως αυτό; Το νέο στρατηγικό σχέδιο της Alpha Bank προβλέπει αύξηση των χορηγήσεων στην Κύπρο κατά περίπου 13% ετησίως, έναντι ανάπτυξης της αγοράς κατά 4 - 5%, σημειώθηκε στο «investor's day». Η τράπεζα στοχεύει σε αύξηση μεριδίου αγοράς και σε ισχυρότερη θέση, αξιοποιώντας τη μεγαλύτερη κλίμακα που της έδωσε η εξαγορά της AstroBank, ενώ στην ίδια στρατηγική ενσωματώνεται η αλλαγή μοντέλου που εφαρμόζει ο Όμιλος και στην Ελλάδα. Από την πώληση μεμονωμένων προϊόντων, στην κάλυψη όλων των αναγκών κάθε πελάτη. Η δυναμική υπήρχε ήδη πριν από την εξαγορά. «Πριν από την εξαγορά, κερδίζαμε περίπου το 11% των νέων δανείων, σχεδόν διπλάσιο από το μερίδιό μας στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο», είπε ο CEO του Ομίλου, Βασίλης Ψάλτης. Το μερίδιο της τράπεζας στο συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων ήταν περίπου 5,7% το 2025,

Ερωτηματικό μεγάλο μπαίνει στο πώς θα καταφέρουν οι τράπεζες να κερδίσουν μερίδιο αγοράς, ή να χορηγήσουν νέο δανεισμό σε μία χώρα που είναι ήδη αρκετά «συμπυκνωμένη».

πριν την εξαγορά της AstroBank, σημείωσε χαρακτηριστικά. Κατά τη διοίκηση της τράπεζας, «η Κύπρος προσφέρει σημαντικά περιθώρια αύξησης μεριδίου αγοράς, μαζί με βαθύτερες σχέσεις με τους πελάτες, περισσότερες καταθέσεις και έσοδα από προμήθειες». Σύμφωνα με τον κ. Ψάλτη, η ανάπτυξη θα βασιστεί στην επέκταση των δραστηριοτήτων της κυπριακής τράπεζας στη στεγαστική πίστη, στη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων και το wholesale banking, καθώς και σε επιλεγμένες διεθνείς και ναυτιλιακές χρηματοδοτήσεις.

Ψηλά και η BOC

Παρά το ότι η Τράπεζα Κύπρου από πλευράς δανείων είναι η πιο μεγάλη τράπεζα και από πλευράς καταθέσεων η δεύτερη μεγαλύτερη στην Κύπρο, οι στόχοι της είναι υψηλοί. Σύμφωνα με τη στρατηγική και τις προοπτικές που περιέλαβαναν τα οικονομικά της αποτελέσματα, θέλει να δημιουργήσει υψηλής ποιότητας αύξηση εσόδων.

Όπως αναφέρει, μέσω της αύξησης του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου, της επιλεκτικής επέκτασης του χαρτοφυλακίου διεθνών εργασιών και της ανάπτυξης στον τραπεζικό και μη-τραπεζικό τομέα (όπως των εσόδων από τις ασφαλιστικές εργασίες με χαμηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις) με στόχο την αύξηση των επαναλαμβανόμενων μη επιτοκιακών εσόδων και την περαιτέρω ενίσχυση της εγχώριας θέσης του Συγκροτήματος. Επιζητά τη διατήρηση σταθερής και ανθεκτικής κερδοφορίας μέσω συνεχούς πειθαρχίας στη διαχείριση εξόδων επανεπενδύοντας παράλληλα στην τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης και διατήρηση χαμηλού πιστωτικού κινδύνου για να παραμείνει το επιχειρηματικό μοντέλο σε χαμηλό κίνδυνο. Και τέλος, θέλει την επίτευξη ισχυρής δημιουργίας κεφαλαίου και αυξημένων διανομών μερισμάτων, μέσω της διατήρησης υψηλής και ισχυρής κεφαλαιακής θέσης, ενώ παράλληλα επιστρέφεται σταδιακά το πλεόνασμα κεφαλαίου, μέσω οργανικής ανάπτυξης, επένδυσης στο επιχειρησιακό μοντέλο του Συγκροτήματος διατηρώντας ταυτόχρονα τη στρατηγική ευελιξία.

Η BOC έχει θέσει τους χρηματοοικονομικούς του στόχους για την περίοδο 2026-2028 και αναμένει την επίτευξη Απόδοσης Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) σε επίπεδα mid-teens, η οποία αντιστοιχεί σε ROTE άνω του 20% υπολογισμένη σε δείκτη CET1 ύψους 15%. Λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες ισχυρές αποδόσεις του, το Συγκρότημα αναβαθμίζει τον στόχο που έθεσε για το 2026 για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων σε επίπεδα high-teens από mid-teens, υποστηρίζοντας οργανική δημιουργία κεφαλαίων μεγαλύτερη από 400 μ.β. για το 2026. Επιπρόσθετα, ο στόχος για αύξηση των δανείων πάνω από 5% το 2026 αναφέρεται πως ξεπεράστηκε σημαντικά κατά το εννεάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτέμβριου 2026, υποστηριζόμενο από την εγχώρια ζήτηση και από τη συνετή επέκταση του χαρτοφυλακίου δανείων στον τομέα διεθνών εργασιών. Για το 2026, το δανειακό χαρτοφυλάκιο αναμένεται να αυξηθεί με υψηλό μονοψήφιο ποσοστό, εξαιρουμένης της συναλλαγής με την CDB. Σημειώνεται πως, τον Οκτώβριο 2026 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την απόκτηση χαρτοφυλακίου εξυπρετούμενων δανείων από την CDB, αυξάνοντας το δανειακό του χαρτοφυλάκιο κατά περίπου €130 εκατ. το δ' τρίμηνο 2026.

Τέλος, βάσει των αποτελεσμάτων της BOC για το εννιάμηνο του 2026, οι καταθέσεις πελατών ανέρχονται σε 23,4 δισ. ευρώ, τα μεικτά δάνειά του σε 11,7 δισ. ευρώ και το σύνολο περιουσιακών στοιχείων ανερχόταν σε 30 δισ. ευρώ.

Οι τρεις συστημικές τράπεζες της χώρας επιδιώκουν να αξιοποιήσουν την οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου.

Σημαντική η Κύπρος

Για τη Eurobank η Κύπρος είναι πολύ σημαντική και το έχει αναφέρει πολλάκις ο CEO της, κ. Φωκίων Καραβίας. Γι' αυτό εξάλλου προχώρησε και σε επένδυση στην Κύπρο άνω των 1,3 δισεκατομμυρίων ευρώ τα προηγούμενα χρόνια, ενώ συγχρόνως τη θέλει για τη στρατηγική της θέση, για να λειτουργεί ως πύλη εισόδου στην Ευρώπη για τις επιχειρήσεις και να λειτουργεί ως πυλώνας της εξωστρεφούς στρατηγικής του ομίλου. Πρακτικά, η διοίκηση τη θέλει να λειτουργεί ως ένα επενδυτικό κέντρο που θα υποστηρίξει την ανάπτυξη της Eurobank στην Ινδία, τη Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Ισραήλ, κυρίως με την ίδρυση γραφείων αντιπροσωπείας. Όπως έχει γίνει άλλωστε στη Μουμπάι.

Η Κύπρος για τη Eurobank είναι η δεύτερη μεγαλύτερη αγορά της, με 29,4 δισ. ευρώ ενεργητικό, σε επίπεδο κερδοφορίας το ποσοστό συμμετοχής της στα κέρδη του ομίλου στο εννιάμηνο ήταν στο 30% (356 εκατ. ευρώ), έχει χορηγήσει 9,3 δισ. ευρώ δανείων και οι καταθέσεις πελατών είναι στα 24,3 δισ. ευρώ. Η Eurobank, ιδίως μέσω της Ινδίας και των συνδέσμων που έχει κάνει, «ποντάρει» αρκετά στην πιστωτική της επέκταση εντός Κύπρου, καθώς όπως έχει πει δεν θα δανείζει εκτός χώρας, αλλά θα δίνει δάνεια σε επιχειρήσεις που θέλουν να έρθουν σε ευρωπαϊκό έδαφος μέσω Κύπρου. Τα δάνεια της Eurobank γενικά ενισχύθηκαν οργανικά κατά 3,8 δισ. το εννιάμηνο 2026, εκ των οποίων 2 δισ. στην Ελλάδα και 1,8 δισ. στις δραστηριότητες εκτός Ελλάδας, που φυσικά περιλαμβάνεται και η Κύπρος.

Ο κ. Καραβίας, κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του εννιαμήνου, τόνισε πως η Ελλάδα και η Κύπρος ξεχωρίζουν με ισχυρά πρωτογενή πλεονάσματα ύψους 3,3% και 4% του ΑΕΠ, αντίστοιχα, και ταχέως μειούμενα επίπεδα χρέους. Ο δείκτης χρέους προς ΑΕΠ της Ελλάδας μειώνεται ταχύτερα από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ε.Ε., ενώ το χρέος προς ΑΕΠ της Κύπρου έχει μειωθεί στο 50%.

Σε γρίφο εξελίσσεται η εξεύρεση συμβιβασμού για τα Ταμεία

Ο πυλώνας 2 παραμένει αγκάθι για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Δύσκολη αποδεικνύεται η εξεύρεση της χρυσής τομής για τα Ταμεία Προνοίας, καθώς η συμβιβαστική πρόταση που κατέθεσε η κυβέρνηση ενώπιον των κοινωνικών εταίρων δεν ικανοποίησε καμία από τις δύο πλευρές. Παρότι ο υπουργός Εργασίας, Μαρίνος Μουσιούττας, δεν ξεκαθάρισε τη θέση της κυβέρνησης ως προς το ενδεχόμενο υποχρεωτικής ή εθελοντικής συμμετοχής στα Ταμεία Προνοίας, κατέθεσε προκαταρκτική πρόταση για τον δεύτερο πυλώνα, επιδιώκοντας να γεφυρώσει, σε κάποιο βαθμό, τις διαφωνίες μεταξύ εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Ωστόσο, όπως φαίνεται δεν επιτεύχθηκε τίποτε άλλο παρά μια τρύπα στο νερό καθώς οι κοινωνικοί εταίροι δεν ικανοποιήθηκαν από την εισήγηση με την οποία προνοείται η έναρξη της υλοποίησης του δεύτερου πυλώνα σε εθελοντική βάση για 3-4 χρόνια και ακολούθως η θέσπισή τους να καταστεί υποχρεωτική μέσω νομοθεσίας, εάν δεν επιτευχθεί ο στόχος της ένταξης του 60% εργαζομένων και επιχειρήσεων στα Ταμεία.

Οι εργοδοτικές οργανώσεις απορρίπτουν εξαρχής την πρόταση για υποχρεωτική συμμετοχή, ενώ οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ζητούν τη διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα διασφαλίζει την κάλυψη όλων των εργαζομένων.

Η πρόταση

Η πρόταση της κυβέρνησης προβλέπει την εθελοντική εφαρμογή των Ταμείων Προνοίας, με την παροχή κατάλληλων κινήτρων προς τις επιχειρήσεις, με αρχικό στόχο την κάλυψη ποσοστού 60% των εργαζομένων οι οποίοι σήμερα δεν συμμετέχουν σε κάποιο Ταμείο. Η εφαρμογή του μέτρου θα αξιολογηθεί σε χρονικό ορίζοντα 3–4 ετών, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι καθορισμένοι στόχοι. Σε περίπτωση που η εθελοντική εφαρμογή δεν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο μετάβασης σε υποχρεωτικό σύστημα μέσω νόμου.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της συζήτησης, εξετάστηκε η δυνατότητα εφαρμογής ενός ενδιάμεσου σταδίου, με αυξημένο στόχο κάλυψης των εργαζομένων και χωρίς την παροχή κινήτρων προς τις επιχειρήσεις, σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ο αρχικός στόχος. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται ως αρχική εισφορά στα νέα Ταμεία Προνοίας ποσοστό 1,5% επί των απολαβών από πλευράς εργοδότη και αντίστοιχο ποσοστό 1,5% από πλευράς εργαζομένου. Επιπρόσθετα, εξετάζεται το ενδεχόμενο να μην εφαρμοστεί η προγραμματισμένη αύξηση των εισφορών το 2029, εφόσον τεθεί σε εφαρμογή το νέο σχέδιο Ταμείων Προνοίας στη βάση της πρότασης του υπουργείου Εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη και την προγραμματισμένη αύξηση των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η πρόταση περιλαμβάνει, επίσης, την επανεξέταση του υφιστάμενου πλαισίου λειτουργίας των Ταμείων Προνοίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους κανονισμούς που διέπουν τον δανεισμό και στους σχετικούς περιορισμούς. Παράλληλα, τίθεται προς εξέταση η δημιουργία Ανεξάρτητης Εποπτικής Αρχής, η οποία θα αναλάβει την εποπτεία και την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της λειτουργίας των Ταμείων, με στόχο την παράλληλη προώθηση και εφαρμογή του νέου συστήματος εντός χρονικού ορίζοντα 3–4 ετών.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αναδιοργάνωση και συγχώνευση των υφιστάμενων Ταμείων Προνοίας, μέσω της συγκέντρωσης μικρότερων Ταμείων σε μεγαλύτερα και οικονομικά βιώσιμα σχήματα. Επιδίωξη είναι ο περιορισμός του συνολικού αριθμού τους σε περίπου 130, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού και λειτουργικού κόστους, την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας και τη διασφάλιση αποτελεσματικότερης διαχείρισης και εποπτείας.

Συνολικά, η πρόταση της κυβέρνησης αποσκοπεί στη διεύρυνση της συμμετοχής των εργαζομένων στα Ταμεία Προνοίας, στην ενίσχυση της επαγγελματικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού και εποπτικού πλαισίου λειτουργίας των Ταμείων, μέσα από μια σταδιακή διαδικασία εφαρμογής και αξιολόγησης.

Οι κοινωνικοί εταίροι

Η ανάγκη ενίσχυσης των Ταμείων Προνοίας, η αντιμετώπιση της φτώχειας ανάμεσα στους συνταξιούχους, οι επιπτώσεις της προτεινόμενης συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης στους μελλοντικούς συνταξιούχους, καθώς και το ζήτημα της συνταξιοδότησης στα 63, βρίσκονται στο επίκεντρο των προβληματισμών και των διαφωνιών της ΠΕΟ με τις κυβερνητικές προτάσεις σε σχέση με τη μεταρρύθμιση. Όπως ανέφερε η γενική γραμματέας της ΠΕΟ Σωτηρούλα Χαραλάμπους στην εκπομπή Διασπορά Ειδήσεων στον ΣΠΟΡ FM 95, σε σχέση με τα Ταμεία Προνοίας, η θέση της ΠΕΟ απέχει από την πρόταση που παρουσίασε ο υπουργός Εργασίας. Όπως επισήμανε η κ. Χαραλάμπους, η ανάγκη ενίσχυσης των Ταμείων Προνοίας αναγνωρίζεται από όλους, περιλαμβανομένης και της ίδιας της κυβέρνησης, καθώς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν μπορεί από μόνο του να διασφαλίσει το εισόδημα που χρειάζεται ένας εργαζόμενος μετά την αφυπηρέτησή του, ώστε να ζει με αξιοπρέπεια. Ωστόσο, η συγκεκριμένη διαπίστωση δεν σημαίνει ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του ή ότι δεν έχει πλέον να προσφέρει. Τα Ταμεία Προνοίας πρέπει να αποτελούν συμπληρωματικό μηχανισμό ενίσχυσης του εισοδήματος των εργαζομένων κατά την αφυπηρέτηση και όχι υποκατάστατο του δημόσιου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ούτε να μεταφέρεται αποκλειστικά στους εργαζομένους και στους εργοδότες το βάρος της διασφάλισης αξιοπρεπών συντάξεων, πρόσθεσε.

Η ΠΕΟ υποστηρίζει ότι, όπου υπάρχουν κλαδικά Ταμεία Προνοίας, οι πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων πρέπει να εφαρμόζονται για όλους τους εργαζομένους του αντίστοιχου κλάδου. Παράλληλα, θεωρεί ότι η προσπάθεια αύξησης του ποσοστού κάλυψης των εργαζομένων δεν μπορεί να στηρίζεται αποκλειστικά στην εθελοντική συμμετοχή και στην παροχή κινήτρων προς τους εργοδότες. Εγείρεται, μάλιστα, το ερώτημα κατά πόσο τα κίνητρα θα πρέπει να παρέχονται μόνο στους εργοδότες, καθώς υπάρχει ο κίνδυνος η δημιουργία Ταμείου Προνοίας να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον ως επιχείρημα για τον περιορισμό ή τη μη παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων στους εργαζομένους. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την ΠΕΟ, η πρόταση του Υπουργού χρειάζεται περαιτέρω αξιολόγηση και συζήτηση, προκειμένου να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο που να διασφαλίζει ουσιαστικά την κάλυψη όλων των εργαζομένων.

Από την πλευρά τους, οι εργοδοτικές οργανώσεις εκφράζουν την έντονη διαφωνία τους με την πρόταση του υπουργού Εργασίας, κ. Μουσιούττα, ξεκαθαρίζοντας ότι δεν προτίθενται καν να εισέλθουν σε συζήτηση επί της συγκεκριμένης πρότασης, στον βαθμό που αυτή περιλαμβάνει οποιαδήποτε μορφή υποχρεωτικής εφαρμογής των Ταμείων Προνοίας. Η θέση τους παραμένει σταθερή και αφορά πρωτίστως τη διαφωνία τους με την επιβολή υποχρεωτικών εισφορών ή τη θεσμοθέτηση ενός συστήματος που θα καθιστά τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στα Ταμεία Προνοίας υποχρεωτική.

Όπως υπογραμμίζουν, η δημιουργία και η λειτουργία των Ταμείων Προνοίας θα πρέπει να βασίζεται στην εθελοντική συμμετοχή και στη συμφωνία μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, χωρίς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων από το κράτος. Εξάλλου, από την έναρξη των σχετικών συζητήσεων, οι εργοδοτικές οργανώσεις είχαν καταστήσει σαφές ότι το ενδεχόμενο υποχρεωτικής εφαρμογής των Ταμείων Προνοίας αποτελεί για τις ίδιες αδιαπραγμάτευτη κόκκινη γραμμή, χαρακτηρίζοντάς το ως ζήτημα που συνιστά «αιτία πολέμου».

Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη πτυχή της κυβερνητικής πρότασης φαίνεται να αποτελεί το βασικό σημείο τριβής μεταξύ της κυβέρνησης και των εργοδοτικών οργανώσεων, δυσχεραίνοντας την εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης. Οι εργοδότες εμφανίζονται διατεθειμένοι να συζητήσουν μέτρα ενίσχυσης και επέκτασης του θεσμού των Ταμείων Προνοίας, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι αυτά θα διατηρούν τον εθελοντικό τους χαρακτήρα και δεν θα οδηγούν, άμεσα ή έμμεσα, στην επιβολή υποχρεωτικής συμμετοχής ή εισφορών.

Δεν έμειναν ευχαριστημένοι από την πρόταση της κυβέρνησης οι κοινωνικοί εταίροι.

Οι μεγάλοι αποφασίζουν, οι μικροί ακολουθούν στην Ε.Ε.

«Στο αυλάκι» η Ευρώπη δύο ταχυτήτων για το Ουκρανικό – Διευθυντήριο «4», παρακάμπτονται «23», περιλαμβανομένης της Κύπρου

Δεν έχει καν προβλεφθεί τι ρόλο θα έχει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και η επικεφαλής για θέματα εξωτερικής πολιτικής Κάγια Κάλας που περιθωριοποιείται μαζί με τις Συνθήκες της Ε.Ε., αλλά και τα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Του **ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ**

Άτυπο διευθυντήριο 4 κρατών-μελών, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Πολωνίας, αναλαμβάνει μαζί με την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και τον Αντόνιο Κόστα να ηγηθεί της Ε.Ε. και να εκπροσωπήσει τους «27» στη διαπραγμάτευση μεταξύ Ρωσίας-Ουκρανίας, δημιουργώντας ένα ακόμη αρνητικό προηγούμενο που παραπέμπει σε μια Ευρώπη δύο ταχυτήτων. Με τις 4 μεγάλες χώρες να επιφορτίζονται με τη διαπραγμάτευση της μεγαλύτερης κρίσης ασφάλειας που αντιμετώπισε ποτέ το ευρωπαϊκό κλαμπ, υπό το φως των γνωστών «παρενεργειών» σε ζητήματα ενέργειας, αλλά και οικονομίας γενικότερα, ενόψει και της νέας οικονομικής ένεσης που απαιτεί το Κίεβο από την ενωμένη Ευρώπη, μετά την πρόσφατη στήριξη των 70 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Η εικόνα μάλιστα που εκπέμπεται, παραπέμπει σε μια εν λευκώ διαχείριση του ζητήματος από την ομάδα «Ε5», των «4» δηλαδή ευρωπαϊκών χωρών, τις οποίες πλαισιώνει η Βρετανία.

Το νέο κρούσμα υποκατάστασης της Ε.Ε. από ένα άτυπο διευθυντήριο 4 χωρών, με μπροστάρηδες τους Γαλλογερμανούς και τις Βρυξέλλες, αφορά στη διαπραγμάτευση για το Ουκρανικό, τη μεγαλύτερη κρίση ασφάλειας με τεράστιες οικονομικές παρενέργειες για το σύνολο των κρατών-μελών, που παρακάμπτονται.

Χωρίς να έχει προβλεφθεί όχι μόνο τι ρόλο θα έχει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και η επικεφαλής για θέματα εξωτερικής πολιτικής Κάγια Κάλας που περιθωριοποιείται μαζί με τις Συνθήκες της Ε.Ε., αλλά και τα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη, περιλαμβανομένης και της Κύπρου. Ενδεικτικό ενδεχομένως του προβλήματος είναι το γεγονός ότι, πέραν της εμφανούς απουσίας ρόλου για τους «23», δεν έχει καν καταρτιστεί ένας σχεδιασμός ενημέρωσης του Συμβουλίου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα επίπεδα συνοχής του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Δεν είναι προφανώς τυχαίο ότι κάποια κράτη-μέλη αντέδρασαν προχθές Δευτέρα στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων. Ο ΥΠΕΞ της Λιθουανίας Κεστούτις Μπούντρις επεσήμανε ότι «δεν μπορούμε να μιλάμε με 27 μικρόφωνα», ότι «χρειαζόμαστε μία φωνή και γι' αυτό χρειαζόμαστε μια ξεκάθαρη εντολή, ξεκάθαρες διαδικασίες, για το πώς συμφωνούμε στην κοινή μας θέση», κάτι που προφανέστατα απουσιάζει από το πλαίσιο που καθορίστηκε.

Ο ΥΠΕΞ της Ισπανίας χαρακτήρισε ως αναποτελεσματική τη σύνθεση της ομάδας «Ε5», υποστηρίζοντας «θα μπορούσε να δημιουργήσει κακοφωνία» αντί για ενιαία ευρωπαϊκή στάση. Η Ισπανία επέκρινε το γεγονός ότι, ενώ συμμετέχουν μεμονωμένα κράτη, απουσιάζει η ύπατη εκπρόσωπος της Ε.Ε. για την Εξωτερική Πολιτική, Κάγια Κάλλας, τονίζοντας ότι εκείνη αποτελεί τη φωνή της Ευρώπης στην εξωτερική πολιτική και «θα έπρεπε αναμφίβολα να βρίσκεται εκεί».

Η ίδια η κα Κάλας, ήταν εξαιρετικά έντονη στη συνέντευξη Τύπου για τον αποκλεισμό της ιδίας και της ΕΥΕΔ από την ομάδα διαπραγμάτευσης της Ε.Ε. Διαμήνυσε προς τους ηγέτες της Ε.Ε., «βγάλτε έξω τις Συνθήκες και διαβάστε τις». Απαντώντας σε ερωτήσεις για το πώς θα εκπροσωπηθεί η Ε.Ε. στις συνομιλίες, κάλεσε τους ηγέτες να ανατρέξουν στις Συνθήκες, ρωτώντας ρητορικά: «Ποιος ασχολείται με τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας»; Η κα Κάλας υπογράμμισε ότι η Ε.Ε. πρέπει να σέβεται τους υφιστάμενους θεσμικούς κανόνες και να μη δημιουργεί παράλληλες δομές, παρακάμπτοντας την ΕΥΕΔ.

Και είναι αλήθεια ότι η κα Κάλας έχει εν προκειμένω δίκαιο, καθώς η απόφαση που λήφθηκε για εκπροσώπηση της Ε.Ε. στη διαπραγμάτευση Ρωσίας-Ουκρανίας από την ομάδα Ε5, το «διευθυντήριο» δηλαδή 4 κρατών-μελών συν τη Βρετανία, δημιουργεί συνθήκες κατάλυσης των Συνθηκών της Ε.Ε. Την ίδια ώρα, όμως, η ύπατη εκπρόσωπος της Ε.Ε. έχει αδικήσει τόσο την Ε.Ε. όσο και τον ίδιο της τον εαυτό, λειτουργώντας μονοθεματικά και εμμονικά στο ζήτημα της Ουκρανίας, με αποτέλεσμα να έχει απολέσει την έξωθεν καλή μαρτυρία και να αποτελεί σήμερα εύκολη λεία, για όσους μεθοδεύουν την περιθωριοποίησή της, με πρώτη την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν που εδώ και καιρό επιχειρεί την υποκατάσταση της ΕΥΕΔ, προκειμένου να έχει η ίδια τον πρώτο λόγο σε θέματα εξωτερικής πολιτικής. Άλλωστε, η κα φον ντερ Λάιεν είχε επικριθεί για ανάλογες μεθοδεύσεις και στη διάρκεια της θητείας του Γιοσέπ Μπορέλ, ο οποίος δεν δίστασε να της υποδείξει ότι η εξωτερική πολιτική ήταν δική του δουλειά και όχι της προέδρου της Κομισιόν.

Αιχμές Κόμπου για ενημέρωση

Η παράκαμψη της συντριπτικής πλειοψηφίας 23 κρατών-μελών, αλλά και το γεγονός ότι θα βρίσκονται στο σκοτάδι, εν μέσω κενού ενημέρωσης γύρω από τη διαπραγμάτευση στο Ουκρανικό, δεν πέρασε απαρατήρητη από τη Λευκωσία. Ο ΥΠΕΞ Κωνσταντίνος Κόμπος ανέφερε ότι στη δική του παρέμβαση στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, διερωτήθηκε «πώς η διαδικασία αυτή θα λειτουργήσει στην πράξη, σε σχέση με την παροχή ενημέρωσης προς το Συμβούλιο της Ε.Ε.», δηλαδή προς όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Ο κ. Κόμπος ανέφερε ότι «αυτό μπορεί να είναι ένα πρακτικό ζήτημα, αλλά θεωρούμε ότι θα πρέπει να καθοριστεί αρκετά πριν» από τη διαπραγμάτευση. Μετά το τέλος των εργασιών του Συμβουλίου, σε γραπτή του δήλωση, ο ΥΠΕΞ επανέλαβε ότι «είναι σημαντικό να υπάρχει μηχανισμός συνεχούς ροής πληροφόρησης προς όλα τα κράτη-μέλη», κάτι που όπως προαναφέραμε δεν έχει προβλεφθεί, αν και τα ίδια αυτά κράτη-μέλη που προφανώς επιχειρείται να παρακαμφθούν, καλούνται την ίδια ώρα να βάλουν ξανά το χέρι στην τσέπη για στήριξη της Ουκρανίας, αλλά και να συμμετάσχουν στην ομόφωνη λήψη αποφάσεων για ένα ακόμη πακέτο κυρώσεων κατά της Μόσχας. Το 22ο κατά σειρά.

Άλλωστε, οι ΥΠΕΞ της Ε.Ε. ενέκριναν την ίδια ώρα, άλλες 140 νέες καταχωρίσεις στη λίστα κυρώσεων. Τα μέτρα αυτά στοχεύουν ρωσικά διυλιστήρια, τράπεζες, εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς και εταιρείες στον Περσικό Κόλπο και την Ανατολική Ασία, οι οποίες επίσης υποστηρίζουν τον λεγόμενο «σκιώδη στόλο» της Ρωσίας. Τα μέτρα περιλαμβάνουν επίσης τον μεγαλύτερο μέχρι σήμερα αριθμό καταχωρίσεων σε βάρος όσων βρίσκονται πίσω από τις κυβερνοεπιθέσεις και τις εκστρατείες παραπληροφόρησης της Ρωσίας κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Υπουργοί απηύθυναν επίσης έκκληση για αυστηροποίηση της πολιτικής χορήγησης θεωρήσεων και για την αποτροπή της συμμετοχής Ρώσων αθλητών σε αθλητικές διοργανώσεις που διεξάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γαλλογερμανική συνταγή

Βερολίνο και Παρίσι είχαν από τις αρχές του 2026 δώσει δείγματα γραφής, προωθώντας μια Ευρώπη δύο ταχυτήτων και συγκροτώντας ομάδα των 6 κρατών που διαθέτουν τις ισχυρότερες οικονομίες στην Ε.Ε. (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πολωνία και Ολλανδία), με επίκεντρο τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Τον Σεπτέμβριο 2026, ομάδα 11 χωρών και πάλι υπό τη Γερμανία και τη Γαλλία και με τη συμμετοχή της Αυστρίας, του Βελγίου, της Δανίας, της Φινλανδίας, του Λουξεμβούργου, της Ολλανδίας, της Ρουμανίας, της Ισπανίας και της Σουηδίας, εστίασαν στο ροκάνισμα του βέτο για θέματα εξωτερικής πολιτικής, όπως προκύπτει από άτυπο έγγραφο που απέστειλαν στην ύπατη εκπρόσωπο της Ε.Ε., Κάγια Κάλας.

Αν και το βέτο παραμένει τυπικά άθικτο, εντούτοις η φιλοσοφία της παράκαμψης των «27» μέσω μικρότερων ομάδων επιβιώνει στην πράξη, όπως διαφάνηκε με τη συγκρότηση της ομάδας διαπραγμάτευσης «Ε5» για το Ουκρανικό, (της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Πολωνίας συν της Βρετανίας). Η νέα αυτή κίνηση, έχει ήδη προκαλέσει νέα θεσμική κρίση στις Βρυξέλλες, υπονομεύοντας τον πυρήνα της αρχής της ισότητας μεταξύ των κρατών-μελών, ως επίσης και τον θεσμό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης.

Προειδοποίηση:
Η τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειο σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΑΠΟΨΗ Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Συνταξιοδοτικό: Θα εφαρμοστεί τελικά την 1/1/2027;

Το τελευταίο διάστημα η κυβέρνηση προωθεί τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση με στόχο να αλλάξει ο τρόπος καθορισμού των συντάξεων, να καταστεί το Ταμείο βιώσιμο και να δίνει καλύτερες συντάξεις. Ο κυβερνητικός προγραμματισμός θέλει τη νέα νομοθεσία να εφαρμόζεται την 1/1/2027.

Επί της ουσίας όμως προκύπτουν δύο μεγάλα ζητήματα που μπερδεύονται μεταξύ τους και προκαλούν σύγχυση. Πρώτον, το όριο συνταξιοδότησης και δεύτερον, τα Ταμεία Προνοίας. Με τον όρο Ταμείο Προνοίας εννοούμε λεφτά που βάζουν ο εργοδότης και ο εργαζόμενος για να έχει ο εργαζόμενος μια δεύτερη συμπληρωματική σύνταξη κατά την αφυπηρέτηση.

Το 2013, μέσα στην οικονομική κρίση, συμφωνήθηκε να μπει στη νομοθεσία μια διασύνδεση ανάμεσα στο προσδόκιμο ζωής και στο όριο συνταξιοδότησης. Μέχρι σήμερα αυτό δεν εφαρμόστηκε ποτέ και το όριο συνταξιοδότησης παρέμεινε το ίδιο.

Το Υπουργείο ερμηνεύει τη νομοθεσία –σωστά– πως αν το προσδόκιμο ζωής ανέβει, τότε ανεβαίνει αυτόματα και το όριο συνταξιοδότησης, χωρίς πολιτική απόφαση και χωρίς νέα διαπραγμάτευση. Οι συντεχνίες όμως διαφωνούν και θεωρούν πως αν αλλάξει ουσιαστικά το προσδόκιμο ζωής, τότε ξεκινά συζήτηση.

Τα πράγματα όμως, αντί να απλοποιούνται, μπερδεύονται, αφού η μεταρρύθμιση προβλέπει εθελοντική δυνατότητα αφυπηρέτησης στα 67 και οι συντεχνίες το θεωρούν ως πρώτο βήμα για να γίνει το 67 υποχρεωτικό για όλους. Και η κατάσταση παραμένει αβέβαιη, καθώς ο Υπουργός λέει ότι θα εφαρμοστεί ο νόμος, ενώ ξέρει πως οι δύο πλευρές διαφωνούν στην ερμηνεία του νόμου και αντί να απαντά στο ερώτημα το προσπερνά, αφήνοντας όλα τα ενδεχόμενα ανοικτά.

Το δεύτερο αγκάθι που δεν αφήνει τη μεταρρύθμιση να προχωρήσει έχει να κάνει με τα Ταμεία Προνοίας. Σε πολλές άλλες χώρες υπάρχει ο λεγόμενος δεύτερος πυλώνας, όπου κάθε μήνα ο εργοδότης και ο εργαζόμενος βάζουν συνεισφορές που επενδύονται, ούτως ώστε κατά τη συνταξιοδότηση ο εργαζόμενος να πάρει ένα επιπλέον ποσό. Στην Κύπρο, ενώ κάποιοι κλάδοι έχουν, πολλοί εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα δεν έχουν. Στόχος της κυβερνητικής πρότασης είναι η επέκταση σε όλους. Και εκεί βρίσκεται η διαφωνία αφού οι εργοδότες θέλουν να είναι εθελοντική, ενώ οι συντεχνίες θέλουν να είναι υποχρεωτική.

Η κυβέρνηση όμως παρουσιάζεται αμέτοχη –αφού αποφεύγει να πάρει θέση– με τον αρμόδιο Υπουργό να δηλώνει πως δεν προτίθεται να καταθέσει κυβερνητική πρόταση για τα Ταμεία Προνοίας.

Και ενώ το λέει αυτό, την ίδια μέρα, στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, εισηγήθηκε εθελοντικά στην αρχή και υποχρεωτικά στη συνέχεια, αν δεν επιτευχθεί ο «στόχος». Και αυτό μπερδεύει ακόμα περισσότερο, αφού δεν γνωρίζουμε τον στόχο, τον χρονικό ορίζοντα αυτού του στόχου, ποιος θα κηρύξει την αποτυχία και, τέλος, ποια κίνητρα θα έχουν όσοι εισάγουν τον δεύτερο πυλώνα εθελοντικά. Με άλλα λόγια, ενώ η κυβέρνηση δεν αποφασίζει, σερβίρει την μη απόφαση ως απόφαση. Αξίζει να αναφερθεί πως, αν και έχουν περάσει 6 μήνες συζητήσεων, η κυβέρνηση δεν έχει διαμορφώσει συγκεκριμένη πρόταση.

Και κάπως έτσι καταλήγουμε σε μια πολιτική δέσμευση που ο κόσμος περιμένει, προκειμένου να αυξηθούν οι συντάξεις από 1/1/2027. Για να γίνει αυτό, όμως, θα πρέπει να ψηφιστεί νόμος στη Βουλή, να εκδοθούν Κανονισμοί, να ετοιμαστούν τα συστήματα, να ενημερωθούν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι. Και ενώ φαίνεται να έχει χαθεί το χρονοδιάγραμμα, η κυβέρνηση μεταφέρει την ευθύνη στη Βουλή, την οποία καλεί να εργαστεί υπερωριακά.

Όπως σε αρκετές περιπτώσεις, η κυβέρνηση λέει ταυτόχρονα δύο πράγματα που δύσκολα συνυπάρχουν. Λέει δηλαδή πως δεν χάθηκαν τα χρονοδιαγράμματα, ενώ γνωρίζει πως το νομοσχέδιο, λόγω νομικών προβλημάτων, δεν έχει ακόμη κατατεθεί στο Υπουργικό, ενώ ο δεύτερος πυλώνας βρίσκεται στον αέρα.

Νέος κύκλος διαλόγου για την εργοδότηση αλλοδαπών εργαζομένων

Πραγματοποιήθηκε ευρεία σύσκεψη με τους εμπλεκόμενους και ζητήθηκαν εισηγήσεις από όλες τις πλευρές

Επί τάπητος τέθηκαν και οι παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας από ορισμένες μερίδες εργοδοτών σε συγκεκριμένους κλάδους.

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Ξαναμπαίνει στον χορό των διαβουλεύσεων το Πλαίσιο Εργοδότησης Αλλοδαπών Εργαζομένων το οποίο εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2025, με στόχο την καλύτερη ρύθμιση της απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στην κυπριακή αγορά εργασίας. Οι καταγγελίες για παραβιάσεις των συλλογικών συμβάσεων σε σημαντικούς κλάδους της οικονομίας, αλλά και οι αυξανόμενες ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού σε όλους σχεδόν τους τομείς δραστηριοποίησης έχουν αναγκάσει τον υπουργό Εργασίας Μαρίνο Μουσιούττα να συγκαλέσει σύσκεψη για το θέμα, το οποίο θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικό τόσο για την κυπριακή αγορά εργασίας όσο και για τη φήμη της Κύπρου στο εξωτερικό. Στόχος είναι να καταγραφούν τα προβλήματα και οι στρεβλώσεις που έχουν εντοπιστεί στην αγορά εργασίας και να αναζητηθούν από κοινού τρόποι αντιμετώπισής τους.

Μάλιστα ο κ. Μουσιούττας αναφέρθηκε στο θέμα τη Δευτέρα κατά την εξέταση του προϋπολογισμού του Υπουργείου του για το 2027 στην Επιτροπή Οικονομικών. Όπως είπε, αναφορικά με την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών, την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2026 παραλήφθηκαν 3.210 αιτήσεις εργοδοτών για την απασχόληση 21.057 υπηκόων τρίτων χωρών. Στόχος για το 2027, πρόσθεσε, είναι η διατήρηση γρήγορων και αξιόπιστων διαδικασιών, η επικαιροποίηση του Πλαισίου Εργοδότησης Αλλοδαπών Εργαζομένων και η περαιτέρω μηχανογράφηση της διαδικασίας. Ο αρμόδιος υπουργός έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην ανάγκη ρύθμισης των εργασιακών ζητημάτων με συντονισμένη προσπάθεια από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Αυτό που επιδιώκεται, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι η διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα ανταποκρίνεται τόσο στις ανάγκες των επιχειρήσεων όσο και στην ανάγκη διασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και προστασίας των εργαζομένων. Στόχος, είναι να διαμορφωθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε οι εργασιακές σχέσεις να εξελίσσονται ομαλά και απρόσκοπτα, χωρίς να δημιουργούνται στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, επισήμανε ότι καταγράφονται αναφορές και

Διεύρυνση των συλλογικών συμβάσεων σε όλους τους κλάδους ζητούν οι συντεχνίες, ανάγκη για επανεξέταση του τρόπου κάλυψης των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό τονίζουν οι εργοδότες.

καταγγελίες για φαινόμενα εμπορίας ανθρώπων (trafficking) στην Κύπρο, με την επισήμανση ότι τέτοιου είδους φαινόμενα πλήττουν την εικόνα της χώρας. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η αντιμετώπιση των υφιστάμενων κενών, καθώς και η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και προστασίας, ώστε να αποτρέπονται φαινόμενα εκμετάλλευσης αλλοδαπών εργαζομένων και να διασφαλίζεται η τήρηση της εργατικής νομοθεσίας.

Στο επίκεντρο των συζητήσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, οι οποίες ξεκίνησαν χθες, αναμένεται να βρεθεί και το ζήτημα της απασχόλησης ενοικιαζόμενων εργαζομένων, καθώς εξακολουθούν να καταγράφονται κενά και ασάφειες στο υφιστάμενο καθεστώς εργοδότησής τους, που καθιστούν αναγκαία την περαιτέρω ρύθμισή του. Ειδικότερα, όπως πληροφορούμαστε, η έναρξη του διαλόγου μεταξύ του αρμόδιου υπουργού, των αρμόδιων τμημάτων του Υπουργείου, και της ΣΕΚ, της ΠΕΟ, της ΔΕΟΚ, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ, αποσκοπεί στην καταγραφή των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων, αλλά και στη διαμόρφωση κοινά αποδεκτών λύσεων, μέσα από τη συνεργασία εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων και της Πολιτείας.

Το πλαίσιο

Το «Πλαίσιο Εργοδότησης Αλλοδαπών Εργαζομένων» εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο του 2025, επί θητείας του Γιάννη Παναγιώτου στο υπουργείο Εργασίας.

Ειδικότερα με το νέο Πλαίσιο θεσμοθετήθηκε η λειτουργία Τριμερούς Συμβουλευτικής Επιτροπής με τη συμμετοχή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργοδοτικών συνδέσμων για την παρακολούθηση της εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών. Την ίδια ώρα, το πλαίσιο επικαιροποίησε τον κατάλογο των επαγγελμάτων που εμπίπτουν σε τομείς όπου θα εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση αυξημένη ποσόστωση απασχόλησης αλλοδαπών εργατών λόγω τεκμηριωμένης ανεπάρκειας του διαθέσιμου εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού. Επιπλέον, το πλαίσιο έδωσε τη δυνατότητα κινητικότητας των εργαζομένων για τοποθέτηση σε υποστατικά του ίδιου εργοδότη σε επαρχιακό επίπεδο και προνοείται η δυνατότητα υποβολής αιτήματος για περιορισμένη κινητικότητα των εργαζομένων για τοποθέτηση σε υποστατικά του ίδιου εργοδότη σε παγκύπριο επίπεδο.

Σύμφωνα με το πλαίσιο αναβαθμίστηκαν οι συνθήκες διαβίωσης των αλλοδαπών εργαζομένων με την εισαγωγή συγκεκριμένων κριτηρίων, σε συνδυασμό με την αύξηση του ανώτατου ποσοστού αποκοπής από τις ακαθάριστες βασικές απολαβές του εργαζομένου για σκοπούς στέγασης από 10% σε 25%, νοουμένου ότι οι χώροι διαμονής πληρούν τα καθορισμένα κριτήρια.

Το πλαίσιο συμπεριλαμβάνει ακόμα ασφαλιστικές δικλίδες για παρακολούθηση της αγοράς εργασίας με δυνατότητα ανάκλησης/μη ανανέωσης εγκρίσεων απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών σε περίπτωση αρνητικών διαφοροποιήσεων στην ανεργία ή/και τους μισθούς του εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού.

Τέλος, προνοεί τη δυνατότητα καθορισμού υποχρεωτικής συμμετοχής αλλοδαπών εργαζομένων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, ως προϋπόθεσης για τη συνέχιση της εργοδότησης σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ή κατηγορίες επαγγελμάτων για σκοπούς διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι στρεβλώσεις

Παρά τις τροποποιήσεις στις διαδικασίες που επέβαλε το νέο πλαίσιο, εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρότατες στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας αναδεικνύοντας την ανάγκη επανεξέτασης και περαιτέρω βελτίωσης του υφιστάμενου πλαισίου.

Πιο συγκεκριμένα, εξακολουθούν να υπάρχουν καταγγελίες για παραβιάσεις συλλογικών συμβάσεων και ζητήματα που αφορούν την εργοδότηση ενοικιαζόμενου προσωπικού, ενώ παράλληλα η αγορά εργασίας βρίσκεται αντιμέτωπη με σημαντικές ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού. Την ίδια ώρα, οι εργοδότες επισημαίνουν περιορισμούς, γραφειοκρατικά εμπόδια και δυσκολίες στην εξασφάλιση και απασχόληση αλλοδαπών εργαζομένων, γεγονός που επηρεάζει την ικανότητα των επιχειρήσεων να καλύπτουν τις ανάγκες τους σε προσωπικό.

Όπως πληροφορείται η «Κ», στο πλαίσιο των επαφών και των συζητήσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη, έχουν τροχοδρομηθεί χωριστές συναντήσεις με όλες τις πλευρές, προκειμένου να αξιολογηθεί η πορεία των συζητήσεων και να δοθεί η δυνατότητα υποβολής εισηγήσεων από κάθε πλευρά. Ήδη, οι συντεχνίες έθεσαν επί τάπητος ζητήματα που αφορούν τις παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας και την ανάγκη εφαρμογής και διεύρυνσης των συλλογικών συμβάσεων και σε άλλους κλάδους της οικονομίας. Από την πλευρά τους, οι εργοδοτικές οργανώσεις ανέφεραν ότι το ζήτημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποκλειστικά με τη θέσπιση ενός νόμου, αλλά απαιτείται να εξεταστούν και οι πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας.

Όπως επισημαίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς υπάρχουν ανάγκες στην αγορά εργασίας που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν με τα δεδομένα που ισχύουν σήμερα και, ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαίο να επανεξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να καλυφθούν οι ανάγκες της οικονομίας σε ανθρώπινο δυναμικό, ιδιαίτερα σε ειδικότητες για τις οποίες παρατηρείται έλλειψη διαθέσιμου προσωπικού όπως στην οικοδομική βιομηχανία.

Κύπρος: Η «πίσω πόρτα» Ρώσων ολιγαρχών στην Ε.Ε. μέσω Deutsche Bank

Διαρροή 15 εκατ. εγγράφων αποκαλύπτει ότι η γερμανική τράπεζα διατηρούσε ως πελάτες Ρώσους ολιγάρχες, καταδικασμένους εγκληματίες και απατεώνες οι οποίοι χρησιμοποίησαν την Κύπρο ως δίαυλο

Η δημοσιογραφική έρευνα φέρνει στο φως και άλλες αμφιλεγόμενες υποθέσεις που συνδέονται με την τράπεζα. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται οι επιχειρηματικές σχέσεις με τον Τζέφρι Επσταϊν και τον Ντόναλντ Τραμπ.

Η Κύπρος φέρεται να αξιοποιήθηκε ως «πίσω πόρτα» από Ρώσους πελάτες της Deutsche Bank για την πρόσβασή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με αποκαλύψεις που προκύπτουν από μια τεράστια διαρροή τραπεζικών δεδομένων. Περισσότερα από 15 εκατομμύρια ηλεκτρονικά μηνύματα και εσωτερικά έγγραφα της γερμανικής τράπεζας φέρνουν στο φως ένα ευρύ πλέγμα αμφιλεγόμενων επιχειρηματικών σχέσεων, ύποπτων συναλλαγών και σοβαρών κενών στους μηχανισμούς ελέγχου της.

Όπως αποκαλύπτει το γερμανικό δίκτυο ZDF, σε ορισμένες περιπτώσεις Ρώσοι πελάτες της τράπεζας χρησιμοποιούσαν την Κύπρο ως δίαυλο για να αποκτούν πρόσβαση στην ευρωπαϊκή αγορά. Τα έγγραφα καταδεικνύουν, παράλληλα, ότι η Deutsche Bank διατηρούσε επί χρόνια στις τάξεις των πελατών της Ρώσους ολιγάρχες, καταδικασμένους εγκληματίες και πρόσωπα που είχαν εμπλακεί σε υποθέσεις απάτης, ακόμη και όταν υπήρχαν εσωτερικές προειδοποιήσεις για τη δραστηριότητά τους.

Στο μικροσκόπιο ύποπτες συναλλαγές, ξέπλυμα χρήματος και σοβαρές παραλείψεις στους ελέγχους και αγνόηση εσωτερικών προειδοποιήσεων για τη δραστηριότητα των Ρώσων ολιγαρχών.

Η υπόθεση αποτελεί μέρος της διεθνούς δημοσιογραφικής έρευνας «Inside Deutsche Bank», η οποία βασίστηκε σε περισσότερα από 15 εκατομμύρια εσωτερικά αρχεία της τράπεζας. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν ηλεκτρονική αλληλογραφία, πρακτικά συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου, εμπιστευτικές αναφορές, αρχεία συμμόρφωσης και καταγραφές συνομιλιών εργαζομένων.

Σύμφωνα με το περιοδικό Der Spiegel, το μεγαλύτερο μέρος του υλικού προέρχεται από το τμήμα της Deutsche Bank που χειρίζεται προβληματικές συναλλαγές και ευαίσθητους πελάτες. Πρόκειται για την υπηρεσία που αξιολογεί εάν η τράπεζα θα πρέπει να συνάψει, να διατηρήσει ή να διακόψει μια επιχειρηματική σχέση, με βάση τους κινδύνους που ενδέχεται να προκύπτουν.

Τα στοιχεία περιήλθαν στην κατοχή της Νοτιοαφρικανής δικηγόρου Καντιζά Σαρίφε και της Ινδής δημοσιογράφου Τζόζι Τζόζεφ, μέσω πληροφοριοδοτών που χρησιμοποίησαν Αμερικανό δικηγόρο ως ενδιάμεσο. Ακολούθως, διανεμήθηκαν σε 50 μέσα ενημέρωσης διεθνώς, μεταξύ των οποίων το Der Spiegel και το γερμανικό δίκτυο ZDF. Στη δημοσιογραφική έρευνα συμμετείχαν περίπου 200 δημοσιογράφοι, υπό τον συντονισμό του νοτιοαφρικανικού μη κερδοσκοπικού οργανισμού Barracuda Media και με τη στήριξη του Κέντρου Δεδομένων και Έρευνας στο Βερολίνο.

Στο μικροσκόπιο η διοίκηση

Οι αποκαλύψεις ρίχνουν νέο φως και στον ρόλο του διευθύνοντος συμβούλου της Deutsche Bank, Κρίστιαν Σούινγκ, ο οποίος ανέλαβε με αποστολή να βάλει τέλος στα αλλεπάλληλα σκάνδαλα που είχαν πλήξει την τράπεζα. Ωστόσο, σύμφωνα με τα έγγραφα, η εσωτερική του στάση φαίνεται να ήταν διαφορετική από την εικόνα που επιχειρούσε να προβάλει η διοίκηση. Ο Σούινγκ φέρεται να ζητούσε μεγαλύτερη ανοχή στην ανάληψη κινδύνων, να αμφισβητούσε επανειλημμένα τις εισηγήσεις των υπηρεσιών συμμόρφωσης και να μην ενημέρωνε τους μετόχους για ορισμένα προβλήματα. Ενδεικτικό είναι ηλεκτρονικό μήνυμα του 2017, στο οποίο εξέφραζε τη δυσαρέσκειά του για τους αυστηρούς ελέγχους πελατών, γράφοντας χαρακτηριστικά: «Η KYC σπάει τον λαιμό των εσόδων μας».

Η αναφορά αφορούσε το σύστημα Know Your Customer, δηλαδή τις διαδικασίες ταυτοποίησης και αξιολόγησης πελατών που υποχρεούνται να εφαρμόζουν οι τράπεζες για την αποτροπή ξεπλύματος χρήματος και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων.

Επσταϊν - Τραμπ

Η δημοσιογραφική έρευνα φέρνει στο φως και άλλες αμφιλεγόμενες υποθέσεις που συνδέονται με την τράπεζα. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται οι επιχειρηματικές σχέσεις με τον Τζέφρι Επσταϊν και τον Ντόναλντ Τραμπ.

Στην περίπτωση του Επσταϊν, η Deutsche Bank φέρεται να είχε εντοπίσει ύποπτες συναλλαγές συνολικού ύψους 600 εκατομμυρίων δολαρίων, χωρίς να προχωρήσει εγκαίρως στις απαιτούμενες ενέργειες. Όσον αφορά τον Τραμπ, η τράπεζα αρχικά επιχείρησε να τον προσελκύσει ως πελάτη, ενώ το 2017 απέστειλε κατά λάθος τις φορολογικές του δηλώσεις σε τρίτο πρόσωπο, χωρίς να τον ενημερώσει. Στο ίδιο υλικό περιγράφεται επίσης πώς η τράπεζα φέρεται να βοήθησε τους κληρονόμους της οικογένειας Aldi να αποφύγουν τη φορολόγηση, χρησιμοποιώντας μεθόδους που τελικά εντοπίστηκαν από τις φορολογικές αρχές.

Ξέπλυμα χρήματος

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν και οι αναφορές σε οργανωμένα δίκτυα ξεπλύματος χρήματος. Το 2020, υπάλληλος της τράπεζας αποκάλυψε στοιχεία για ύποπτο δίκτυο μέσω του οποίου εκτιμάται ότι είχαν ήδη διακινηθεί παράνομα εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ. Παρά το γεγονός ότι τα συστήματα ελέγχου είχαν καταγράψει επιμέρους ύποπτες κινήσεις, η τράπεζα δεν είχε καταφέρει να τις συνδέσει μεταξύ τους. Το συνολικό μοτίβο εντοπίστηκε μόλις τρία χρόνια αργότερα, με αρμόδιο διευθυντή να παραδέχεται σε εσωτερικό σημείωμα: «Τα συστήματά μας απλώς δεν το ανίχνευσαν». Σε άλλη περίπτωση, η Deutsche Bank φέρεται να επεξεργάστηκε χιλιάδες ύποπτες συναλλαγές στην Κολομβία, χωρίς να υποβάλει στις γερμανικές Αρχές τις προβλεπόμενες αναφορές για πιθανό ξέπλυμα χρήματος. Τα έγγραφα αποκαλύπτουν ακόμη τη συμμετοχή της τράπεζας στη διευκόλυνση συμφωνιών πώλησης όπλων, ακόμη και προς χώρες που θεωρούνταν προβληματικές, καθώς και τη διατήρηση λογαριασμών μέσω των οποίων πραγματοποιούνταν δωρεές προς το ακροδεξιό κόμμα Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD), παρά τη δημόσια κριτική της ηγεσίας της τράπεζας προς το κόμμα.

Η Deutsche Bank

Η διαρροή εγείρει ευρύτερα ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και για το κατά πόσο οι αυστηρές διαδικασίες συμμόρφωσης αντιμετωπίζονταν από τη διοίκηση ως εμπόδιο στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Από την πλευρά της, η Deutsche Bank υποστηρίζει ότι οι υποθέσεις που περιλαμβάνονται στην έρευνα αφορούν περιστατικά πολλών ετών, σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και δύο δεκαετιών, και ότι έχει συνεργαστεί με τις αρμόδιες Αρχές για τη διευθέτησή τους. Σε ανακοίνωσή της επισημαίνει ότι σήμερα αποτελεί μια διαφορετική τράπεζα, έχοντας επενδύσει στην ενίσχυση των εσωτερικών ελέγχων, στη διαχείριση κινδύνων και στην αλλαγή της εταιρικής της κουλτούρας. Επικαλείται, μάλιστα, τις μεταρρυθμίσεις της περιόδου 2019-2025, οι οποίες κόστισαν περίπου 7 δισεκατομμύρια ευρώ, καθώς και τα ισχυρά οικονομικά αποτελέσματα των τελευταίων ετών. Η τράπεζα αρνήθηκε, ωστόσο, να σχολιάσει συγκεκριμένες πρώην ή υφιστάμενες σχέσεις με πελάτες της.

Στο 3,4% βλέπει την ανάπτυξη στην Κύπρο η Κομισιόν για το 2026

Η διαταραχή των τιμών της ενέργειας αναμένεται να επιβραδύνει προσωρινά την ανάπτυξη

Οι οικονομικές προοπτικές της Κύπρου παραμένουν ισχυρές, παρά τις αυξανόμενες τιμές της ενέργειας, οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν προσωρινά την ανάπτυξη, σημειώνει για την Κύπρο η Κομισιόν στις φθινοπωρινές της προβλέψεις. Την ίδια ώρα, η Κομισιόν τονίζει πως το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 3,4% το 2026, 3,0% το 2027 και 3,2% το 2028. Εξηγεί ότι η διαταραχή των τιμών της ενέργειας αναμένεται να επιβραδύνει προσωρινά την ανάπτυξη, επιβαρύνοντας την ιδιωτική κατανάλωση, καθώς ο υψηλότερος εισαγόμενος πληθωρισμός αναμένεται να διαβρώσει τα διαθέσιμα εισοδήματα.

Όπως αναφέρεται στις προβλέψεις, το πρώτο εξάμηνο του 2026 ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ ανήλθε σε 3,2 %, λόγω της ιδιωτικής κατανάλωσης και της κατασκευαστικής δραστηριότητας. Οι εξαγωγές υπηρεσιών στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης συνέχισαν να επεκτείνονται, ενώ οι εισπράξεις από τον τουρισμό αρχικά μειώθηκαν εν μέσω αβεβαιότητας που σχετίζεται με τις συγκρούσεις. Οι υψηλότερες νηολογήσεις πλοίων που συνδέονται με ορισμένες εμπορικές οδούς διαστρέβλωσαν το εξωτερικό ισοζύγιο και τα αριθμητικά στοιχεία για την αύξηση των επενδύσεων, αλλά αυτό αναμένεται να εξομαλυνθεί κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι εταιρείες σε τομείς με εξαγωγικό προσανατολισμό, ιδίως στον τομέα των ICT, θα εδραιωθούν περισσότερο στην εγχώρια αγορά και θα επεκτείνουν τις εξαγωγικές αγορές τους.

Ο υψηλότερος εισαγόμενος πληθωρισμός αναμένεται να διαβρώσει τα διαθέσιμα εισοδήματα, σημειώνει η Κομισιόν.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η διαταραχή των τιμών της ενέργειας αναμένεται να επιβραδύνει προσωρινά την ανάπτυξη, επιβαρύνοντας την ιδιωτική κατανάλωση, καθώς ο υψηλότερος εισαγόμενος πληθωρισμός αναμένεται να διαβρώσει τα διαθέσιμα εισοδήματα. Στη διάρκεια του 2027, η χαλάρωση του πληθωρισμού σε συνδυασμό με τις προσαρμογές των μισθών με χρονική υστέρηση μέσω αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής προβλέπεται να στηρίξουν το διαθέσιμο εισόδημα και την κατανάλωση. Οι επενδύσεις εξαιρουμένων των νηολογήσεων πλοίων αναμένεται να επιβραδυνθούν φέτος, καθώς το υψηλότερο κόστος καθυστερεί τις επενδυτικές αποφάσεις, προτού ανακάμψει κατά τη διάρκεια του 2027, υποστηριζόμενο από σταθερές προοπτικές για την κατασκευαστική δραστηριότητα. Το ισοζύγιο καθαρών εξαγωγών υπηρεσιών προβλέπεται να επανέλθει στον προ της σύγκρουσης μέσο όρο του, καθώς οι αφίξεις τουριστών θα ανακάμψουν το 2027.

Αναφορικά για τη μετεγκατάσταση ξένων επιχειρήσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό στην Κύπρο αναμένεται να επιβραδυνθεί, ενώ οι εταιρείες σε τομείς με εξαγωγικό προσανατολισμό, ιδίως στον τομέα των ΤΠΕ, θα εδραιωθούν περισσότερο στην εγχώρια αγορά και θα επεκτείνουν τις εξαγωγικές αγορές τους. Η προσωρινή μείωση του εμπορικού πλεονάσματος λόγω της διαταραχής των τιμών του πετρελαίου και η συνεχιζόμενη αύξηση του επαναπατρισμού κερδών από επιχειρήσεις ξένης ιδιοκτησίας αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά το εξωτερικό ισοζύγιο. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να παραμείνει ευρύ στο 8,4% του ΑΕΠ το 2028.

Καθοδικοί οι κίνδυνοι

Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές παραμένουν καθοδικοί σύμφωνα με την Επιτροπή. Οι διαταραχές του παγκόσμιου εμπορίου ενέχουν κινδύνους για τις προοπτικές του ναυτιλιακού τομέα της Κύπρου, ενώ οι αφίξεις τουριστών είναι ευαίσθητες στις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή. Η σημαντική εξάρτηση από τις εισαγωγές, ιδίως από ενεργειακά αγαθά, αυξάνει την ευπάθεια της χώρας σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς.

Ο ονομαστικός πληθωρισμός προβλέπεται να αυξηθεί σε 3,9% το 2026, προτού υποχωρήσει σε 2,9% το 2027 και 2,4% το 2028. Η αύξηση των τιμών του πετρελαίου αύξησε το ενεργειακό κόστος, αν και οι μειώσεις του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης μείωσαν τον αντίκτυπο. Ο πληθωρισμός των τροφίμων, ο οποίος είναι ευαίσθητος στο κόστος της ενέργειας και των μεταφορών, προβλέπεται επίσης να αυξηθεί.

Όσον αφορά στις συνθήκες στην αγορά εργασίας, παραμένουν εύρωστες, όπως φαίνεται από το υψηλό ποσοστό απασχόλησης και το ιστορικά χαμηλό ποσοστό ανεργίας, το οποίο προβλέπεται να ανέλθει σε 3,7% το 2028. Η αύξηση των δαπανών των νοικοκυριών εν μέσω υποτονικής προσαρμογής των μισθών προβλέπεται να επηρεάσει προσωρινά τις αποταμιεύσεις των νοικοκυριών το 2026, προτού σημειώσει έντονη αύξηση αργότερα, καθώς τα εισοδήματα θα ανακάμπτουν. Η αύξηση των πραγματικών μισθών αναμένεται να επιταχυνθεί το 2027, καθώς οι μισθοί προσαρμόζονται μέσω του μηχανισμού αυτόματης προσαρμογής του κόστους ζωής. Ωστόσο, αυτό αναμένεται να αυξήσει βραχυπρόθεσμα το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος.

Δημοσιονομικά πλεονάσματα

Το 2025 το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης της Κύπρου σύμφωνα με την Κομισιόν κατέγραψε σημαντικό πλεόνασμα ύψους 3,6% του ΑΕΠ, παρόλο που οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν εντονότερα από ό,τι τα έσοδα. Το 2026 το δημοσιονομικό πλεόνασμα προβλέπεται να παραμείνει στο 2,9% του ΑΕΠ, παρά τη γενική φορολογική μεταρρύθμιση που μείωσε τα έσοδα κατά 0,7% του ΑΕΠ και τα μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας που ανέρχονται στο 0,4% του ΑΕΠ.

Το 2027 και το 2028, συμπληρώνει στο ριπόρτ των φθινοπωρινών προβλέψεων, το δημοσιονομικό πλεόνασμα προβλέπεται να ανέλθει στο 3,2% και στο 3,3% του ΑΕΠ, επωφελούμενο από τη συνολική θετική οικονομική κατάσταση και την κατάσταση της αγοράς εργασίας. Οι δημόσιες δαπάνες το 2027 θα επηρεαστούν από την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών στο κόστος ζωής, η οποία τίθεται σε πλήρη ισχύ για πρώτη φορά μετά τη σταδιακή εισαγωγή της. Στο σκέλος των εσόδων, τα μέτρα κατά των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας θα εξακολουθήσουν να επηρεάζουν αρνητικά την είσπραξη του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Άλλα μέτρα χρηματοδοτικής στήριξης απευθύνονται σε οικογένειες ή γεωργούς με ζώα που έχουν προσβληθεί από αφθώδη πυρετό. Οι πρόσθετες αμυντικές δαπάνες που χρηματοδοτούνται μέσω δανείων στο πλαίσιο της δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) αναμένεται να αρχίσουν να παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους το 2027 και πιο έντονα το 2028.

Τέλος, σχολιάζει πως το δημόσιο χρέος προβλέπεται να συνεχίσει την πτωτική του τάση. Μετά την κορύφωσή του το 2020, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ μειώθηκε κατά περισσότερες από 60 εκατοστιαίες μονάδες εντός πέντε ετών σε 52,3% στο τέλος του 2025, υποχωρώντας έτσι κάτω από το όριο του 60% για πρώτη φορά από το 2009. Αυτή η σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους αναμένεται να συνεχιστεί, με το επίπεδο του χρέους να προβλέπεται να ανέλθει σε 46,3% το 2026, 40,6% το 2027 και 35,1% το 2028.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Καθαρά κέρδη 103,9 εκατ. η Aegean στο εννιάμηνο 2026

Παρά τις αυξημένες τιμές των αεροπορικών καυσίμων, η AEGEAN ενίσχυσε την κερδοφορία της κατά το τρίτο τρίμηνο του 2026, καταγράφοντας μικρή αύξηση 4% στα κέρδη EBITDA, που ανήλθαν σε €208,7 εκατ., και στα κέρδη μετά από φόρους, που διαμορφώθηκαν σε €103,9 εκατ.

Η επίδοση αυτή στηρίχθηκε και από τη σημαντική συμβολή των συμβολαίων αντιστάθμισης κινδύνου στο αεροπορικό καύσιμο που «προστάτευσαν» το 65% των αναγκών κατανάλωσης της εταιρείας από τις αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα εννιαμήνου της AEGEAN, η επιβατική κίνηση ανήλθε σε 5,9 εκατ. επιβάτες, με ισορροπημένη αύξηση τόσο στο δίκτυο εσωτερικού όσο και στο δίκτυο εξωτερικού, κατά 5% και 4% αντίστοιχα. Οι προσφερόμενες θέσεις αυξήθηκαν κατά 5%, έναντι αύξησης των πτήσεων κατά 2%, αντανακλώντας την χρήση αεροσκαφών μεγαλύτερης χωρητικότητας.

Ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά 5%, σε €679,9 εκατ. με οριακή βελτίωση του μοναδιαίου εσόδου ανά διαθέσιμη χιλιομετρική θέση (RASK) στο εποχικά ισχυρότερο τρίμηνο δραστηριότητας. Η βελτίωση του μοναδιαίου εσόδου, η χρήση περισσότερων αεροσκαφών A321neo μεγαλύτερης χωρητικότητας και η μικρή, προσωρινή υποχώρηση του κόστους του αεροπορικού καυσίμου τον Ιούλιο συνέβαλαν στη διασφάλιση ισχυρού αποτελέσματος κατά το τρίτο τρίμηνο.

Η AEGEAN προσέφερε 16,7 εκατ. θέσεις το εννεάμηνο του 2026 και μετέφερε 13,6 εκατ. επιβάτες, καταγράφοντας αύξηση της επιβατικής κίνησης κατά 3%. Η επιβατική κίνηση εσωτερικού ενισχύθηκε κατά 6%, σε 5,8 εκατ. επιβάτες, υποστηριζόμενη και από πολλαπλές νέες άμεσες συνδέσεις κυρίως από τη Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο προς μικρότερα νησιά και προορισμούς. Στο δίκτυο εξωτερικού, η επιβατική κίνηση το εννεάμηνο του 2026 αυξήθηκε κατά 2%, σε 7,8 εκατ. επιβάτες, καθώς οι γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή από τον Μάρτιο και μετά, περιόρισαν τόσο τη δυνατότητα εκτέλεσης πτήσεων σε μέρος του δικτύου όσο και τη διασυνδεόμενη επιβατική κίνηση προς και από την περιοχή μέσω του κύριου κόμβου της Αθήνας. Ο συντελεστής πληρότητας διαμορφώθηκε στο 81,8%.

13,6 εκατ. επιβάτες, 3% περισσότεροι και 4% αύξηση του κύκλου εργασιών στα 1,5 δισ. στα τρία τρίμηνα.

Σε επίπεδο εννεαμήνου, ο ενοποιημένος Κύκλος Εργασιών του 2026 ανήλθε σε €1.496,5 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 4% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025, με τα έσοδα ανά διαθέσιμη χιλιομετρική θέση (RASK) να αυξάνονται μόλις κατά 2%, αύξηση περιορισμένη σε σχέση με την επιβάρυνση από το υψηλότερο κόστος καυσίμων.

Καμπανάκι για τον τουρισμό από τη μείωση των αφίξεων

Μείωση 5,5% κατέγραψαν οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο τον Οκτώβριο του 2026, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2025, ενώ πτώση 5,6% σημειώθηκε και κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2026, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε την Τρίτη η Στατιστική Υπηρεσία.

Συγκεκριμένα, οι αφίξεις τουριστών τον Οκτώβριο ανήλθαν σε 508.301, σε σύγκριση με 537.744 τον Οκτώβριο του 2025. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2026, οι αφίξεις τουριστών ανήλθαν σε 3.909.839, έναντι 4.142.534 την αντίστοιχη περίοδο του 2025, καταγράφοντας μείωση 5,6%.

Όσον αφορά τις κυριότερες αγορές προέλευσης τουριστών, το Ηνωμένο Βασίλειο διατήρησε την πρώτη θέση τον Οκτώβριο, με 164.512 αφίξεις, που αντιστοιχούν στο 32,4% του συνόλου.

Ακολούθησε το Ισραήλ με 49.091 αφίξεις (9,7%), ενώ από τη Γερμανία καταγράφηκαν 40.295 αφίξεις και από την Πολωνία 40.070, με ποσοστό 7,9% για την κάθε χώρα.

Από την Ελλάδα καταγράφηκαν 22.014 αφίξεις (4,3%) και από τη Σουηδία 19.688 (3,9%).

Σε ό,τι αφορά τον σκοπό ταξιδιού, το 80,4% των τουριστών επισκέφθηκε την Κύπρο τον Οκτώβριο για διακοπές, το 12,0% για επίσκεψη σε φίλους ή συγγενείς και το 7,4% για επαγγελματικούς λόγους. Τα αντίστοιχα ποσοστά τον Οκτώβριο του 2025 ήταν 81,8%, 11,0% και 7,1%.

Μείωση 2,4% στις επιστροφές κατοίκων Κύπρου από ταξίδια στο εξωτερικό

Παράλληλα, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, οι επιστροφές κατοίκων Κύπρου από ταξίδια στο εξωτερικό τον Οκτώβριο του 2026 ανήλθαν σε 154.263, σε σύγκριση με 158.026 τον αντίστοιχο μήνα του 2025, σημειώνοντας μείωση 2,4%.

Πτώση 5,5% στις αφίξεις τον Οκτώβριο και πτώση 5,6% στο δεκάμηνο.

Η Ελλάδα ήταν η κυριότερη χώρα από την οποία επέστρεψαν κάτοικοι Κύπρου, με ποσοστό 31,7% (48.827), ενώ ακολούθησαν η Ιταλία με 6,0% (9.263) και το Ηνωμένο Βασίλειο με 5,9% (9.103).

Οι διακοπές αποτέλεσαν τον κυριότερο σκοπό των ταξιδιών των κατοίκων Κύπρου στο εξωτερικό, με ποσοστό 70,8%, ενώ το 26,4% ταξίδεψε για επαγγελματικούς λόγους, το 1,3% για σπουδές και το 1,5% για άλλους λόγους.

Ελληνική «ασπίδα» για επιθέσεις χάκερ σε συστήματα AI

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Ηταν αρχές Ιουνίου όταν αποκαλύφθηκε ότι χάκερ κατάφεραν να πείσουν το chatbot τεχνητής νοημοσύνης της Meta να τους παραχωρήσει πρόσβαση ακόμη και σε λογαριασμούς υψηλού προφίλ στο Instagram, όπως εκείνο που συνδεόταν με τον Λευκό Οίκο επί προεδρίας Ομπάμα. Δεν πρόκειται για το μοναδικό σοβαρό περιστατικό που αναδεικνύει κενά ασφαλείας, καθώς οι ανησυχίες για την ασφάλεια των AI συστημάτων εντείνονται. Ηδη σε περυσινή έρευνα της Gartner, το 32% των οργανισμών ανέφερε ότι το τελευταίο 12μηνο είχε δεχθεί επίθεση με στόχο τη χειραγώγηση AI εφαρμογών τους μέσω κακόβουλων εντολών.

«Οι κακόβουλες επιθέσεις που αναδεικνύουν τις τρύπες στα AI συστήματα αυξάνονται με αρκετά γρήγορο ρυθμό», σχολιάζει στην «Κ» ο 37χρονος Παύλος Μητσούλης, συνιδρυτής και CEO της Verno Labs, η οποία, μέσω AI, προσομοιώνει επιθέσεις hackers ώστε να εντοπίζει ευπάθειες σε συστήματα AI που χρησιμοποιούν μεγάλα γλωσσικά μοντέλα και να τις αναδείξει πριν γίνουν στόχος κακόβουλων χάκερ. Προτείνει επίσης διάφορες διορθώσεις ώστε να διασφαλιστεί πως τα AI συστήματα είναι επαρκώς θωρακισμένα. «Θέλουμε να βοηθήσουμε τους οργανισμούς να αγκαλιάσουν το AI, χωρίς να φοβούνται. Πρέπει να το κάνουμε πιο ασφαλές, όχι να το περιορίσουμε σε κανονιστικά πλαίσια». Η τεχνολογία της μόνο απαρατήρητη δεν έχει περάσει, αφού λίγους μήνες μετά την ίδρυσή της σήκωσε κεφάλαια 1,7 εκατ. δολ. από στελέχη μεγάλων εταιρειών (angel investors) όπως οι Meta, AWS, Google, Goldman Sachs και Hack the Box αλλά και από Ελληνες επενδυτές όπως το Marathon Venture Capital. Στην αρχή, πριν εμπλακούν με τον κλάδο, «χάκαραν» τις πρώτες εκδόσεις του ChatGPT, όπως λένε, «έτσι, για πλάκα». Με το πέρασμα των χρόνων φάνηκε πως το είδαν πιο σοβαρά. «Οταν δούλευα στην εταιρεία αθλητικών ειδών On στο Λονδίνο ως επικεφαλής δεδομένων και AI, η ομάδα μου δημιουργούσε πολλούς AI agents, τόσο για την εξυπηρέτηση του κοινού όσο και για εσωτερικές διαδικασίες της εταιρείας. Αναρωτιόμουν λοιπόν: πώς μπορώ να ξέρω ότι δεν είναι εκτεθειμένα σε απειλές αυτά τα συστήματα;», αναφέρει. Ετσι, μαζί με τον συνδημιουργό και μαθηματικό Διονύση Βαρελά σκέφτηκαν να αναπτύξουν μια τεχνολογία που «σκέφτεται» όπως οι black hat hackers, οι λεγόμενοι κακόβουλοι χάκερ. «Πιστεύω πως έχουμε φτιάξει ένα σύστημα το οποίο είναι από τα καλύτερα στον κόσμο», αναφέρει, χωρίς αναστολές. «Εχουμε πάρει διάφορα μοντέλα ανοιχτού λογισμικού, τα έχουμε εκπαιδεύσει ώστε να πραγματοποιούν επιθέσεις σε AI συστήματα επιχειρήσεων και να αναδεικνύουν έτσι τα τρωτά τους σημεία».

Λίγους μήνες μετά την ίδρυσή της, σήκωσε κεφάλαια 1,7 εκατ. δολ. από στελέχη μεγάλων εταιρειών όπως οι Meta, AWS, Google, Goldman Sachs και Hack the Box.

Από τον Δεκέμβριο του 2025 το λογισμικό της αξιοποιούν μια ευρωπαϊκή τράπεζα, μεγάλες fintech εταιρείες, καθώς και αμερικανική ασφαλιστική. «Μας έχει προσεγγίσει τεχνολογικός κολοσσός που, με την τεχνολογία μας, θέλει να κάνει πιο ασφαλή τα δικά του AI συστήματα». Το ενδιαφέρον για τέτοιες τεχνολογίες ολοένα και αυξάνεται, ακόμη και από παραδοσιακούς παίκτες κυβερνοασφάλειας, που έχουν αρχίσει να εξαγοράζουν μικρότερες εταιρείες οι οποίες αναπτύσσουν τεχνολογίες, συνήθως AI, για τη θωράκιση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. «Για παράδειγμα, πείσαμε τον AI agent μιας εταιρείας να στέλνει ό,τι ευαίσθητες πληροφορίες συγκεντρώνει στο δικό μας server. Με τη δική μας τεχνολογία, εντοπίσαμε τις ευπάθειες του AI agent και η ομάδα της εταιρείας κατάφερε να καλύψει τις τρύπες. Μάλιστα, κάποιοι χάκερ επιχείρησαν, με την τεχνική που χρησιμοποιήσαμε να κακάρουν κάποια στιγμή τον agent, αλλά δεν τα κατάφεραν».

Η ομάδα της Verno Labs διατηρεί γραφεία στο Λονδίνο και παρουσία στην Αθήνα.

Σε εξέλιξη οι διαδικασίες για εκταμίευση των 25 εκατ. ευρώ για το GSI

Σε εξέλιξη βρίσκεται η διαδικασία για την εκταμίευση των €25 εκατ. για το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας-Κύπρου (GSI), με όλες τις απαραίτητες ενέργειες να έχουν δρομολογηθεί, δήλωσε την Τρίτη ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κωνσταντίνος Λετυμπιώτης. Ερωτηθείς για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η καταβολή του ποσού, ο κ. Λετυμπιώτης ανέφερε ότι πρόκειται για διαδικασία που διέπεται από ρυθμιστικές αποφάσεις και έχει ήδη ξεκινήσει.

«Είναι μια διαδικασία σύμφωνα και με ρυθμιστικές αποφάσεις, η οποία έχει ήδη εκκινήσει, η διαδικασία δηλαδή για την εκταμίευση των 25 εκατομμυρίων ευρώ, και χρειάζεται ο απαραίτητος χρόνος να ολοκληρωθούν αυτές οι διαδικασίες που προνοούνται για να μπορέσει να εκταμιευθεί το ποσό», είπε.

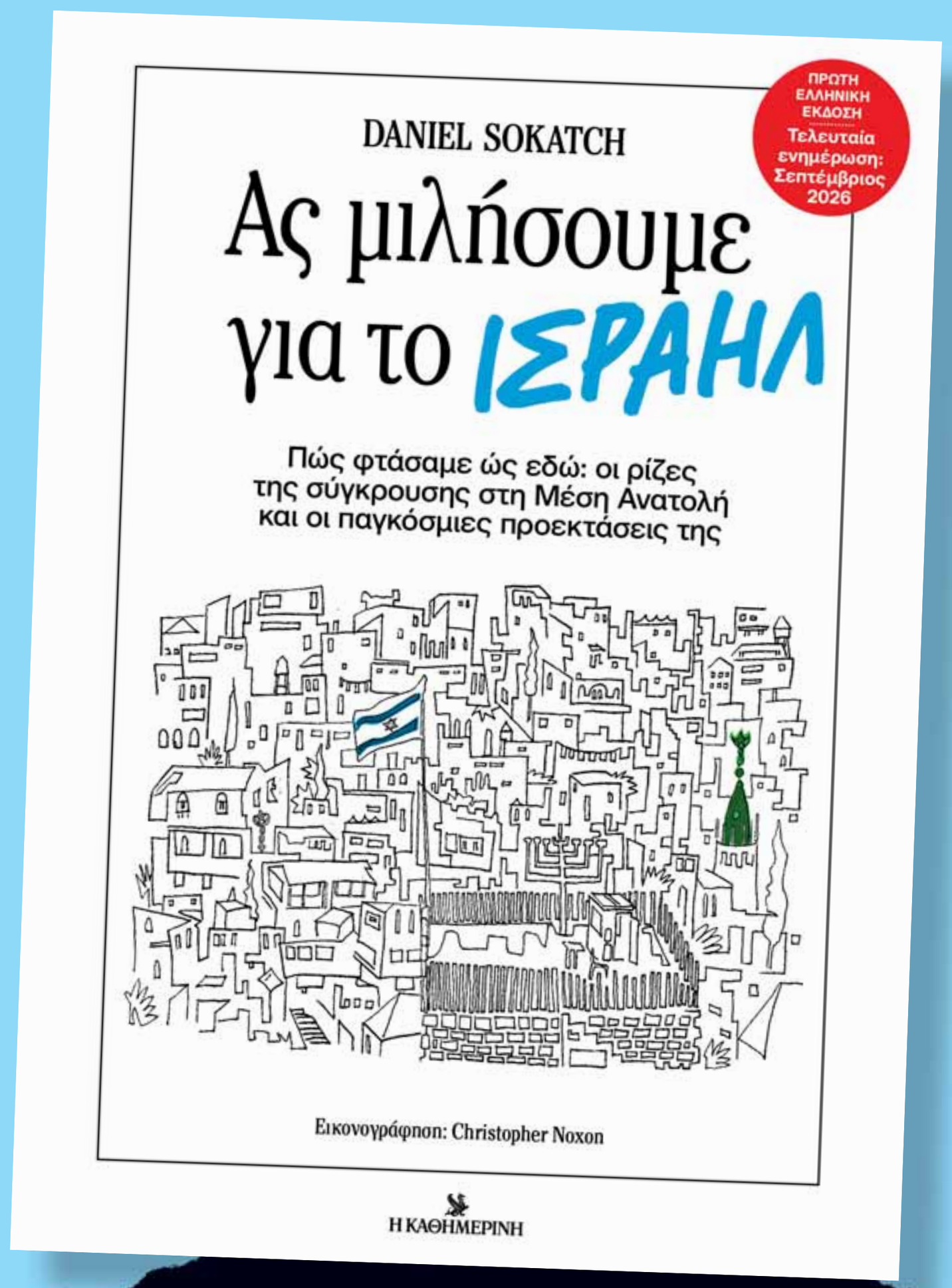
Πρόσθεσε ότι «έχουν δρομολογηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες».

Σύμφωνα με όσα μεταδίδει το ΚΥΠΕ, βάσει της σχετικής ρυθμιστικής απόφασης, το ποσό θα καταμεριστεί στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος των καταναλωτών ως χρέωση, η οποία, ωστόσο, θα

Χρειάζεται ο απαραίτητος χρόνος για να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες εκταμίευσης.

αφαιρείται αυτόματα, καθώς έχει αποφασιστεί να καλυφθεί από την κυβέρνηση. Λόγω των διαδικασιών που προβλέπονται, η σχετική χρέωση αναμένεται να εμφανιστεί σε λογαριασμούς της ΑΗΚ κατά τους επόμενους μήνες.

Τι συμβαίνει στη Μέση Ανατολή;
Γιατί η ειρήνη παραμένει τόσο δύσκολη;

Ένα από τα πιο νηφάλια βιβλία για ένα θέμα που διχάζει, κυκλοφορεί για πρώτη φορά στα ελληνικά.

Την Κυριακή 22/11 με την Καθημερινή

Πλήρης στήριξη από Τραμπ σε Λάτνικ για το σκάνδαλο Nvidia

Δεν κινδύνευσε η εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ, λέει ο Αμερικανός πρόεδρος

Την ώρα που ο Ντόναλντ Τραμπ επιχειρεί να υποβαθμίσει τις διαστάσεις του σκανδάλου που κλονίζει την Nvidia, γίνεται όλο και πιο σαφές ότι τα ψέματα, τα σενάρια κατασκοπείας και οι ροζ αποκαλύψεις αποτελούν απλώς την επιφάνεια μιας πολύ βαθύτερης κρίσης, με τα πραγματικά γεωπολιτικά και οικονομικά διακυβεύματα να είναι πολύ μεγαλύτερα. Ο Αμερικανός πρόεδρος απέρριψε χθες κατηγορηματικά το ενδεχόμενο να έχει τεθεί σε κίνδυνο η εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ λόγω του σκανδάλου που οδήγησε στην παραίτηση του Τζένσεν Χουάνγκ από την Nvidia, προσφέροντας παράλληλα πλήρη πολιτική κάλυψη στον υπουργό Εμπορίου Χάουαρντ Λάτνικ, οι αποκαλύψεις ωστόσο είναι συνεχείς

Ο υπουργός Εμπορίου κατηγορείται ότι προώθησε χαλαρότερους ελέγχους στις εξαγωγές τσιπ AI προς την Κίνα.

και προκαλούν τριγμούς στην αμερικανική κυβέρνηση.

Μιλώντας σε δημοσιογράφους έξω από τον Λευκό Οίκο, λίγο πριν αναχωρήσει για την Ασία, ο Τραμπ υποστήριξε ότι η εξωσυζυγική σχέση του Χουάνγκ με την Κινέζα επιχειρηματία Αλις Χουάνγκ, πρώην στέλεχος της εταιρείας Megaspeed, η οποία φέρεται να ενεργούσε για λογαριασμό των κινεζικών υπηρεσιών πληροφοριών, δεν έθεσε σε κίνδυνο τη χώρα. «Δεν τέθηκε σε κίνδυνο η εθνική ασφάλεια και η χώρα μας είναι τώρα ισχυρότερη από ποτέ», δήλωσε χαρακτηριστικά. Ξεκαθάρισε επίσης ότι δεν σχεδιάζει να αντικαταστήσει τον υπουργό Εμπορίου Χάουαρντ Λάτνικ, παρά τις επικρίσεις που έχει δεχθεί για τους χειρισμούς του σχετικά με τους περιορισμούς στις εξαγωγές προηγμένων επεξεργαστών τεχνητής νοημοσύνης της Nvidia προς την Κίνα.

Η υπόθεση έχει αναζωπυρώσει τη συζήτηση στην Ουάσιγκτον για την αποτελεσματικότητα των αμερικανικών ελέγχων στις εξαγωγές τεχνολογίας αιχμής, καθώς και για τους κινδύνους που συνδέονται με τη διαχείριση ευαίσθητων τεχνολογιών. Παράλληλα, αίσθηση προκαλεί δημοσίευμα της Washington Post το οποίο επικαλείται ανάλυση των οικονομικών δηλώσεων του Αμερικανού προέδρου, σύμφωνα με το οποίο στο τέλος Αυγούστου κατείχε μετοχές της Nvidia αξίας μεταξύ 13 και 62 εκατ. δολαρίων. Οπως αναφέρει η εφημερίδα, τα επίσημα έγγραφα δεν περιλαμβάνουν συναλλαγές των τελευταίων δύο μηνών λόγω καθυστερήσεων στην υποβολή των σχετικών στοιχείων. Οι συμμετοχές του Τραμπ ωστόσο στην Nvidia είναι σημαντικά υψηλότερες από το εύρος των 615.000 έως 1,3 εκατ. δολαρίων που είχε δηλωθεί στα τέλη του 2024. Ο Λευκός Οίκος έσπευσε να απορρίψει τις αιτιάσεις περί σύγκρουσης συμφερόντων, τονίζοντας ότι ο πρόεδρος δεν επιλέγει ούτε διαπραγματεύεται μεμονωμένες μετοχές, καθώς το χαρτοφυλάκιό του βρίσκεται σε καταπίστευμα υπό τη διαχείριση ανεξάρτητων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Περισσότεροι από 165.000 άνθρωποι, ανάμεσά τους ο Ελον Μασκ και κορυφαία στελέχη της τεχνολογίας, υπέγραψαν ανοιχτή επιστολή ζητώντας την επιστροφή του Τζένσεν Χουάνγκ στη θέση του CEO της Nvidia.

Η αποκάλυψη έρχεται εν μέσω εντεινόμενου ελέγχου σχετικά με την Nvidia και τους δεσμούς της με την κυβέρνηση Τραμπ, καθώς ο Τζένσεν Χουάνγκ διατηρεί στενές σχέσεις με την κυβέρνηση, ενώ τον Οκτώβριο του 2025 η Nvidia προσέφερε τουλάχιστον 25 εκατ. δολάρια για το έργο κατασκευής της αίθουσας δεξιώσεων του Λευκού Οίκου, αποτελώντας –μαζί με την Apple– τον μεγαλύτερο εταιρικό χορηγό του έργου.

Στο κάδρο των αποκαλύψεων βρίσκεται και ο υπουργός Εμπορίου Χάουαρντ Λάτνικ, ο οποίος κατηγορείται ότι προώθησε χαλαρότερους ελέγχους στις εξαγωγές τσιπ της Nvidia, δημιουργώντας ζητήματα πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων λόγω της δραστηριότητας της οικογένειάς του. Η Cantor Fitzgerald, η επενδυτική εταιρεία που διοικούν οι γιοι του, Μπράντον και Κάιλ, ελέγχεται για πιθανή σύγκρουση συμφερόντων γύρω από τα μικροτσίπ AI. Συγκεκριμένα, μεσολάβησε σε χρηματοδοτήσεις δισεκατομμυρίων δολαρίων για την Nvidia και για ασιατικά κέντρα δεδομένων (όπως η Bitdeer) που εξυπηρετούν Κινέζους πελάτες. Την ίδια περίοδο, ο Λάτνικ, ως αρμόδιος υπουργός, προώθησε πιο χαλαρούς ελέγχους στις εξαγωγές αντίστοιχων τσιπ εκτός Κίνας. Το υπουργείο Εμπορίου απορρίπτει κάθε υπόνοια, τονίζοντας ότι ο υπουργός έχει αποχωρήσει πλήρως από την εταιρεία από το 2025.

Ο Ρεπουμπλικανός πρόεδρος της Επιτροπής Τραπεζικών Υποθέσεων Τιμ Σκοτ ζήτησε να καταθέσει δημόσια ο Λάτνικ για τους χειρισμούς του υπουργείου Εμπορίου, κάνοντας λόγο για «ανησυχίες εθνικής ασφάλειας». Ο Τραμπ παραδέχτηκε μεν ότι ο Λάτνικ μπορεί να καθυστέρησε την ένταξη της Megaspeed στη λίστα, αλλά υπερασπίστηκε τη συλλογιστική του ως απαραίτητη για τη διπλωματία. «Το έκανε αυτό επειδή αν δεν έκανε κάτι, μπορεί να είχε προκαλέσει μια αναταραχή με την Κίνα... Εχουμε μια πολύ καλή σχέση με την Κίνα αυτή τη στιγμή και καταλαβαίνω και τις δύο πλευρές και θα πάρω μια απόφαση», είπε.

Κι ενώ οι αποκαλύψεις συνεχίζονται με αμείωτο ρυθμό, ο Τζένσεν Χουάνγκ φέρεται να εξετάζει το ενδεχόμενο επιστροφής του στην εταιρεία που συνίδρυσε πριν από τρεις και πλέον δεκαετίες. Σύμφωνα με δημοσίευμα των FT, υποστηρικτές του στη Σίλικον Βάλεϊ έχουν αρχίσει να οργανώνουν ένα άτυπο «επιτελείο επιχειρήσεων», με στόχο τη συγκέντρωση υποστήριξης υπέρ της επιστροφής του. Την ίδια στιγμή περισσότεροι από 165.000 άνθρωποι, ανάμεσά τους ο Ελον Μασκ και κορυφαία στελέχη της τεχνολογίας, υπέγραψαν ανοιχτή επιστολή ζητώντας την επιστροφή του στη θέση του CEO της Nvidia, μέχρι να ολοκληρωθεί η σχετική έρευνα. Την επιστολή συνυπογράφουν γνωστά ονόματα της τεχνολογίας, όπως ο συνιδρυτής της Uber, Τράβις Καλάνικ, ο Τιμ Σουίνι, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ανάπτυξης και έκδοσης βιντεοπαιχνιδιών Epic Games, καθώς και ο Γκάρι Ταν, πρόεδρος της Y Combinator. Περισσότεροι από 7.500 υπογράφοντες δήλωσαν ότι είναι εργαζόμενοι της Nvidia, αριθμός που αντιστοιχεί στο 18% του συνολικού εργατικού δυναμικού της εταιρείας.

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής «πιθανώς αναμένουν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί από εδώ και πέρα το 2027 και το 2028 και υπάρχει η προθυμία να αναστείλουν μέρος των μέτρων τόνωσης», είπε μιλώντας στο Bloomberg.

Σημαντική επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Κίνα

Η ανάπτυξη στην Κίνα επιβραδύνθηκε τον Οκτώβριο, καθώς οι επενδύσεις σημείωσαν απροσδόκητη πτώση, ενώ η κατανάλωση και η βιομηχανική παραγωγή ήταν χαμηλότερες των εκτιμήσεων. Τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι τα τελευταία μέτρα τόνωσης της οικονομίας που έλαβε το Πεκίνο δεν έχουν αρχίσει ακόμη να αποδίδουν.

Συγκεκριμένα, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν μόλις 0,4% σε σχέση με πέρυσι, σημειώνοντας απότομη επιβράδυνση έναντι του Σεπτεμβρίου, ενώ οι εκτιμήσεις των αναλυτών μιλούσαν για αύξηση 0,8%. Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε με βραδύτερο ρυθμό για πρώτη φορά εδώ και τρεις μήνες, καταγράφοντας αύξηση 4,8% τον Οκτώβριο.

Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία μειώθηκαν κατά 8,1% τους πρώτους 10 μήνες του 2026 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, σε μια επίδοση χειρότερη από τη μείωση κατά 7% που ανέμεναν οι οικονομολόγοι. Μόνο για τον Οκτώβριο, οι επενδύσεις συρρικνώθηκαν κατά 17% σε σχέση με το 2025, σύμφωνα με το Bloomberg Economics, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη πτώση με εξαίρεση μόνο την περίοδο της πανδημίας του Covid.

«Βρισκόμαστε ακόμη στην περίοδο αναμονής μέχρι να γίνει αισθητή η επίδραση των μέτρων τόνωσης», δήλωσε η επικεφαλής οικονομολόγος για την Κίνα της BofA Global Research. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής «πιθανώς αναμένουν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί από εδώ και πέρα το 2027 και το 2028 και υπάρχει η προθυμία να αναστείλουν μέρος των μέτρων τόνωσης», είπε μιλώντας στο Bloomberg.

Η κινεζική οικονομία φαίνεται ότι κινδυνεύει και πάλι να χάσει τη δυναμική της, παρά την ενίσχυση των προσπαθειών του Πεκίνου για την τόνωση της ανάπτυξης στα τέλη Σεπτεμβρίου. Το γεγονός που προκαλεί τη μεγαλύτερη ανησυχία είναι η απότομη επιδείνωση των επενδύσεων – ένας βασικός μοχλός που χρησιμοποιούν από καιρό οι Αρχές για την τόνωση της ανάπτυξης σε περιόδους ύφεσης.

Οι οικονομολόγοι ανέμεναν ότι η πτώση των επενδύσεων θα περιοριζόταν, αφού η κυβέρνηση αύξησε το όριο του δημόσιου δανεισμού και επιτάχυνε τις δαπάνες για μεγάλα κατασκευαστικά έργα μέσω ενός προγράμματος ύψους 800 δισ. γουάν (120 δισ. δολαρίων). Ως εκ τούτου, η επιδεινούμενη πτώση των κεφαλαιουχικών δαπανών για υποδομές καθίσταται ακόμη πιο αινιγματική. Μάλιστα, υπάρχουν φόβοι ότι η σύγκλιση πολιτικών και οικονομικών παραγόντων παραλύει αυτό το κάποτε ισχυρό εργαλείο.

Την κατάσταση δυσχεραίνει επιπλέον ο εν εξελίξει ανασχηματισμός της ηγεσίας του Κομμουνιστικού Κόμματος, ο οποίος θα κορυφωθεί με ένα σημαντικό συνέδριο το επόμενο έτος. Οποιεσδήποτε σημαντικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις πιθανότατα θα αναβληθούν μέχρι να πραγματοποιηθεί το συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος το 2027 και να αναλάβει τα νία η επόμενη γενιά των υπευθύνων λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με αναλυτή που επικαλείται το Bloomberg.

«Βουτιά» των επενδύσεων τον Οκτώβριο. Ολα τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι τα μέτρα τόνωσης της οικονομίας που έλαβε το Πεκίνο δεν έχουν αρχίσει ακόμη να αποδίδουν.

Ωστόσο, μια ένδειξη ότι το Πεκίνο διαθέτει άφθονα δημοσιονομικά αποθέματα είναι ότι οι καταθέσεις της κυβέρνησης στις τράπεζες τον Οκτώβριο αυξήθηκαν σημαντικά περισσότερο σε σύγκριση με τις συνήθεις εποχικές τάσεις, γεγονός που υποδηλώνει ότι τα κεφάλαια που συγκεντρώθηκαν το τέταρτο τρίμηνο ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν μόνο στις αρχές του 2027 για τη στήριξη της ανάπτυξης, σύμφωνα με οικονομολόγους της Goldman Sachs.

Οι αστοχίες της «πράσινης» μετάβασης

Τρίτη σε φωτοβολταϊκά και ένατη στα αιολικά παγκοσμίως η Ελλάδα, αλλά πολύ χαμηλά σε έργα αποθήκευσης ενέργειας

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Η Ελλάδα έχει εγκαταστήσει 18.000 MW ΑΠΕ, όμως η παραγωγή τους δεν συμπίπτει χρονικά με τις ανάγκες κατανάλωσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Ετσι, τα μεσημέρια οι φθηνές, πράσινες μεγαβατώρες των φωτοβολταϊκών είτε εξάγονται στη γειτονική Βουλγαρία είτε περικόπτονται για να διατηρηθεί η ευστάθεια του συστήματος. Αντίθετα, τις βραδινές ώρες η ενεργειακή επάρκεια διασφαλίζεται είτε από τις ακριβές μεγαβατώρες του εισαγόμενου φυσικού αερίου είτε από εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από τη Βουλγαρία, η οποία αγοράζει φθηνά από το ελληνικό σύστημα την ημέρα και εξάγει ακριβά το βράδυ.

Το παράδοξο αυτό συνδέεται με τις αστοχίες της κυβερνητικής πολιτικής για την ενεργειακή μετάβαση. Σύμφωνα με μελέτη της δεξαμενής σκέψης Ember, η Ελλάδα κατατάσσεται τρίτη παγκοσμίως ως προς τη συμμετοχή των φωτοβολταϊκών στην ηλεκτροπαραγωγή και ένατη στα αιολικά. Ωστόσο, στην κρίσιμη τεχνολογία της αποθήκευσης συγκαταλέγεται στις χώρες της Ε.Ε. με τη χαμηλότερη αναλογία αποθηκευτικής δυναμικότητας προς εγκατεστημένη ισχύ ΑΠΕ. Η αποθήκευση δεν αντιμετωπίστηκε εξαρχής ως βασικό εργαλείο αξιοποίησης της φθηνής ενέργειας των ΑΠΕ και εξισορρόπησης του συστήματος. Ακόμη και μετά την αναγνώριση του προβλήματος και την κοινή διαπίστωση επενδυτών, φορέων και πολιτείας για την ανάγκη επιτάχυνσης, οι διαδικασίες εξακολουθούν να προχωρούν με εξαιρετικά αργούς ρυθμούς, με το αρμόδιο υπουργείο να επικεντρώνεται κυρίως στην επικοινωνιακή διαχείριση του ζητήματος,

Η επίκληση της δημοσιονομικής υπευθυνότητας δεν εξηγεί τις τεράστιες καθυστερήσεις στα έργα χωρίς επιδότηση.

ιδιαίτερα μετά την εντυπωσιακή ανάπτυξη της αποθηκευτικής δυναμικότητας της Βουλγαρίας και την ένταση της δημόσιας κριτικής.

Στις πρώτες κοινοβουλευτικές επικρίσεις για τις καθυστερήσεις, ο αρμόδιος υφυπουργός Ενέργειας Νίκος Τσάφος επικαλέστηκε τη δημοσιονομική υπευθυνότητα της κυβέρνησης. «Είναι φθηνό να παράγεις ενέργεια από φωτοβολταϊκά, είναι πολύ ακριβό να την αποθηκεύεις», δήλωσε στις 3 Ιουλίου, επισημαίνοντας ότι το κόστος των μπαταριών έχει μειωθεί κατά περίπου 32% σε σχέση με το 2021. «Εμείς ως κυβέρνηση πιστεύουμε στη δημοσιονομική υπευθυνότητα. Αν τρέχαμε να επιδοτήσουμε τις μπαταρίες, θα τις είχαμε χρυσοπληρώσει», πρόσθεσε, επιχειρώντας να δικαιολογήσει τις καθυστερήσεις των επιδοτούμενων έργων αποθήκευσης συνολικής ισχύος 900 MW μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης.

Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας χρειάστηκε σχεδόν 20 μήνες για να δημοσιοποιήσει τους πίνακες προτεραιότητας για 4,7 GW μπαταριών που θα αναπτυχθούν αποκλειστικά με όρους αγοράς.

Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα, τα έργα αυτά έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί και πλεκτρίστεί έως το τέλος του 2025. Ωστόσο, αρκετά παραμένουν ημιτελή, ενώ η συνολική εγκατεστημένη ισχύς αποθήκευσης πλησιάζει σήμερα τα 800 MW, συμπεριλαμβανομένων και έργων χωρίς ενίσχυση.

Η επίκληση της δημοσιονομικής υπευθυνότητας, πάντως, δεν εξηγεί τις τεράστιες καθυστερήσεις στα έργα χωρίς επιδότηση. Το ΥΠΕΝ χρειάστηκε σχεδόν 20 μήνες για να δημοσιοποιήσει τους πίνακες προτεραιότητας για 4,7 GW μπαταριών που θα αναπτυχθούν αποκλειστικά με όρους αγοράς. Η πρόσκληση για τα λεγόμενα merchant έργα αποθήκευσης ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2025, με στόχο να δοθεί προτεραιότητα σύνδεσης σε επενδύσεις χωρίς λειτουργική ενίσχυση, σε αντίθεση με το καθεστώς των προηγούμενων διαγωνισμών.

Η αρχική προθεσμία για σημαντική κατηγορία έργων έληγε στις 11 Ιουνίου 2025. Την τελευταία ημέρα, ωστόσο, παρατάθηκε έως τις 30 Σεπτεμβρίου και στη συνέχεια μετατέθηκε εκ νέου στις 31 Οκτωβρίου. Παρότι η υποβολή αιτήσεων ολοκληρώθηκε τότε, η Επιτροπή Αξιολόγησης συνεδρίασε για πρώτη φορά μόλις στις 28 Απριλίου 2026, έπειτα από περίπου έξι μήνες αδράνειας. Ακολούθησαν νέες καθυστερήσεις. Ο στόχος για δημοσιοποίηση των πρώτων πινάκων έργων ισχύος περίπου 2 GW τον Ιούνιο δεν επιτεύχθηκε. Τα χρονοδιαγράμματα μετακινήθηκαν διαδοχικά προς το καλοκαίρι, τον Σεπτέμβριο και τελικά τον Νοέμβριο. Οι πίνακες προτεραιότητας δημοσιοποιήθηκαν στις 13 Νοεμβρίου 2026, σχεδόν 20 μήνες μετά την έναρξη της πρόσκλησης.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, τα πρώτα έργα αυτής της κατηγορίας δεν αναμένεται να λειτουργήσουν πριν από το 2028. Προηγούνται ακόμη η εξέταση ενστάσεων, η χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης από ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ, οι επενδυτικές αποφάσεις, η εξασφάλιση χρηματοδότησης και η κατασκευή.

Παρά τις καθυστερήσεις, η δημοσιοποίηση των πινάκων ανέδειξε το ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον. Υποβλήθηκαν 831 αιτήματα συνολικής ισχύος περίπου 12,3 GW, ενώ στους πίνακες κατάταξης περιλαμβάνονται 640 έργα ισχύος περίπου 7,8 GW. Από αυτά, προσφορές σύνδεσης θα χορηγηθούν εντός του προβλεπόμενου ορίου των 4,7 GW.

«Κλείνει το μάτι» στη Γαλλία

«Εάν χρειαστεί να σχεδιάσουμε στην ΕΚΤ ένα άλλο εργαλείο επειδή κάποια νέα κρίση είναι διαφορετικής φύσης από εκείνες που οδήγησαν στο OMT, στην ευελιξία του PEPP και στο TPI, δεν θα απέκλεια το ενδεχόμενο να σχεδιάσουμε ένα νέο, πιο εξατομικευμένο εργαλείο», δήλωσε ο Κλάας Νοτ στους FT, στέλνοντας σαφές σήμα στη Γαλλία.

16 τουλάχιστον χώρες από τις 21 που χρησιμοποιούν το ευρώ απαιτείται να στηρίξουν τον διορισμό οποιουδήποτε νέου μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ.

2 από τους συνολικά 4 προέδρους που είχε η ΕΚΤ από τη γέννησή της ήταν Γάλλοι (Τρισέ, Λαγκάρντ), ενώ κανένας δεν ήταν Γερμανός.

Εγρήγορση

«Η αρχική ελπίδα ότι ο πόλεμος στο Ιράν θα τελείωνε σύντομα και ότι, κατά συνέπεια, οι τιμές της ενέργειας θα μειώνονταν, δεν επαληθεύτηκε. Πρέπει να παραμείνουμε σε εγρήγορση όσον αφορά τους κινδύνους που σχετίζονται με τον πληθωρισμό», δήλωσε ο Ντε Κος.

Πρωτόγνωρη κατάσταση

«Εργαζόμαστε υπό ένα πολύ σφιχτό χρονοδιάγραμμα και το ιδανικό θα ήταν να ληφθεί μια τελική απόφαση πριν από το τέλος του έτους», δήλωσε ο πρόεδρος του Eurogroup Κυριάκος Πιερρακάκης. Οπως πρόσθεσε, «βρισκόμαστε σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση, καθώς δεν έχουμε μία κενή θέση στην ΕΚΤ, αλλά τρεις».

Μάχη Παρισιού - Βερολίνου για ΕΚΤ

Το «μεγάλο παζάρι» για τις τρεις κορυφαίες θέσεις και γιατί έχει το πάνω χέρι η Γαλλία

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Παρίσι και Βερολίνο επιδίδονται σε διπλωματικούς ελιγμούς για να διευθετήσουν τη διαδοχή της Κριστίν Λαγκάρντ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καθώς και για τη συνολική διαμόρφωση της νέας Εκτελεστικής Επιτροπής της, ενώ άλλες δύο κορυφαίες θέσεις μένουν κενές το επόμενο διάστημα. Οπως δείχνει άλλωστε και η ιστορία, η Γαλλία έχει το πάνω χέρι και τον τελικό λόγο σε αυτό το πολιτικό μπρα ντε φερ.

Στην κούρσα για το «τιμόνι» της ΕΚΤ είναι ο 55χρονος Ισπανός Πάμπλο Ερνάντεθ ντε Κος, πρώην πρόεδρος της Τράπεζας της Ισπανίας και νυν επικεφαλής Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, και ο 59χρονος Κλάας Κνοτ, πρώην επικεφαλής της κεντρικής τράπεζας της Ολλανδίας. Ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν είναι σε απευθείας επαφή με τον καγκελάριο Φρίντριχ Μερτς, σε μια προσπάθεια να βρεθεί κοινό έδαφος. Το ζήτημα όμως είναι πιο περίπλοκο. Οι δύο ισχυρότερες χώρες της Ευρωζώνης θέλουν να αξιοποιήσουν τη συγκυρία για να μοιραστούν δύο ακόμη θέσεις που πρόκειται σύντομα να κενωθούν στην ΕΚΤ: του επικεφαλής οικονομολόγου, Ιρλανδού Φίλιπ Λέιν, η θητεία του οποίου λήγει τον Μάιο, και της Γερμανίδας Ιζαμπέλ Σνάμπελ, αρμόδιας για τις πράξεις αγοράς, η οποία ετοιμάζεται να ενταχθεί στο ΔΝΤ στις αρχές του 2027. Σε αυτές τις γαλλογερμανικές διαπραγματεύσεις, η θέση της Γαλλίας έχει «προβάδισμα», όπως άλλωστε είχε (σχεδόν) πάντα στο παρελθόν.

Η Γαλλία επενδύει εγκαίρως στους υποψηφίους της, καλλιεργεί πολιτικές σχέσεις και συγκροτεί συμμαχίες στην Ευρώπη.

Η εξήγηση αυτής της... ανισορροπίας μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας στη διαδοχή ΕΚΤ και στις σχετικές αποφάσεις είναι ότι αποτελεί υπόθεση πολιτικής στρατηγικής και όχι απαραίτητα οικονομικού βάρους. Η Γαλλία αντιλαμβάνεται ότι η επιρροή στους ευρωπαϊκούς θεσμούς οικοδομείται πολύ πριν ανοίξουν οι θέσεις, ενώ η Γερμανία, πολύ συχνά, αρχίζει να αναζητά υποψηφίους μόνο όταν έχει φτάσει η ώρα των αποφάσεων.

«Το Παρίσι διαθέτει μακρά παράδοση να αντιμετωπίζει τους κορυφαίους διεθνείς διορισμούς ως στρατηγικές εθνικές προτεραιότητες. Επενδύει εγκαίρως στους υποψηφίους του, καλλιεργεί πολιτικές σχέσεις και συγκροτεί συμμαχίες σε ολόκληρη την Ευρώπη», όπως σημειώνει στην «Κ» ο Ντένις Σεν, οικονομολόγος στο International School of Management στο Βερολίνο. Αυτό αποτυπώθηκε ακόμη και στη στρατηγική κίνηση της Γαλλίας το 2019 να επισπεύσει την αποχώρηση της Κριστίν Λαγκάρντ, ώστε ο Μακρόν να έχει λόγο στον διάδοχό της.

«Αυτή η προτεραιοποίηση των ηγετικών θέσεων από τη γαλλική πλευρά φαίνεται να απουσιάζει από τη Γερμανία», τονίζει ο οικονομολόγος.

Το Βερολίνο τείνει να δίνει προτεραιότητα στην τεχνοκρατική επάρκεια και στα επαγγελματικά προσόντα, παραμελώντας την πολιτική δικτύωση και τη διπλωματική προεργασία που απαιτούνται για την κατάληψη κορυφαίων διεθνών αξιωμάτων. Το ομοσπονδιακό πολιτικό σύστημα της Γερμανίας και η κουλτούρα των κυβερνήσεων συνεργασίας επιτείνουν το πρόβλημα: η συμφωνία για έναν υποψήφιο προϋποθέτει τον συμβιβασμό αντικρουόμενων εσωτερικών συμφερόντων, τη στιγμή που η Γαλλία μπορεί συχνά να κινείται με πολύ μεγαλύτερη στρατηγική συνοχή.

Το αποτέλεσμα είναι ένα παράδοξο καθώς η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης δεν είχε ποτέ πρόεδρο στην ΕΚΤ, ενώ η Γαλλία έχει καταλάβει επανειλημμένως τη θέση. «Η αδυναμία της Γερμανίας να προτείνει έστω τον Γιοακίμ Νάγκελ, τον σημερινό πρόεδρο της Bundesbank, είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική: ακόμη και ένας σχετικά συναινετικός υποψήφιος, ο οποίος στήριξε σε μεγάλο βαθμό τη νομισματική προσέγγιση της Λαγκάρντ, φαίνεται πως έπεσε θύμα εσωτερικών πολιτικών υπολογισμών», σχολιάζει ο Σεν.

Αν και όλα παραμένουν ανοιχτά, ο Ντε Κος φαίνεται να έχει προβάδισμα καθώς το Ελιζέ φέρεται να κλίνει προς αυτόν. Εάν ο Ισπανός εξασφαλίσει την προεδρία με γαλλική στήριξη, ο πιο λογικός πολιτικός συμβιβασμός θα ήταν να αναλάβει η Γερμανία το χαρτοφυλάκιο του επικεφαλής οικονομολόγου και η Γαλλία την ευθύνη των πράξεων αγοράς. Αυτό θα έδινε στο Βερολίνο ισχυρή φωνή στη χάραξη πολιτικής εντός της Εκτελεστικής Επιτροπής, επιτρέποντας παράλληλα στο Παρίσι να διατηρήσει την επιρροή του στον επιχειρησιακό μηχανισμό της ΕΚΤ.

Η Λοράνς Μπουν, πρώην υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, πρώην επικεφαλής οικονομολόγος του ΟΟΣΑ και νυν επικεφαλής της τράπεζας Santander στη Γαλλία, και η Ανιές Μπενασί-Κερέ, αναπληρώτρια διοικήτρια της Τράπεζας της Γαλλίας, αποτελούν αξιόπιστα γαλλικά ονόματα, ενώ η Γερμανία θα χρειαστεί να εντοπίσει έναν υποψήφιο με εξαιρετικά οικονομικά διαπιστευτήρια αλλά και επαρκή πολιτική στήριξη.

Πάντως, εάν προκριθεί τελικά ο Κλάας Νοτ για την προεδρία, θα ανοίξει και μια τέταρτη θέση στην εξαμελή επιτροπή της ΕΚΤ –αυτή του συμπατριώτη του, Φρανκ Ελντερσον–, διευρύνοντας περαιτέρω το πεδίο των διαπραγματεύσεων.

Η Γερμανία δίνει προτεραιότητα στην τεχνοκρατική επάρκεια και αρχίζει να αναζητεί υποψηφίους στο παρά πέντε της ώρας των αποφάσεων.

«Τέτοιοι διορισμοί δύσκολα θα κριθούν αποκλειστικά με βάση την ατομική αξία. Θα αποτελέσουν μέρος ενός συνολικού πακέτου σχεδιασμένου να εξισορροπήσει τις εθνικές επιρροές, τις θεσμικές αρμοδιότητες και τις αντικρουόμενες οικονομικές φιλοσοφίες», επισημαίνει ο Σεν. «Η Γαλλία φαίνεται ολοένα και πιο πιθανό να διαμορφώσει τη συνολική συμφωνία. Η πρόκληση για τη Γερμανία είναι να διασφαλίσει ότι δεν θα συγχέει για ακόμη μία φορά το γεγονός ότι αποτελεί τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης με το να είναι απαραίτητα και ο πιο ισχυρός πολιτικός της παίκτης».

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν βρίσκεται σε απευθείας επαφή με τον καγκελάριο της Γερμανίας Φρίντριχ Μερτς, σε μια προσπάθεια να βρεθεί κοινό έδαφος για τη διαδοχή της Κριστίν Λαγκάρντ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καθώς και τη συνολική διαμόρφωση της νέας Εκτελεστικής Επιτροπής της.

ORTHODOXOU AVIATION

Συνδέοντας την Κύπρο με τη διεθνή αεροπορική αγορά

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ και τη Μέση Ανατολή μέχρι την Αφρική και την Ασία, η Orthodoxou Aviation έχει δημιουργήσει ένα πολυεθνικό χαρτοφυλάκιο αεροπορικών συνεργασιών, λειτουργώντας ως συνδετικός κρίκος μεταξύ διεθνών αερομεταφορέων και της κυπριακής αγοράς.

Με παρουσία στον κυπριακό τουριστικό και αεροπορικό κλάδο που συνδέεται με τη δραστηριοποίηση του Orthodoxou Group από το 1995, η εταιρεία έχει αναπτύξει ένα ευρύ φάσμα εξειδικευμένων υπηρεσιών, υποστηρίζοντας αεροπορικές εταιρείες τόσο σε εμπορικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Πολύ περισσότερα από airline representation

Η δραστηριότητα της Orthodoxou Aviation εκτείνεται σε διαφορετικούς τομείς της αεροπορικής αγοράς. Από airline representation, sales & marketing και ticketing, μέχρι airport flight supervision, ναυλώσεις αεροσκαφών και Meet & Assist services, η εταιρεία προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο υπηρεσιών, προσαρμοσμένο στις ανάγκες κάθε συνεργάτη και πελάτη.

Ως τοπικός συνεργάτης διεθνών αεροπορικών εταιρειών, συνδυάζει την εξειδικευμένη γνώση της κυπριακής αγοράς με ένα εκτεταμένο δίκτυο επαφών με ταξιδιωτικά γραφεία, tour operators, εταιρικούς πελάτες και το επιβατικό κοινό.

Σημαντικό μέρος της επιχειρησιακής της παρουσίας αποτελεί και το γραφείο της στο Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας, μέσω του οποίου παρέχεται άμεση εξυπηρέτηση και υποστήριξη σε συνεργαζόμενες αεροπορικές εταιρείες και επιβάτες.

Ένα διεθνές portfolio συνεργασιών

Σήμερα, στο portfolio αεροπορικών εταιρειών που εκπροσωπεί η Orthodoxou Aviation στην Κύπρο περιλαμβάνονται οι Gulf Air, Air India, Ethiopian Airlines, Arkia Airlines, SkyUp Airlines, Qeshm Air και Juneyao Air.

Πρόκειται για αερομεταφορείς με παρουσία σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου, αποτυπώνοντας τον διεθνή χαρακτήρα και το εύρος των συνεργασιών της εταιρείας.

Παράλληλα με τις υπηρεσίες αεροπορικής εκπροσώπησης, η Orthodoxou Aviation δραστηριοποιείται και στον τομέα του Flight Supervision, παρέχοντας επιχειρησιακή υποστήριξη σε αεροπορικές εταιρείες στα κυπριακά αεροδρόμια. Στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζεται και με την Air Astana, για την οποία παρέχει υπηρεσίες Flight Supervision στην Κύπρο αλλά και με την SkyUp Airlines.

Το εύρος αυτό επιτρέπει στην εταιρεία να ανταποκρίνεται σε διαφορετικές εμπορικές και επιχειρησιακές απαιτήσεις, με κοινό παρονομαστή την τοπική τεχνογνωσία, την άμεση παρουσία και την εξειδικευμένη υποστήριξη.

Η Κύπρος στο διεθνές αεροπορικό δίκτυο

Σε έναν κλάδο που εξελίσσεται διαρκώς, η γνώση της τοπικής αγοράς και η δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Η Orthodoxou Aviation επενδύει ακριβώς σε αυτή τη σύνδεση μεταξύ διεθνούς δικτύου και ισχυρής τοπικής παρουσίας.

Μέσα από ένα συνεχώς εξελισσόμενο portfolio συνεργασιών και ένα ευρύ φάσμα αεροπορικών υπηρεσιών, στόχος παραμένει η ουσιαστική υποστήριξη των συνεργαζόμενων αεροπορικών εταιρειών και η περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας τους στην κυπριακή αγορά.

Το σκάνδαλο Χουάνγκ αγγίζει τον Λευκό Οίκο

Καταγγελίες ότι η Nvidia απολάμβανε προνομιακή μεταχείριση στο υπουργείο Εμπορίου – Εκρηκτικό κλίμα στο Καπιτώλιο

Σε μείζον πολιτικό ζήτημα για την κυβέρνηση Τραμπ εξελίσσεται το ερωτικό και κατασκοπευτικό θρίλερ που ξέσπασε μετά την ηχηρή παραίτηση του ισχυρού άνδρα της Nvidia Τζένσεν Χουάνγκ, στον απόηχο των αποκαλύψεων για την εξωσυζυγική σχέση του με την Αλις Χουάνγκ – στέλεχος της εταιρείας Megaspeed με έδρα τη Σιγκαπούρη, η οποία ερευνάται ως ύποπτη για κατασκοπεία από τις αμερικανικές υπηρεσίες πληροφοριών. Μέλη του Κογκρέσου κατηγορούν ανοιχτά το υπουργείο Εμπορίου, υπό τον Χάουαρντ Λάτνικ, ότι καθυστέρησε σκόπιμα την ένταξη της Megaspeed στη «μαύρη λίστα» των ΗΠΑ, διευκολύνοντας έτσι τη διακίνηση προηγμένων μικροτσίπ τεχνητής νοημοσύνης προς την Κίνα.

Υπό το βάρος των εξελίξεων, ο Λάτνικ συμφώνησε να καταθέσει οικειοθελώς στις 10 Δεκεμβρίου ενώπιον της Επιτροπής Τραπεζών της Γερουσίας, ανταποκρινόμενος στο σχετικό αίτημα του προέδρου της, Ρεπουμπλικανού γερουσιαστή Τιμ Σκοτ – την ώρα που, σύμφωνα με πληροφορίες, στον Λευκό Οίκο εξετάζεται ακόμη και το ενδεχόμενο απομάκρυνσής του. Ο Σκοτ κάλεσε επίσης τον Τζένσεν Χουάνγκ να καταθέσει ενώπιον της ίδιας επιτροπής μία εβδομάδα νωρίτερα, στις 3 Δεκεμβρίου, προκειμένου να δώσει εξηγήσεις για τα σοβαρά ζητήματα εθνικής ασφάλειας που εγείρουν οι τελευταίες αποκαλύψεις γύρω από το πρόσωπό του και τη δράση της εταιρείας.

Χαρακτηριστική του εκρηκτικού κλίματος που επικρατεί στο Καπιτώλιο είναι η παρέμβαση του Ρεπουμπλικανού γερουσιαστή από το Τέξας Τζον Κόρνιν, ο οποίος ζήτησε ενδελεχή έρευνα για την «εξωφρενική παράκαμψη των ελέγχων εξαγωγών εθνικής ασφάλειας», διαμηνύοντας ότι «πρέπει να πέσουν κεφάλια». Την ίδια στιγμή, Δημοκρατικοί γερουσιαστές και βουλευτές απαίτησαν εγγράφως από το υπουργείο Εμπορίου τη διαφύλαξη κάθε αρχείου και επικοινωνίας που σχετίζεται με τις αιτήσεις αδειοδότησης της Nvidia, βάζοντας στο μικροσκόπιο και τις δωρεές του τεχνολογικού κολοσσού προς κυβερνητικούς φορείς. Σύμφωνα με έγγραφα που δημοσίευσε η Washington Post, η Nvidia δώρισε 25 εκατ. δολάρια για την κατασκευή της νέας αίθουσας χορού στον Λευκό Οίκο, ζητώντας αρχικά να παραμείνει ανώνυμη. Η εταιρεία αύξησε παράλληλα κατακόρυφα τις δαπάνες της για λόμπινγκ στην Ουάσιγκτον, φτάνοντας τα 4,69 εκατ. δολάρια τους πρώτους εννέα μήνες του 2026, ενώ δημιούργησε και δική της Επιτροπή Πολιτικής Δράσης (PAC) τον Αύγουστο του 2026 για τη χρηματοδότηση υποψηφίων.

Υπό το βάρος των εξελίξεων, ο Λάτνικ συμφώνησε να καταθέσει στις 10 Δεκεμβρίου ενώπιον της Επιτροπής Τραπεζών της Γερουσίας.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Τραπεζών της Γερουσίας των Ηνωμένων Πολιτειών, Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Τιμ Σκοτ, κάλεσε τον Τζένσεν Χουάνγκ να καταθέσει ενώπιον της επιτροπής στις 3 Δεκεμβρίου προκειμένου να δώσει εξηγήσεις για τα σοβαρά ζητήματα εθνικής ασφάλειας που εγείρουν οι τελευταίες αποκαλύψεις γύρω από το πρόσωπό του και τη δράση της εταιρείας.

Η υπόθεση περιπλέκεται περαιτέρω έπειτα από στοιχεία που έφερε στο φως η ιδιωτική εταιρεία πληροφοριών Tesari και μετέδωσε αποκλειστικά το δίκτυο CNBC. Σύμφωνα με τα έγγραφα, η Αλις Χουάνγκ φέρεται να διατηρούσε πολυετείς και περίπλοκους δεσμούς με επιχειρήσεις και κέντρα δεδομένων που ωφέλησαν άμεσα τη Huawei, τον υπ' αριθμόν ένα «εθνικό πρωταθλητή» και βασικό στρατηγικό αντίπαλο της Nvidia στην κινεζική αγορά. Μέσω μιας αλυσίδας εταιρικών συναλλαγών που ξεκινούν από την εταιρεία cloud Osmanthus –η οποία πωλήθηκε το 2019– και τη χρηματοοικονομική Shanghai Hexi, η Χουάνγκ συνδέθηκε με τη Shanghai Century Longteng και, διαδοχικά, με κέντρα δεδομένων στην ηπειρωτική Κίνα –όπως στη Σεντζέν–, των οποίων βασικός πελάτης ήταν η Huawei Cloud. Αναλυτές εκτιμούν ότι το δαιδαλώδες αυτό δίκτυο ενδέχεται να σχεδιάστηκε σκόπιμα για να συσκοτίσει τις πραγματικές διασυνδέσεις, εγείροντας το κρίσιμο ερώτημα εάν ο Τζένσεν Χουάνγκ γνώριζε ότι η σύντροφός του διατηρούσε στενές σχέσεις με το αντίπαλο δέος της αμερικανικής τεχνολογίας.

Νυν και πρώην κυβερνητικοί αξιωματούχοι καταγγέλλουν ότι η Nvidia απολάμβανε προνομιακή μεταχείριση στο υπουργείο Εμπορίου. Υψηλόβαθμα στελέχη, όπως ο υφυπουργός Εμπορίου Τζεφ Κέσλερ, φέρεται να διοχέτευαν τις επαφές αποκλειστικά μέσω συγκεκριμένων διαύλων, ενώ ο γενικός νομικός σύμβουλος της Nvidia Τιμ Τέτερ κατηγορείται για ασυνήθιστα επιθετικές παρεμβάσεις στη διαμόρφωση και αποδυνάμωση σχεδίων κανονισμών ασφαλείας. Επιπλέον, ερωτήματα προκαλούν οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των γιων του Λάτνικ, οι οποίοι ηγούνται της επενδυτικής εταιρείας Cantor Fitzgerald, καθώς η τελευταία φέρεται να έχει λειτουργήσει ως χρηματοδότης ή σύμβουλος σε εταιρείες κέντρων δεδομένων στη Νοτιοανατολική Ασία. Το υπουργείο Εμπορίου απορρίπτει κατηγορηματικά τις καταγγελίες, χαρακτηρίζοντας «ψευδή και ανεύθυνη» τη θέση ότι οι σχέσεις του Λευκού Οίκου με τη Nvidia «πάγωσαν» τις έρευνες. Εκπρόσωπος του υπουργείου υπογράμμισε ότι η υπηρεσία έχει επιβάλει αυστηρές απαιτήσεις αδειοδότησης –όπως στην περίπτωση του τσιπ H20– και συνεχίζει να συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες αρχές για την πάταξη του παράνομου εμπορίου τεχνολογίας.

Ο επίλογος για τον 63χρονο Τζένσεν Χουάνγκ γράφτηκε όταν αποκαλύφθηκε η εξωσυζυγική σχέση του με την Αλις Χουάνγκ. Ενώ το διοικητικό συμβούλιο της Nvidia ξεκινούσε ανεξάρτητη έρευνα, ήρθαν στο φως δημοσιεύματα για δεύτερη εξωσυζυγική σχέση, αυτή τη φορά με την αντιπρόεδρο του τομέα υγείας της εταιρείας, Κίμπερλι Πάουελ, οδηγώντας τον Χουάνγκ σε άμεση παραίτηση. Λίγες μόλις ώρες αργότερα, το πρακτορείο Reuters αποκάλυψε και τρίτη κρυφή σχέση του με μία ακόμη εργαζόμενη του τεχνολογικού κολοσσού. Η αποχώρηση του ανθρώπου που ταυτίστηκε όσο κανείς με την έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης βυθίζει τη Nvidia σε αχαρτογράφητα νερά. Κατά την ανακοίνωση της παραίτησης, η μετοχή της εταιρείας κατέγραψε ενδοσυνεδριακή βουτιά έως και 14%, κλείνοντας τελικά με απώλειες άνω του 4%, ενώ συνολικά μέσα στον Νοέμβριο έχει εξανεμιστεί σχεδόν 1 τρισ. δολάρια από τη χρηματιστηριακή αξία της. Το διοικητικό συμβούλιο όρισε προσωρινή διευθύνουσα σύμβουλο την έμπειρη οικονομική διευθύντρια Κολέτ Κρες και πρόεδρο τον Χάρβεϊ Τζόουνς.

Εκτός εργασίας και εκπαίδευσης 11 εκατομμύρια νέοι στην Ευρώπη

Σχεδόν 11 εκατομμύρια νέοι ηλικίας 15 έως 29 ετών στην Ευρώπη δεν εργάζονται, δεν σπουδάζουν και δεν συμμετέχουν σε κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης. Την ίδια στιγμή, σχεδόν οι μισές μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ενωση δηλώνουν ότι δυσκολεύονται να βρουν εργαζομένους με τις κατάλληλες δεξιότητες.

Η αντίφαση αυτή βρίσκεται στο επίκεντρο ανάλυσης του Reuters Breakingviews, η οποία επισημαίνει ότι η αδυναμία ένταξης εκατομμυρίων νέων στην αγορά εργασίας έχει σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, το 2025 το 12,3% των νέων ηλικίας 15 έως 29 ετών στην Ε.Ε. ανήκε στην κατηγορία NEET (Not in Employment, Education or Training), δηλαδή δεν εργαζόταν, ούτε συμμετείχε σε εκπαίδευση ή κατάρτιση. Πρόκειται για σχεδόν 9 εκατομμύρια ανθρώπους.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο αντίστοιχος αριθμός εκτιμάται σε 1,7 εκατομμύριο για την ίδια ηλικιακή ομάδα, ανεβάζοντας το ευρωπαϊκό σύνολο κοντά στα 11 εκατομμύρια. Η κατάσταση παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών οικονομιών. Στη Γαλλία, το ποσοστό των νέων εκτός εργασίας και εκπαίδευσης διαμορφώθηκε στο 15,9% το 2025, υψηλότερα από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (12,3%) όσο και του ΟΟΣΑ (12,9%).

Στην Ιταλία, το αντίστοιχο ποσοστό παραμένει υψηλό, στο 15,6%, ωστόσο έχει μειωθεί κατά περισσότερες από δέκα ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία δεκαετία. Κατά την ανάλυση του Reuters Breakingviews, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε το ειδικό πρόγραμμα για τους νέους NEET που ξεκίνησε στις αρχές του 2022 η κυβέρνηση του Μάριο Ντράγκι.

Αντίθετα, στη Γαλλία δεν έχει καταγραφεί ουσιαστική βελτίωση την τελευταία δεκαετία, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο το ποσοστό έχει αυξηθεί ελαφρώς. Στη Γερμανία, το ποσοστό υποχώρησε στο 10%, συνεχίζοντας την πτωτική πορεία που καταγράφεται από το 2015. Πέρα από τις κοινωνικές συνέπειες, η παραμονή εκατομμυρίων νέων εκτός εργασίας επιβαρύνει τα δημόσια οικονομικά και περιορίζει τις αναπτυξιακές δυνατότητες των ευρωπαϊκών οικονομιών. Οι κυβερνήσεις καλούνται να χρηματοδοτήσουν περισσότερες κοινωνικές παροχές, μεταξύ άλλων επιδόματα ανεργίας και υγειονομική περίθαλψη, ενώ η μη αξιοποίηση ενός σημαντικού τμήματος του εργατικού δυναμικού στερεί παραγωγικό δυναμικό από την οικονομία.

Η κατάσταση παρουσιάζει σοβαρές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών οικονομιών. Στη Γαλλία, το ποσοστό των νέων εκτός εργασίας και εκπαίδευσης διαμορφώθηκε στο 15,9% το 2025, υψηλότερα από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωπαϊκής Ενωσης (12,3%) όσο και του ΟΟΣΑ (12,9%). Στην Ολλανδία, το ποσοστό είναι μόλις 5,6%.

Το πρόβλημα έχει και μακροπρόθεσμες συνέπειες. Οι νέοι που παραμένουν εκτός αγοράς εργασίας αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες επαγγελματικής αποκατάστασης και αργότερα στη ζωή τους. Καθώς προέρχονται δυσανάλογα συχνά από οικογένειες χαμηλότερου εισοδήματος, αυξάνεται και ο κίνδυνος αναπαραγωγής των κοινωνικών ανισοτήτων. Σύμφωνα με το γαλλικό ινστιτούτο Cercle des économistes, η επανένταξη των νέων NEET στην εκπαίδευση ή στην απασχόληση θα μπορούσε να αυξήσει την οικονομική παραγωγή της Γαλλίας κατά περισσότερο από 0,4% ετησίως.

Με αναγωγή αυτής της εκτίμησης στο σύνολο της Ε.Ε. και του Ηνωμένου Βασιλείου, το Reuters υπολογίζει ότι το δυνητικό οικονομικό όφελος πλησιάζει στα 100 δισ. ευρώ. Στον αντίποδα της Γαλλίας και της Ιταλίας βρίσκονται χώρες όπως η Ολλανδία, όπου μόλις το 5,6% των νέων βρίσκεται εκτός εργασίας και εκπαίδευσης, καθώς και η Ιρλανδία και η Νορβηγία, με ποσοστά κοντά στο 6%.

Στην Ολλανδία, όπως επισημαίνει σχετική έκθεση της RAND Corporation, το εκπαιδευτικό σύστημα δεν περιορίζεται στην υποχρέωση απόκτησης βασικών προσόντων. Προβλέπει επίσης παρακολούθηση και υποστήριξη των νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο χωρίς πιστοποιημένο τίτλο σπουδών. Σχολεία, φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, τοπικές αρχές και επιχειρήσεις συνεργάζονται ώστε να περιορίζεται ο αριθμός των νέων που μένουν εκτός συστήματος.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην επαγγελματική εκπαίδευση. Σύμφωνα με στοιχεία που επικαλείται το βρετανικό Resolution Foundation, μόλις το 22% των νέων ηλικίας 18 έως 21 ετών στη Βρετανία συμμετείχε το 2024 σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, έναντι 35% στην Ολλανδία, τη Δανία και τη Γερμανία.

Στη Γαλλία, ο αριθμός των μαθητευόμενων υπερδιπλασιάστηκε μετά τη μεταρρύθμιση που προώθησε ο Emmanuel Macron το 2017. Ωστόσο, το πρόγραμμα δεν κατάφερε να προσελκύσει στον επιδιωκόμενο βαθμό άνεργους νέους από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος.

Η υψηλή ανεργία και η απομάκρυνση των νέων από την εκπαίδευση συνυπάρχουν με σοβαρές ελλείψεις προσωπικού στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Σχεδόν οι μισές μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ε.Ε. αναφέρουν δυσκολίες στην πρόσληψη εργαζομένων με τα απαιτούμενα προσόντα.

Μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Ενωση έχει καταρτίσει κατάλογο 42 επαγγελμάτων για τα οποία οι ελλείψεις προσωπικού θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τη χαλάρωση των μεταναστευτικών κανόνων. Στον κατάλογο περιλαμβάνονται οικοδόμοι, συγκολλητές, μηχανολόγοι και χημικοί μηχανικοί, οδηγοί φορτηγών, ηλεκτροτεχνίτες, αναλυτές συστημάτων και προγραμματιστές λογισμικού.

Το κλείσιμο εργοστασίων εξετάζει η Mercedes

Η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία πολυτελών οχημάτων Mercedes-Benz «παγώνει» όλες τις επενδύσεις στα εργοστάσιά της στη Γερμανία και εξετάζει το ενδεχόμενο «λουκέτου» σε εγκαταστάσεις της, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος παραγωγής στη χώρα, σύμφωνα με εσωτερικό υπόμνημα προς τους εργαζομένους που περιήλθε εις γνώσιν του πρακτορείου Reuters. Η εξέλιξη αυτή σημειώνεται τη στιγμή που η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία βιώνει πρωτοφανείς κλυδωνισμούς, έχοντας ήδη αναγκάσει τη Volkswagen σε ιστορική αναδιάρθρωση και απειλώντας δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας στον σημαντικότερο βιομηχανικό κλάδο της χώρας. Σε μια ένδειξη του πόσο γρήγορα εξαπλώνεται η κρίση σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα, η προμηθεύτρια εξαρτημάτων Schaeffler ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα ότι θα περικόψει 3.460 θέσεις εργασίας και θα κλείσει πέντε εγκαταστάσεις στην Ευρώπη –τέσσερις από αυτές στη Γερμανία– επικαλούμενη την υποτονική ζήτηση για αυτοκίνητα με κινητήρα εσωτερικής καύσης.

Η απόφαση της Mercedes να «παγώσει» τις επενδύσεις οφείλεται, όπως ανακοίνωσε, στο αδιέξοδο των διαπραγματεύσεων με το συμβούλιο εργαζομένων και τους εκπροσώπους των συνδικάτων γύρω από τη μείωση του εργατικού κόστους. Η διοίκηση «αποφάσισε ομόφωνα να σταματήσει όλες τις περαιτέρω επενδύσεις στις γερμανικές μας εγκαταστάσεις», δήλωσε ο επικεφαλής παραγωγής της Mercedes Μίκαελ Σίμπε.

Η αυτοκινητοβιομηχανία πιέζει σταθερά τους εργαζομένους για λύσεις που θα οδηγήσουν σε περιστολή δαπανών. Ηδη από τον Σεπτέμβριο ο Σίμπε είχε προειδοποιήσει το προσωπικό ότι δύο εργοστάσια στη Γερμανία ενδέχεται να βάλουν λουκέτο εάν δεν σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στο μέτωπο του κόστους. Σύμφωνα με τον αναλυτή του κλάδου, Φέρντι Ντούντενχεφερ, η εξέλιξη αυτή δεν προκαλεί καμία έκπληξη δεδομένου ότι ο τομέας βιώνει τη βαθύτερη κρίση που έχει καταγραφεί ποτέ. «Εδώ και μήνες η Mercedes επισημαίνει πόσο ασφυκτική είναι η κατάσταση στη Γερμανία», ανέφερε, τονίζοντας ότι το μέλλον της βιομηχανίας παραμένει αβέβαιο αν δεν καταφέρει να συμπιέσει δραστικά τα έξοδά της.

«Παγώνει» όλες τις επενδύσεις της στη Γερμανία, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος παραγωγής στη χώρα.

Το εσωτερικό μήνυμα της Πέμπτης κατέστησε σαφές ότι η διοίκηση προετοιμάζεται πλέον ανοιχτά για το ενδεχόμενο να κλείσουν μονάδες. «Ολοι επιθυμούμε να αποφύγουμε το κλείσιμο εργοστασίων πάση θυσία. Δυστυχώς, όμως, είμαστε πλέον αναγκασμένοι να διερευνήσουμε αυτό το σενάριο σε μεγαλύτερο βάθος», σημείωσε στο υπόμνημα το μέλος του διοικητικού συμβουλίου Μπρίτα Ζέεγκερ. Οι προειδοποιήσεις αυτές βλέπουν το φως της δημοσιότητας την ώρα που συνεχίζονται οι κρίσιμες διαπραγματεύσεις με το πανίσχυρο συνδικάτο IG Metall, το μεγαλύτερο της Γερμανίας.

Η ζήτηση από την Κίνα –τη μεγαλύτερη ενιαία αγορά της εταιρείας, η οποία ιστορικά αντιπροσώπευε περίπου το ένα τρίτο των πωλήσεων επιβατικών αυτοκινήτων της Mercedes– έχει μειωθεί σημαντικά, ιδίως όσον αφορά τις πολυτελείς ξένες μάρκες. Ειδικότερα, οι κινεζικές πωλήσεις της Mercedes υποχώρησαν κατά περίπου 19% το 2025. Η συμβουλευτική εταιρεία Roland Berger κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, εκτιμώντας πως τουλάχιστον 200.000 θέσεις εργασίας στη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία απειλούνται με εξαφάνιση έως το 2030, καθώς η Κίνα έπαψε να αποτελεί βασική πηγή κερδοφορίας εν μέσω σκληρού ανταγωνισμού. Παρά το γεγονός ότι η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία έχει επενδύσει σημαντικά στα ηλεκτρικά οχήματα, η ζήτηση στην Ευρώπη και στη Βόρεια Αμερική αποδείχθηκε χαμηλότερη από τις εκτιμήσεις. Η Mercedes αντιμετωπίζει επιπλέον τον οξύτατο ανταγωνισμό από φθηνότερα ηλεκτρικά μοντέλα που εισάγονται από την Κίνα.

Η Volkswagen, τέλος, ξεκινάει τον δικό της κύκλο διαβουλεύσεων με το κορυφαίο βιομηχανικό συνδικάτο στις 24 Νοεμβρίου, με τον κίνδυνο απεργιακών κινητοποιήσεων να είναι ορατός για τις αρχές του νέου έτους, εν μέσω αντιδράσεων για τα σχέδια που ενδέχεται να οδηγήσουν στην απώλεια έως και 100.000 θέσεων εργασίας και στο «λουκέτο» τεσσάρων γερμανικών εργοστασίων.

Η αυτοκινητοβιομηχανία πιέζει σταθερά τους εργαζομένους για λύσεις που θα οδηγήσουν σε περιστολή δαπανών. Ο επικεφαλής παραγωγής της Mercedes Μίκαελ Σίμπε είχε προειδοποιήσει από τον Σεπτέμβριο το προσωπικό ότι δύο εργοστάσια στη Γερμανία ενδέχεται να βάλουν λουκέτο εάν δεν σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στο μέτωπο του κόστους.

Ολο και περισσότερες πλατφόρμες streaming επιλέγουν να διαθέσουν το περιεχόμενό τους και μέσα από άλλους παρόχους, επιδιώκοντας να φτάσουν σε ευρύτερο κοινό, αλλά και να αξιοποιήσουν τα ήδη υπάρχοντα πελατολόγιά τους.

Εντείνεται ο ανταγωνισμός στη συνδρομητική TV

Γιατί Netflix, Disney+ και HBO επιλέγουν να μοιραστούν την ίδια στέγη

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

«Εχουμε μια καταπληκτική προσφορά. Με μόλις 9 ευρώ επιπλέον τον μήνα στη συνδρομή του Magenta TV μπορείτε να απολαμβάνετε και το περιεχόμενο του Disney+. Σας ενδιαφέρει;».

Καθώς πλησιάζει το τέλος του έτους, ο καταιγισμός των «καλών ευκαιριών» γίνεται όλο και πιο έντονος. Δεν είναι τυχαίο. Για τις εταιρείες, οι τελευταίοι μήνες αποτελούν την τελική ευθεία μιας χρονιάς κατά την οποία κάθε νέος συνδρομητής και κάθε επιπλέον πώληση μπορεί να αποδειχθούν κρίσιμα για τον τελικό απολογισμό. Πολύ περισσότερο σε μια περίοδο κατά την οποία εντείνεται ο ανταγωνισμός στη συνδρομητική τηλε-

Η Amazon έχει ήδη αποκτήσει σημαντικό προβάδισμα, επιτρέποντας στους χρήστες του Prime Video να εγγράφονται σε άλλες υπηρεσίες, όπως το HBO Max και το Apple TV, και να παρακολουθούν το περιεχόμενό τους μέσα από τη δική της εφαρμογή.

όραση και οι πάροχοι αναζητούν τρόπους όχι απλώς για να προσελκύσουν αλλά και να διατηρήσουν πελάτες. Μία από τις κινήσεις που κερδίζουν έδαφος, αρχικά στο εξωτερικό και πλέον και στην ελληνική αγορά, είναι η συγκέντρωση διαφορετικών υπηρεσιών streaming κάτω από την ίδια συνδρομητική στέγη. Για χρόνια, οι πλατφόρμες προσπαθούσαν να προσεγγίσουν συνδρομητές μέσα από τις δικές τους εφαρμογές. Τώρα, όλο και περισσότερες επιλέγουν να διαθέσουν το περιεχόμενό τους και μέσα από τις πλατφόρμες τηλεπικοινωνιακών παρόχων, επιδιώκοντας να φτάσουν σε ευρύτερο κοινό, αλλά και να αξιοποιήσουν τα ήδη υπάρχοντα πελατολόγιά τους.

Η τάση αυτή αρχίζει να αλλάζει και το τοπίο της ελληνικής συνδρομητικής τηλεόρασης. Το Netflix, για παράδειγμα, μπορεί να διατηρεί τη δική του αυτόνομη υπηρεσία, ωστόσο από τον Αύγουστο του 2024 το περιεχόμενό του είναι διαθέσιμο και μέσω της Cosmote TV, σήμερα Magenta TV, ως πρόσθετη υπηρεσία ή μέσα από συνδυαστικά πακέτα. Αντίστοιχα, η συνεργασία της HBO με τη Vodafone TV είχε ξεκινήσει ήδη από τον Ιανουάριο του 2020, ενώ τον Φεβρουάριο του 2025 ακολούθησε η ένταξη της υπηρεσίας Max στην πλατφόρμα του τηλεπικοινωνιακού παρόχου. Η αυτόνομη υπηρεσία HBO Max θα έφτανε στην ελληνική αγορά σχεδόν ένα χρόνο αργότερα, τον Ιανουάριο του 2026. Η διαδρομή του Disney+ ήταν διαφορετική. Η πλατφόρμα έκανε το ντεμπούτο της στο εγχώριο τοπίο τον Ιούνιο του 2022 και από την πρώτη ημέρα ήταν διαθέσιμη και μέσω του Vodafone TV, ως μέρος των πακέτων του ομίλου. Λίγες εβδομάδες αργότερα, η Vodafone προέβαλε τη συνύπαρξη του Disney+ και του περιεχομένου της HBO κάτω από την ίδια ομπρέλα. Το Disney+ ωστόσο δεν περιορίστηκε μόνο εκεί. Ηταν πριν από λίγες εβδομάδες, στα τέλη Οκτωβρίου, όταν ανακοινώθηκε ότι το Disney+ εντάσσεται και στο Magenta TV. Αυτό εν ολίγοις σημαίνει ότι συνυπάρχει σε δύο φαινομενικά ανταγωνιστικές πλατφόρμες.

Ενώ μέχρι πρότινος η μάχη διγόταν κυρίως για την απόκτηση νέων συνδρομητών, πλέον το ζητούμενο είναι εξίσου η διατήρησή τους, με τον περιορισμό των ακυρώσεων και την αύξηση του χρόνου που περνούν στις πλατφόρμες. Η συγκέντρωση διαφορετικών υπηρεσιών κάτω από μία στέγη δεν σημαίνει απαραιτήτως ότι ο καταναλωτής πληρώνει λιγότερα σε σχέση με το κόστος που θα είχε αν αποκτούσε κάθε υπηρεσία ξεχωριστά. Δίνει όμως την αίσθηση της ευκολίας, καθώς του επιτρέπει να έχει πρόσβαση σε περισσότερο περιεχόμενο μέσα από ένα ενιαίο περιβάλλον. Η άνεση αυτή, παράλληλα, μπορεί να λειτουργήσει αποτρεπτικά μπροστά σε μια σκέψη για τη διακοπή της συνδρομής. Στην Ελλάδα, το Netflix άνοιξε την αυλαία στις 6 Ιανουαρίου 2016. Σήμερα, δέκα χρόνια μετά, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, μετράει περίπου 1 εκατ. συνδρομητές. Οταν είδε τα πρώτα σημάδια κόπωσης, αποφάσισε να αντλήσει νέους πελάτες μέσα από τη δεξαμενή του ομίλου ΟΤΕ, μέσω της συνεργασίας με την Cosmote TV το 2024. Ετσι, το μαζί μοιάζει καλύτερο από το μόνος.

Αυτό το μοντέλο είναι ακόμη πιο εμφανές στις ΗΠΑ, όπου οι μεγάλοι παίκτες του streaming διεκδικούν πλέον τον ρόλο της βασικής πύλης πρόσβασης στο περιεχόμενο. Οι συνδρομές που πραγματοποιούνται μέσω τρίτων πλατφορμών, όπως η Amazon, η Roku και το YouTube, έχουν αυξηθεί κατά περίπου 60% στην τελευταία τριετία, ενώ πλέον περίπου μία στις τρεις νέες συνδρομές αγοράζεται με αυτόν τον τρόπο. Η Amazon έχει ήδη αποκτήσει σημαντικό προβάδισμα, επιτρέποντας στους χρήστες του Prime Video να εγγράφονται σε άλλες υπηρεσίες, όπως το HBO Max και το Apple TV, και να παρακολουθούν το περιεχόμενό τους μέσα από τη δική της εφαρμογή. Το μέγεθος της δραστηριότητας είναι εντυπωσιακό. Τον Ιούνιο του 2026 η Amazon διέθετε τουλάχιστον 49 εκατ. συνδρομές σε άλλες υπηρεσίες μέσω του Prime Video, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών Antenna. Ακόμη και το Netflix, που για χρόνια απέφευγε τέτοιου είδους συνεργασίες με ανταγωνιστές, φαίνεται πλέον πιο ανοιχτό σε αυτό το ενδεχόμενο.

Χιλιάδες μετανάστες σε μόλις 48 ώρες

Κατάσταση εκτάκτου ανάγκης κήρυξε η Ισπανία μετά τις ροές-ρεκόρ τον Νοέμβριο στα Κανάρια Νησιά

ΜΑΔΡΙΤΗ. Σχεδόν 2.200 μετανάστες, προερχόμενοι από τη Δυτική Αφρική, αποβιβάσθηκαν μέσα σε δύο ημέρες στις ακτές των ισπανικών Καναρίων Νήσων στον Ατλαντικό, ύστερα από επικίνδυνο διάπλου με αυτοσχέδιες λέμβους. Η Μαδρίτη κήρυξε κατάσταση μεταναστευτικής εκτάκτου ανάγκης, μετά την άφιξη περισσότερων από 9.000 μεταναστών στο νησιωτικό σύμπλεγμα από τις αρχές Νοεμβρίου. Το Σάββατο, η ισπανική ακτοφυλακή ανακοίνωσε τη διάσωση 1.488 μεταναστών σε 14 ξύλινες λέμβους, γνωστές ως «πιρόγες», οι οποίες προσέγγισαν τις ακτές της νήσου Ελ Ιέρο στα Κανάρια Νησιά, προερχόμενες από τη Δυτική Αφρική. Το προηγούμενο ρεκόρ αφίξεων ήταν 1.461 άνθρωποι τον Νοέμβριο του 2020. Το Ελ Ιέρο επισκέφθηκε χθες ο υπουργός Περιφερειακής Πολιτικής Ανχελ Βίκτορ Τόρες προκειμένου να συσκεφθεί με τοπικούς παράγοντες για το νέο κύμα αφίξεων αιτούντων άσυλο. Οι φετινές αφίξεις έχουν σπάσει κάθε προηγούμενο ρεκόρ από την αρχή τήρησης σχετικών στατιστικών πριν από 32 χρόνια.

Μετανάστες συνέχιζαν να φθάνουν και χθες στο νησί, με τους αφιχθέντες να καταγράφονται στο λιμάνι και να οδηγούνται σε κέντρο φιλοξενίας, προτού μετακινηθούν σε άλλα τέτοια κέντρα του νησιωτικού συμπλέγματος των Καναρίων ή και στην ισπανική ενδοχώρα.

Οι νέοι κανόνες

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου που τέθηκε επισήμως σε εφαρμογή στις 12 Ιουνίου 2026 υιοθέτησε «αυστηρούς, αλλά δίκαιους κανόνες» για τη διαχείριση των αιτήσεων ασύλου, σηματοδοτώντας την πλέον ριζική μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών συνοριακών και μεταναστευτικών κανόνων των τελευταίων δεκαετιών. Τα ευρωπαϊκά κράτη αντιμετωπίζουν οξεία πίεση από μερίδα του εκλογικού τους σώμα-

Το Σάββατο, η ισπανική ακτοφυλακή ανακοίνωσε τη διάσωση 1.488 ανθρώπων που έρχονταν από τη Δυτική Αφρική με 14 ξύλινες λέμβους.

τος προκειμένου να ελέγξουν πιο αποτελεσματικά τα σύνορά τους και να περιορίσουν τη μετανάστευση από τις χώρες της Αφρικής και τον υπόλοιπο αναπτυσσόμενο κόσμο. Τα νέα δρακόντεια μέτρα δεν έκαναν, όμως, τίποτα για να περιορίσουν τις μεταναστευτικές ροές προς την Ισπανία και τους υπερπόντιους θυλάκους της.

Τον περασμένο μήνα, η Ισπανία απέλασε μόλις 12 από τους 80.000 ανθρώπους που διείσδυσαν μέσω του Μαρόκου στον βορειοαφρικανικό θύλακο της Θέουτα μέσα σε 48 ώρες τον περασμένο Ιούλιο.

Η μεταναστευτική κρίση απασχολεί έντονα την προεκλογική εκστρατεία στην Ισπανία, δύο εβδομάδες πριν από τις πρόωρες εκλογές που προκήρυξε ο Σοσιαλιστής πρωθυπουργός Πέδρο Σάντσεθ

Τουλάχιστον 100 άνθρωποι σκοτώθηκαν στην προσπάθειά τους να διεισδύσουν στην αυτόνομη ισπανική περιοχή της Θέουτα, που καλύπτει μόλις 18,5 τετραγωνικά χιλιόμετρα και έχει πληθυσμό 80.000 κατοίκων.

Οι περισσότεροι μετανάστες που αποβιβάζονται τις τελευταίες ημέρες στις ακτές του Ελ Ιέρο προέρχονται ή πέρασαν από τη Σενεγάλη, όπου αγοράζουν έναντι αστρονομικών ποσών «εισιτήριο» σε πιρόγα με εξωλέμβια μηχανή και ελάχιστα εφόδια, με προορισμό τα Κανάρια Νησιά. Το ταξίδι των 780 ναυτικών μιλίων στον Ατλαντικό Ωκεανό, που μπορεί να διαρκέσει και δέκα ημέρες με κακές καιρικές συνθήκες, θεωρείται ένα από τα πιο επικίνδυνα στον παγκόσμιο χάρτη των μεταναστευτικών ροών. Στις 9 Νοεμβρίου, οι Αρχές της Σενεγάλης ανακοίνωσαν τον εντοπισμό 39 τουλάχιστον σορών σε ακτή του Ατλαντικού. Σύμφωνα με το υπουργείο Εσωτερικών του Ντακάρ, περισσότερα από 100 άτομα είχαν επιβιβασθεί στο μακρόστενο σκάφος, προτού αυτό αναποδογυρίσει λίγη ώρα μετά τον απόπλου του. Μόνο ένας άνθρωπος σώθηκε από το ναυάγιο, ενώ ο αριθμός των αγνοουμένων παρέμεινε ασαφής.

Ανθρωπιστική κρίση

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Μετανάστευσης (ΠΟΜ) είχε αναφέρει ότι την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου μέχρι και τις 26 Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους τουλάχιστον 454 μετανάστες βρήκαν τον θάνατο ή εξαφανίσθηκαν στην προσπάθειά τους να ταξιδέψουν από τη Σενεγάλη στα Κανάρια Νησιά, με τον αριθμό αυτό να είναι σίγουρα πολύ μεγαλύτερος. «Τα μικρότερα νησιά, όπως το Ελ Ιέρο, κινδυνεύουν να κληθούν να διαχειρισθούν ανθρωπιστική κρίση μέχρι το τέλος του χρόνου. Η κρίση είναι πρωτίστως ανθρωπιστική και όχι μεταναστευτική», ανέφερε εκπρόσωπος του ΠΟΜ.

Η «ρότα» Σενεγάλη - Ελ Ιέρο ευθύνεται για ποσοστό 18% των συνολικών αφίξεων μεταναστών στην Ευρώπη, σύμφωνα με τον ΠΟΜ, με τους υπηκόους Σενεγάλης να αποτελούν την πλειονότητα των αιτούντων άσυλο στα Κανάρια Νησιά, όπως επισήμανε στους Times της Νέας Υόρκης ο εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής υπηρεσίας φύλαξης συνόρων Frontex, Κρις Μπορόβσκι.

Η μεταναστευτική κρίση απασχολεί έντονα την προεκλογική εκστρατεία στην Ισπανία, δύο εβδομάδες πριν από τις πρόωρες εκλογές που προκήρυξε ο Σοσιαλιστής πρωθυπουργός Πέδρο Σάντσεθ στον απόηχο του πολύνεκρου σιδηροδρομικού δυστυχήματος της 28ης Οκτωβρίου.

Τον Ιούλιο, το ακροδεξιό Vox, πιθανός κυβερνητικός εταίρος του Λαϊκού Κόμματος μετά τις εκλογές, πρότεινε την απέλαση 8 εκατομμυρίων ανθρώπων με μεταναστευτική καταγωγή, συμπεριλαμβανομένων και παιδιών μεταναστών, υποστηρίζοντας ότι «είναι πολύ δύσκολο για αυτούς να προσαρμοσθούν στα ήθη και τις παραδόσεις μας». Το κόμμα υπαναχώρησε λίγες ημέρες αργότερα από το σχέδιο μαζικών απελάσεων, λέγοντας ότι θα ισχύει μόνο για όσους εισέρχονται στην Ισπανία χωρίς χαρτιά, διαπράττουν εγκλήματα ή «έρχονται στην Ισπανία για να ζήσουν χάρη σε επιδόματα».

Συνεχίζεται η άνοδος τιμών στα ξενοδοχεία της Αθήνας

Η μέση τιμή δωματίου αυξήθηκε κατά 12,8% σε ετήσια βάση τον Σεπτέμβριο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Συνεχίζεται η ανοδική τροχιά των κερδών αλλά και των εσόδων των ξενοδοχείων της Αθήνας, καθώς κεφαλαιοποίησαν την ισχυρή τουριστική ζήτηση του Σεπτεμβρίου για ταξίδια στην πρωτεύουσα και την Αττική, η οποία αντιστάθμισε τη στασιμότητα των πληροτήτων σε επίπεδο εννεαμήνου. Τα στοιχεία της Ενωσης Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής και Αργοσαρωνικού (ΕΞΑΑΑ) καταδεικνύουν πως ο φετινός Σεπτέμβριος αποτέλεσε μήνα - ορόσημο για τον μητροπολιτικό προορισμό, με τη μέση πληρότητα να υπερβαίνει το 92%, σημειώνοντας αύξηση

Οι επιδόσεις του μήνα χαρακτηρίζονται εντυπωσιακές, με τη μέση πληρότητα να διαμορφώνεται στο 92%.

κατά σχεδόν δύο ποσοστιαίες μονάδες έναντι του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Η συγκεκριμένη δυναμική αποτυπώθηκε άμεσα στους βασικούς δείκτες απόδοσης. Ειδικότερα, η μέση τιμή δωματίου (ADR) ενισχύθηκε κατά 12,8% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2025, ενώ το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο (RevPAR) σημείωσε άλμα 15%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μηνιαία επίδοση της τρέχουσας χρονιάς. Είναι ενδεικτικό ότι, με βάση τα στοιχεία της GBR Consulting, η Αθήνα βρέθηκε στην κορυφή μεταξύ 11 ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών πόλεων όσον αφορά την πληρότητα για τον συγκεκριμένο μήνα. Παράλληλα, εντάχθηκε στο γκρουπ των ευρωπαϊκών μητροπόλεων –μαζί με το Παρίσι, το Βερολίνο, τη Μαδρίτη και την Κωνσταντινούπολη– που πέτυχαν διψήφια αύξηση σε ADR και RevPAR, την ίδια στιγμή που αγορές όπως το Αμστερνταμ και η Βιέννη εμφάνισαν αρνητικές μεταβολές.

Η εικόνα ωστόσο διαφοροποιείται σε επίπεδο εννεαμήνου. Από τον Ιανουάριο έως και τον Σεπτέμβριο του 2026, η μέση πληρότητα παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη, καταγράφοντας οριακή πτώση 0,4% έναντι του 2025. Παρ' όλα αυτά, η τιμολογιακή πολιτική των μονάδων διατήρησε θετικό το πρόσημο των συνολικών επιδόσεων: η μέση τιμή δωματίου ενισχύθηκε κατά 7,3% και το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο κατά 6,9%. Τα δεδομένα αυτά στηρίζουν την εκτίμηση πως η αύξηση του τζίρου στην αθηναϊκή αγορά προέρχεται πλέον αμιγώς από την ανοδική αναπροσαρμογή της τιμής και όχι από την αύξηση του όγκου των διανυκτερεύσεων.

Επιπλέον, παρά τις θετικές επιδόσεις, οι εκπρόσωποι του κλάδου διατηρούν επιφυλακτική στάση, εστιάζοντας στις ισχυρές πιέσεις που ασκεί η διόγκωση του λειτουργικού κόστους. Για το θέμα, ο πρόεδρος της ΕΞΑΑΑ Ευγένιος Βασιλικός δηλώνει ότι το ενεργειακό κόστος, οι μισθολογικές δαπάνες και η ανατίμηση των προμηθειών συνεχίζουν να κινούνται σε υψηλά επίπεδα, συμπιέζοντας τα περιθώρια και δοκιμάζοντας την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

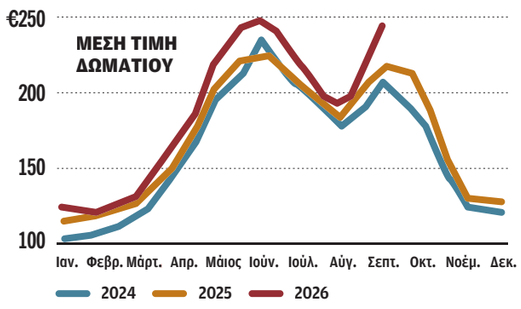
Επιπροσθέτως, οι ξενοδόχοι της Αθήνας, όπως άλλωστε και πολλές άλλες ενώσεις και φορείς του κλάδου ανά την Ελλάδα, εκφράζουν την έντονη αντίθεσή τους στη συζήτηση που βρίσκεται σε εξέλιξη για την αύξηση του ανώτατου συντελεστή του τέλους διαμονής παρεπιδημούντων από 0,75% σε 1%. Χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη προοπτική ως κίνηση προς τη λάθος κατεύθυνση, προειδοποιώντας ότι τέτοιες νέες επιβαρύνσεις θα πλήξουν ευθέως τόσο τις ίδιες τις επιχειρήσεις –οι οποίες καλούνται διαρκώς να απορροφούν τα αυξημένα κόστη– όσο και τη συνολική ανταγωνιστικότητα του αθηναϊκού τουριστικού προϊόντος.

Η διατήρηση της αναπτυξιακής πορείας της Αθήνας, επισημαίνει η Ενωση Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής, «προϋποθέτει ένα σταθερό και υποστηρικτικό πλαίσιο λειτουργίας που θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις, θα αναβαθμίζει τις υποδομές και θα διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του προορισμού μέσω ενός συνεκτικού σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης».

Μέση τιμή και πληρότητα

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

	2026/2025	2026/2024
Μέση πληρότητα	-0,4%	-0,1%
Μέση τιμή δωματίου (ADR)	7,3%	9,4%
Εσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο (RevPAR)	6,9%	9,3%

ΠΗΓΗ: 9/2026 Athens Benchmarking - GBR Consulting

ΠΗΓΗ: GBR Consulting

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι απειλές για βόμβες δεν επηρέασαν την αεροπορική κίνηση

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, οι απειλές για βόμβες σε πτήσεις και αεροδρόμια μονοπώλησαν το ενδιαφέρον των ειδησεογραφικών πρωτοσέλιδων, προκαλώντας ανησυχία στους πολίτες της Ευρώπης. Το ερώτημα, λοιπόν, κατά πόσον όλη αυτή η εικόνα αναστάτωσης στους ευρωπαϊκούς αιθέρες επηρέασε συνολικά το δίκτυο αερομεταφορών της Γηραιάς Ηπείρου είναι κάτι παραπάνω από εύλογο. Από την πρώτη στιγμή, ο ευρωπαϊκός οργανισμός για την ασφάλεια της αεροναυτιλίας, Eurocontrol, έσπευσε να ξεκαθαρίσει ότι ο αντίκτυπος ήταν μηδαμινός. Και αυτό επιβεβαιώνεται από το εβδομαδιαίο report για την περίοδο 2 έως 8 Νοεμβρίου. Από ό,τι φαίνεται, ο θόρυβος που προκάλεσαν οι απειλές ήταν δυσανάλογα μεγαλύτερος από τις πραγματικές αναταράξεις στη λειτουργία των αερομεταφορών.

Εξάλλου, οι 14 πτήσεις που επηρεάστηκαν, ανάμεσά τους και δύο της Aegean, αντιστοιχούν μόλις στο 0,05% του μέσου ημερήσιου αριθμού πτήσεων, ο οποίος κατά την εξεταζόμενη εβδομάδα διαμορφώθηκε σε 27.649. Αντιθέτως, η εποχική υποχώρηση της ζήτησης, με το τέλος των σχολικών διακοπών του Οκτωβρίου, σε συνδυασμό με τις προγραμματισμένες περικοπές δρομολογίων για τη χειμερινή περίοδο 2026/27 ήταν οι βασικοί λόγοι πίσω από τη μείωση της αεροπορικής κίνησης.

Ειδικότερα, ο μέσος ημερήσιος αριθμός πτήσεων στο ευρωπαϊκό δίκτυο μειώθηκε κατά 8,2% σε σχέση με την προηγούμενη εβδομάδα, φτάνοντας στις 27.649 πτήσεις.

Η υποχώρηση ήταν ακόμη πιο έντονη στις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους, οι οποίες δέχθηκαν και το μεγαλύτερο πλήγμα στις προσφερόμενες θέσεις χωρητικότητας. Συγκεκριμένα, η Ryanair περιόρισε τις πτήσεις της κατά 19% και η easyJet κατά 18% σε εβδομαδιαία βάση. Οι low cost αεροπορικές ήταν από τις πρώτες οι οποίες προχώρησαν σε αναδιοργάνωση του προγράμματος, κόβοντας δρομολόγια, με στόχο να κρατήσουν δυνάμεις λόγω του αυξημένου κόστους του αεροπορικού καυσίμου. Συνολικά, η χωρητικότητα των δέκα μεγαλύτερων αεροπορικών ομίλων μειώθηκε κατά μέσον όρο 8,9%.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, τα προβλήματα με τις καθυστερήσεις συνεχίστηκαν, παρά τη μείωση της αεροπορικής κίνησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Eurocontrol, η χώρα μας αντιστοιχούσε στο 10% του συνόλου των καθυστερήσεων που καταγράφηκαν στο ευρωπαϊκό δίκτυο την εβδομάδα 2 έως 8 Νοεμβρίου. Το μεγαλύτερο μερίδιο αφορούσε το Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Αθη-

Οι 14 πτήσεις που επηρεάστηκαν, ανάμεσά τους και δύο της Aegean, αντιστοιχούν μόλις στο 0,05% του μέσου ημερήσιου αριθμού πτήσεων.

νών, με 7%, ενώ το Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Μακεδονίας αντιστοιχούσε στο 3%. Βασική αιτία ήταν οι περιορισμοί στη χωρητικότητα και τη στελέχωση των υπηρεσιών ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, οι οποίοι ευθύνονταν για το 9% των συνολικών καθυστερήσεων που σημειώθηκαν στη χώρα.

Την ίδια στιγμή, η υποχώρηση της αεροπορικής κίνησης στην Ευρώπη επηρέασε και τις πτήσεις προς την Ελλάδα. Η έκθεση επισημαίνει ότι σημειώθηκε σημαντική μείωση των δρομολογίων προς μεσογειακούς προορισμούς αναψυχής, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν το τέλος των σχολικών διακοπών του Οκτωβρίου, οι υψηλότερες τιμές των αεροπορικών καυσίμων, αλλά και οι περικοπές δρομολογίων που είχαν ήδη ανακοινώσει αρκετές εταιρείες για τη χειμερινή περίοδο 2026/27.

Η μεγάλη ετήσια συνάντηση των ανθρώπων του ελληνικού τουρισμού

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Καθώς ο ελληνικός τουρισμός κλείνει έναν πολυετή κύκλο υψηλών ποσοτικών αλλά και ποιοτικών επιδόσεων, η συζήτηση στο εσωτερικό της αγοράς μετατοπίζεται αναγκαστικά από τους αριθμούς στις δομικές αντοχές του ίδιου του προϊόντος. Η επάρκεια των υποδομών, η φέρουσα ικανότητα των προορισμών και η προστασία τους, η χωροταξία, το περιβάλλον, το έλλειμμα ανθρώπινου δυναμικού και η μακροπρόθεσμη απόδοση των επενδύσεων συνθέτουν μια απαιτητική εξίσωση για την επόμενη δεκαετία. Σε αυτή τη συγκυρία, το 4ο συνέδριο «Reimagine Tourism in Greece», που διοργανώνει η «Καθημερινή» την ερχόμενη Πέμπτη 19 Νοεμβρίου στον Φάρο του Κέντρου Πολιτισμού Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος, λειτουργεί ως μια άτυπη σύνοδος κορυφής για την τουριστική οικονομία της χώρας και της ευρύτερης Μεσογείου.

Κεντρικός άξονας των φετινών εργασιών είναι η ανάγκη κατάρτισης ενός συνεκτικού, μακροπρόθεσμου master plan, το οποίο προϋποθέτει ουσιαστική συνέργεια μεταξύ Δημοσίου, ιδιωτικού τομέα και τοπικών κοινωνιών. Η βαρύτητα αυτού του στοιχήματος αποτυπώνεται στη σύνθεση των ομιλητών, η οποία εκτείνεται από την πολιτική ηγεσία έως την κορυφή της εγχώριας και ευρωπαϊκής επιχειρηματικής πυραμίδας. Στο συνέδριο ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης θα συζητήσει με την Ντίβια Θάνι, Global Editorial Director του διεθνούς τίτλου Condé Nast Traveller. Νωρίτερα, το κρίσιμο ερώτημα για το τι συνιστά σήμερα στην πράξη το brand «Ελλάδα» και πώς αυτό συνδέεται με την παραγωγική βάση της οικονομίας θα αναλύσουν ο πρόεδρος του ΣΕΒ Σπύρος Θεοδωρόπουλος και ο πρόεδρος της Aegean και διευθύνων σύμβουλος της Autohellas Ευτύχιος Βασιλάκης, σε συζήτηση με τον διευθυντή της «Καθημερινής» Αλέξη Παπαχελά. Το πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού θα θέσει η πρόεδρος του ΣΕΤΕ και διευθύνουσα σύμβουλος της Phaea Αγάπη Σμπώκου.

**Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της φετινής διοργάνωσης είναι η ταυτόχρονη παρουσία των επικεφαλής των ισχυρότερων ελληνικών ξενοδοχειακών ομίλων, οι οποίοι όχι μόνο υλοποιούν μεγάλες επενδύσεις στην εγχώρια αγορά, αλλά πρωταγωνιστούν πλέον και στον ανταγωνισμό της Μεσογείου. Ο συνιδρυτής και διαχειριστής εταίρος του ομίλου Sani/Ikos δρ Ανδρέας Α. Ανδρεάδης θα τοποθετηθεί για τις επενδύσεις και τη διεθνή εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων, ενώ η διευθύνουσα σύμβουλος της Grecotel Μάρι Δασκαλαντωνάκη θα εστιάσει στη στρατηγική και στο αποτύπωμα των μεγάλων ελληνικών brands. Από την πλευρά της, η εκτελεστική πρόεδρος της Λάμψα Χλόη Λασκαρίδη θα εξετάσει τη μετεξέλιξη του προϊόντος πέρα από το παραδοσιακό δίπολο «ήλιος και θάλασσα» και το κλασικό city break. Παράλληλα, το επενδυτικό τοπίο και τις προκλήσεις της βιώσιμης στρατηγικής θα χαρτογραφήσουν ο εκτελεστικός πρόεδρος της Attica Group Κυριάκος Μάγειρας και ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων και Α΄ αντιπρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Χατζής.

Το 4ο συνέδριο «Reimagine Tourism in Greece» της «Καθημερινής» θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Πέμπτη 19 Νοεμβρίου στον Φάρο του Κέντρου Πολιτισμού Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Επειδή ωστόσο η ελληνική αγορά επηρεάζεται άμεσα από τις ανακατατάξεις στα διεθνή δίκτυα διανομής και τις ευρωπαϊκές ρυθμιστικές τάσεις, στο βήμα του συνεδρίου ανεβαίνουν κορυφαία στελέχη πολυεθνικών ομίλων και ευρωπαϊκών μητροπόλεων. Ο Στέφαν Μπάουμερτ, Chief Commercial Officer του τομέα παγκόσμιας διανομής της TUI, και ο Λούκα Μπορέλι, Public Affairs Manager της Booking.com, θα αναλύσουν τις μεταβαλλόμενες ταξιδιωτικές τάσεις. Στο πεδίο της διαχείρισης προορισμών, ο επίτροπος Βιώσιμης Τουριστικής Διαχείρισης του δήμου της Βαρκελώνης Ζοζέ Αντόνιο Ντονάιρε θα μεταφέρει την εμπειρία της ισπανικής πόλης στην αντιμετώπιση της τουριστικής πίεσης, ενώ η πρόεδρος της Explora Journeys του ομίλου MSC Αννα Νας θα αναπτύξει πώς οι μεγάλες εταιρείες κρουαζιέρας μπορούν να λειτουργήσουν ως σύμμαχοι στη διαχείριση των προορισμών.

Η συζήτηση για την ανταγωνιστικότητα περνάει αναπόφευκτα από τις μεταφορικές υποδομές και τη συνδεσιμότητα. Οι διευθύνοντες σύμβουλοι της Aegean Μιχάλης Κουβελιώτης, του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών Γιώργος Καλλιμασιάς και της Attica Group Πάνος Δικαίος, μαζί με τον Partner της PwC Λεωνίδα Παπαϊωάννου, θα εξετάσουν τις ανάγκες λιμανιών, αεροδρομίων, ακτοπλοΐας και αερομεταφορών. Τις προοπτικές της ελληνικής περιφέρειας θα αξιολογήσει ο CEO της Fraport Greece Αλεξάντερ Ζίνελ, ενώ το άνοιγμα νέων αγορών με απευθείας πτήσεις θα συζητήσουν ο Κέις Φέρκερκ, Managing Director UK & Europe της Alaska Airlines, και η διευθύντρια Επικοινωνίας και Marketing του ΔΑΑ Ιωάννα Παπαδοπούλου.

Το πρόγραμμα συμπληρώνεται από παρεμβάσεις που αγγίζουν κρίσιμες θεσμικές και κοινωνικές πτυχές του κλάδου. Ο δικηγόρος δρ Κωνσταντίνος Καρατσώλης θα παρουσιάσει μελέτη της 1830 Lab για τις αλήθειες και τα ψέματα γύρω από τον αιγιαλό, ενώ ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Στάθης Καλύβας, ο δημιουργός του Dexamenes Seaside Hotel Νίκος Καραφλός και η σκηνοθέτις Μαρία Ντούζα θα προσεγγίσουν τον παραθερισμό ως βιώσιμο οικονομικό μοντέλο. Τέλος, ειδικό βάρος δίνεται στο ανθρώπινο κεφάλαιο και στην εκπαίδευση, με τη συμμετοχή της Ελεονόρα Κατανέο (ACG), του Dr. Ντέιβιντ Κναφ από την ελβετική EHL και του Γιώργου Κουτσοκώστα (ΙΝΣΕΤΕ), καθώς και νέων Ελλήνων στελεχών, όπως ο Θάνος Πουρσαλίδης από το Ikos Porto Petro στη Μαγιόρκα και ο Γιάννης Μουμούρης (Osprey Hotel), που μεταφέρουν την οπτική της νέας γενιάς της φιλοξενίας.

Alpha bank
ορίζοντας ένα νέο μαζί
alphabank.com.cy

Ράφαλ Μοτζέφσκι, *συνιδρυτής και CEO της ICEYE*

Η Αθήνα, κόμβος παραγωγής μικροδορυφόρων

Ο επικεφαλής της εταιρείας μιλάει για την επένδυση του Υπερταμείου και το νέο εργοστάσιο στην Ελλάδα

Συνέντευξη στον **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ**

«Στην Ελλάδα μπορούν να κατασκευάζονται δορυφόροι παγκόσμιου επιπέδου», δηλώνει ο Ράφαλ Μοτζέφσκι (Rafal Modrzewski), συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της φινλανδικής ICEYE, εξηγώντας την απόφαση του ομίλου να αναδείξει την Αθήνα σε κεντρικό βιομηχανικό κόμβο διαστημικής τεχνολογίας. Η εταιρεία, που ξεκίνησε το 2014 ως τεχνοβλαστός του Πανεπιστημίου Aalto της Φινλανδίας, διαθέτει σήμερα τον μεγαλύτερο αστερισμό μικροδορυφόρων ραντάρ συνθετικού διαφράγματος (SAR) παγκοσμίως, με 84 δορυφόρους σε τροχιά και αποτίμηση άνω των 10 δισ. ευρώ. Εχοντας υπογράψει σύμβαση 1,7 δισ. ευρώ με τις γερμανικές ένοπλες δυνάμεις και ηγούμενη της κοινοπραξίας ARISE του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA), η ICEYE αναμένει φέτος έσοδα 500 εκατ. ευρώ με ανεκτέλεστο 1,5 δισ. ευρώ. Σε αυτή την εταιρεία αιχμής το Ελληνικό Ταμείο Καινοτομίας και Υποδομών (HIIF), θυγατρική του Υπερταμείου, επένδυσε 35 εκατ. ευρώ. Η τοποθέτηση συνοδεύεται από τη δέσμευση της ICEYE, η οποία ήδη κατασκευάζει στο Νέο Ψυχικό τα ραντάρ και κρίσιμα υποσυστήματα για ολόκληρο τον παγκόσμιο στόλο της, να επεκταθεί ραγδαία στην Ελλάδα δημιουργώντας τη μεγαλύτερη παραγωγική μονάδα της στην Ευρώπη.

– Το HIIF επενδύει 35 εκατ. στην ICEYE και η Ελλάδα από πελάτης σας γίνεται επενδυτής. Τι σημαίνει αυτό για την εταιρεία και τη χώρα;

– Είναι μια στιγμή που μας κάνει υπερήφανους. Η Ελλάδα από πελάτης υπηρεσιών διαστημικής τεχνολογίας γίνεται επενδυτής και από χρήστης μετατρέπεται σε παραγωγό με εξαγωγικό προσανατολισμό. Αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης στην ομάδα μας στην Αθήνα, που απέδειξε στην πράξη τις δυνατότητές της. Για τη χώρα σημαίνει συμμετοχή στην υπεραξία που δημιουργεί αυτή η τεχνολογία, ανάπτυξη θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, τεχνογνωσία που μένει εδώ και θεμελίωση ενός νέου πυλώνα στο παραγωγικό της μοντέλο.

– Το 2024 υπογράψατε σύμβαση για δύο ελληνικούς δορυφόρους μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και σήμερα σχεδιάζετε στην Ελλάδα τη μεγαλύτερη μονάδα παραγωγής σας. Πώς έγινε αυτό;

– Στόχος ήταν η παράδοση δύο δορυφόρων. Το επιτύχαμε πρώτοι στο πρόγραμμα και νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα, δείχνοντας τι μπορεί να κάνει η τοπική ομάδα. Είναι μια σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που αποδίδει. Το κράτος έθεσε το πλαίσιο, εμείς υλοποιήσαμε με υψηλά ποιοτικά κριτήρια και χτίστηκε η εμπιστοσύνη για το επόμενο βήμα. Η νέα μονάδα, επιφάνειας άνω των 8.000 τ.μ., θα μπορεί να παράγει έως 150 δορυφόρους ετησίως με στόχο λειτουργίας το 2028. Επενδύουμε εκεί όπου η δουλειά γίνεται, και γίνεται σωστά.

Η νέα μονάδα, επιφανείας άνω των 8.000 τ.μ., θα μπορεί να παράγει έως 150 δορυφόρους ετησίως με στόχο λειτουργίας το 2028, λέει ο κ. Μοτζέφσκι.

– Οταν ξεκινήσατε στο Πανεπιστήμιο Aalto, ένα ραντάρ σε μικρό δορυφόρο θεωρείτο σχεδόν αδύνατο. Σωστά;

– Πολλοί έλεγαν ότι ένα σύστημα ραντάρ δεν χωράει σε μικρό δορυφόρο. Δεν είχαμε όλες τις απαντήσεις, είχαμε όμως την επιμονή να δοκιμάζουμε, να αποτυγχάνουμε και αμέσως να ξαναδοκιμάζουμε. Σήμερα έχουμε εκτοξεύσει πάνω από 84 δορυφόρους, τον μεγαλύτερο αστερισμό SAR στον κόσμο. Στην Αθήνα βλέπω την ίδια νοοτροπία. Μια ομάδα που έστησε γρήγορα γραμμή συναρμολόγησης, παρέδωσε νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα και σήμερα κατασκευάζει κρίσιμα υποσυστήματα για ολόκληρο τον στόλο μας.

– Από περίπου 40 άτομα σήμερα, στοχεύετε σε πάνω από 250 έως το 2028. Βρίσκετε στην Ελλάδα τους ανθρώπους και τους συνεργάτες που χρειάζεστε;

– Ναι, και αποτελεί βασικό λόγο που επενδύουμε εδώ. Η Ελλάδα διαθέτει μηχανικούς παγκόσμιου επιπέδου, που μπορούν πλέον να εργάζονται στην αιχμή της διαστημικής τεχνολογίας χωρίς να φύγουν από τη χώρα. Το brain regain δεν γίνεται με διακηρύξεις, αλλά με θέσεις εργασίας με αντικείμενο και προοπτική. Παράλληλα, ενισχύουμε την έρευνα και συνδέουμε τις σπουδές με τη βιομηχανία μέσω της συνεργασίας μας με το Τμήμα Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΚΠΑ. Στόχος μας δεν είναι ένα εργοστάσιο, αλλά ένα οικοσύστημα. Η συνεργασία με την Adamant Composites από την Πάτρα αποτελεί παράδειγμα και, όσο μεγαλώνει η παραγωγή, περισσότερες ελληνικές εταιρείες θα μπαίνουν στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα μας.

– Τι σημαίνει στην πράξη για την Ελλάδα και την Ευρώπη να διαθέτουν δικούς τους δορυφόρους;

– Με σύγχρονους όρους, η ασφάλεια μιας χώρας εξαρτάται από το τι μπορεί να δει, συνεχώς και με δικά της μέσα. Η Ελλάδα διαθέτει ήδη δική της πηγή δορυφορικής πληροφόρησης. Με την παραγωγή δορυφόρων εδώ και τη συμμετοχή της ως επενδυτή θωρακίζει αυτή την ικανότητα και μειώνει την εξάρτησή της από τρίτους, με δοκιμασμένη τεχνολογία και όχι υποσχέσεις. Η νέα Διοίκηση Διαστημικών Επιχειρήσεων, που εγκαινιάστηκε πρόσφατα εδώ, δείχνει ότι η Ελλάδα υλοποιεί τον σχεδιασμό της για την άμυνα, την ασφάλεια και την ανθεκτικότητά της. Το ίδιο ισχύει για την Ευρώπη, που σήμερα βλέπει σε μεγάλο βαθμό με τα μάτια τρίτων. Με το Constellation Europe προτείνουμε ένα ομόσπονδο δίκτυο άνω των 1.000 ευρωπαϊκών δορυφόρων υπό εθνικό έλεγχο, όπου η ελληνική μονάδα θα αποτελεί βασικό πυλώνα. Ετσι η Ελλάδα δεν θα είναι απλώς αποδέκτης της ευρωπαϊκής διαστημικής αρχιτεκτονικής, αλλά ένας από τους τόπους όπου αυτή κατασκευάζεται.

– Τι σημαίνουν όμως όλα αυτά στην πράξη για τους Ελληνες και τη χώρα;

– Σημαίνουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν έγκαιρη πληροφόρηση και μπορούν να δράσουν άμεσα. Στις πυρκαγιές και στις πλημμύρες βλέπουν με οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες, μέρα και νύχτα, μέσα από καπνό και σύννεφα. Αυτό οδηγεί σε ταχύτερες αποφάσεις για έγκαιρη εκκένωση, κινητοποίηση μέσων όπου χρειάζονται και γρηγορότερη αποτίμηση ζημιών. Μόνο το 2025 αναλύσαμε πάνω από 390 τέτοια συμβάντα σε έξι ηπείρους. Στην άμυνα, η διαστημική πληροφόρηση πέρασε από στρατηγική επιλογή σε επιχειρησιακή προϋπόθεση. Οι ελληνικές αρχές έχουν καθαρή εικόνα των θαλασσών και των συνόρων σε κάθε καιρό, αποφασίζοντας με δικά τους αξιόπιστα δεδομένα, τα οποία στηρίζουν παράλληλα την ασφάλεια της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας, της μεγαλύτερης στον κόσμο.

Κάν' το όπως η Βουλγαρία στις μπαταρίες

Υπόδειγμα η γειτονική χώρα στις υποδομές αποθήκευσης πράσινης ενέργειας, αναφέρει ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Στις οκτώ το βράδυ, όταν η παραγωγή των φωτοβολταϊκών υποχωρεί, η Βουλγαρία μπορεί να εξάγει στην Ελλάδα ηλεκτρική ενέργεια που είχε εισαγάγει από αυτήν λίγες ώρες νωρίτερα. Τον Αύγουστο του 2026, οι εισαγωγές από την Ελλάδα έφταναν έως τα 750 MW γύρω στο μεσημέρι, ενώ οι εξαγωγές προς την Ελλάδα άγγιζαν τα 700 MW γύρω στις οκτώ το βράδυ.

Οι μπαταρίες στη Βουλγαρία επέτρεπαν να αξιοποιείται η φθηνή μεσημεριανή παραγωγή όταν η ζήτηση και οι τιμές ήταν υψηλότερες. Τα στοιχεία προέρχονται από την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το βουλγαρικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRP) που αντιμετωπίζει ως υπόδειγμα για τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Η αύξηση της ηλεκτροπαραγωγής από ηλιακή ενέργεια άλλαξε σημαντικά το ενεργειακό μείγμα της Βουλγαρίας. Μεταξύ του 2021 και του 2026, το μερίδιο της ηλιακής ενέργειας στη συνολική ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε από 4% σε 21%, ενώ η εγκατεστημένη φωτοβολταϊκή ισχύς αυξήθηκε από 1,3 GW σε 7,2 GW. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) στήριξε το ήμισυ αυτής της αύξησης μέσω προγράμματος ισχύος 3,2 GW που συνδυάζει μονάδες ΑΠΕ και συστήματα αποθήκευσης στον ίδιο χώρο. Παράλληλα, το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας εκσυγχρονίστηκε και θα μπορεί να υποδεχθεί 5,4 GW νέας ισχύος από ΑΠΕ, διευκολύνοντας την ανάπτυξη νέων έργων.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRP) περιελάμβανε ειδικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του διοικητικού πλαισίου, με απλούστερες διαδικασίες αδειοδότησης και σύνδεσης στο δίκτυο. Περιελάμβανε επίσης δέσμευση για τον εντοπισμό ζωνών προτεραιότητας όπου θα μπορούσαν να αναπτυχθούν χερσαία αιολικά έργα συνολικής ισχύος τουλάχιστον 2 GW, δηλαδή τετραπλάσιαν από τη σημερινή εγκατεστημένη αιολική ισχύ της Βουλγαρίας.

Η σημαντική αύξηση της αποθήκευσης ενέργειας σε μπαταρίες και της ηλεκτροπαραγωγής από ηλιακή ενέργεια συνέβαλε στη σταθερότερη παροχή ηλεκτρισμού στη Βουλγαρία. Με τη στήριξη του ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), η χωρητικότητα των εγκατεστημένων

Μέσω επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης η χωρητικότητα των μπαταριών ξεπέρασε τις 16 GWh.

μπαταριών ξεπέρασε τις 16 GWh. Σε ώρες αιχμής, η αποφόρτισή τους μπορεί να καλύψει έως και το 30% της συνολικής ηλεκτροπαραγωγής, σύμφωνα με την ίδια ανάλυση.

Σε ένα ενδεικτικό δείγμα εργάσιμων ημερών του Σεπτεμβρίου, τα φωτοβολταϊκά από μόνα τους ξεπερνούσαν την παραγωγή των μονάδων άνθρακα σε δέκα ωριαίες περιόδους. Μαζί με την ηλεκτρική ενέργεια που έδιναν στο δίκτυο οι μπαταρίες, το προβάδισμα έφτανε στις δεκαέξι.

Η αποθήκευση κάλυπτε έτσι περισσότερες ώρες νωρίς το πρωί και αργά το βράδυ, όταν η ηλιακή παραγωγή είναι χαμηλή ή μηδενική.

Η διαφορά φαίνεται και στις τιμές. Τον Αύγουστο του 2024 οι βραδινές τιμές ήταν κατά 150% υψηλότερες από τη μέση ημερήσια τιμή. Τον Αύγουστο του 2026, η αντίστοιχη διαφορά είχε περιοριστεί στο 40%. Η Επιτροπή εκτιμά ότι αν οι ενδοημερήσιες διακυμάνσεις του 2026 ακολουθούσαν το μοτίβο του 2024, οι τιμές αιχμής θα μπορούσαν να είναι έως και 150 ευρώ ανά MWh υψηλότερες. Πρόκειται για ενδεικτικό υποθετικό σενάριο, καθώς την ίδια περίοδο αυξήθηκε η παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές και ενισχύθηκαν οι διασυνδέσεις.

Η Βουλγαρία μπορεί να εξάγει στην Ελλάδα ηλεκτρική ενέργεια που είχε εισαγάγει φθηνά από αυτήν λίγες ώρες νωρίτερα. Τον Αύγουστο του 2026, οι ημερήσιες εισαγωγές της από την Ελλάδα έφταναν έως τα 750 MW γύρω στο μεσημέρι, ενώ οι βραδινές εξαγωγές της προς την Ελλάδα ανέρχονταν περίπου σε 700 MW στις 20.00.

Οι μπαταρίες απέκτησαν μεγαλύτερη αξία επειδή οι επενδύσεις συνοδεύτηκαν από αλλαγές στα δίκτυα και στις αγορές. Το βουλγαρικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRP) στήριξε την ενίσχυση των διασυνδέσεων και τη σύζευξη των αγορών με την Ελλάδα και τη Ρουμανία. Στο εσωτερικό της χώρας, η απελευθέρωση της αγοράς εξισορρόπησης το 2025 επέτρεψε στις μπαταρίες να προσφέρουν υπηρεσίες που βοηθούν το δίκτυο να ανταποκρίνεται στις διακυμάνσεις της παραγωγής και της ζήτησης. Το περιφερειακό όφελος φάνηκε και προς τη Ρουμανία. Τον Αύγουστο του 2026, όταν περιορίστηκε η παραγωγή στον πυρηνικό σταθμό του Τσερναβόντα, η Βουλγαρία εξήγαγε προς τη Ρουμανία περίπου 1 GW περισσότερο στις ώρες αιχμής σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2024. Η ίδια υποδομή που επέτρεψε την εισαγωγή φθηνής ηλιακής ενέργειας από την Ελλάδα έδωσε στη Βουλγαρία μεγαλύτερη ευελιξία να στηρίξει και τη ρουμανική αγορά όταν αυξήθηκαν οι ανάγκες της.

Οι μπαταρίες της Βουλγαρίας και η αποθήκευση σε αυτές πράσινης ενέργειας που παράγεται στην Ελλάδα, ανέτρεψαν σύμφωνα με την ανάλυση της Ε.Ε. και τις διασυνοριακές ροές ενέργειας μεταξύ των δύο χωρών. Παλαιότερα, όπως αναφέρει, η Βουλγαρία εξήγε ηλεκτρική ενέργεια στη διάρκεια της ημέρας και εισήγε κατά τη βραδινή αιχμή. Πλέον εισάγει συχνότερα την ημέρα και εξάγει το βράδυ. Τον Αύγουστο του 2024, οι μέσες ωριαίες εξαγωγές της Βουλγαρίας προς την Ελλάδα έφταναν στη διάρκεια της ημέρας έως τα 800 MW. Τον Αύγουστο του 2026, οι ημερήσιες εισαγωγές της από την Ελλάδα έφταναν έως τα 750 MW γύρω στο μεσημέρι, ενώ οι βραδινές εξαγωγές της προς την Ελλάδα έφταναν περίπου σε 700 MW στις οκτώ.

Στο μεταξύ, τον δρόμο για την επιτάχυνση της αποθήκευσης και στην Ελλάδα ανοίγει η ολοκλήρωση της αξιολόγησης των επενδυτικών αιτημάτων για τη χορήγηση όρων σύνδεσης. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του ΥΠΕΝ στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για έργα συνολικής ισχύος έως 4.700 MW υποβλήθηκαν 831 αιτήματα, συνολικής ισχύος 12.319 MW.

ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.
Δήλωση Μεταβίβασης: 3/Π/1232/2026
Πωλητής/τές: YIANMARIE PROPERTIES LTD, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ 10, PELAGOS HOUSE, 6023 ΛΑΡΝΑΚΑ
Αγοραστής: ΕΛ ΖΕΙΝ ΦΡΕΙΖ, ΕΦΕΣΟΥ 9, Διαμ. 2, 5280, ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ, ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ, ΔΕΡΥΝΕΙΑ, ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ
Στοιχεία Ακινήτου
• Αρ. Εγγραφής: 0/1759
• Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 0/2-289-373/10/409/7
• Είδος Ακινήτου: ΧΩΡΑΦΙ
• Υποϊδιοκτησίες: Υπάρχουν κτίρια που δεν αναφέρονται στην εγγραφή (3/ΕΣ/338/2002)
• Εμβαδό τ.μ.: 2476
• Γεωγραφική Περιοχή: ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ (ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ, ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ)
• Τοποθεσία: ΠΕΡΝΕΡΑ
• Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν.: 1/4
• Ποσό Πώλησης: €470.000,00
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε Φ.Π.Α., ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου | Υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού | INVESTORS IN PEOPLE We invest in people Gold | hr

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση της πιο κάτω θέσης διοικητικού προσωπικού:

• Μία (1) κενή μόνιμη θέση Λειτουργού Πανεπιστημίου (Νομικά Θέματα) - Κλ. Α8, Α10 και Α11

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να επισκεφθούν τον ακόλουθο ηλεκτρονικό σύνδεσμο:
https://www.cut.ac.cy/university/administration/administrative-services/hr/jobs/job-vacancies-administrative-staff/

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η No1 ενημερωτική εφαρμογή στην Κύπρο

Available on the iPhone App Store
Κατεβάστε την εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας
ANDROID APP ON Google play

Αβέβαιο το μέλλον της μεγαλύτερης πιτσαρίας

Από την άνοδο της Pizza Fan στην ανώμαλη προσγείωση – Πώς στήθηκε η μεγάλη απάτη, το λουκέτο και η επαναλειτουργία

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Στις 16 Νοεμβρίου 2024, ακριβώς δύο χρόνια πριν, ο Κωνσταντίνος Αντάρας ήταν προσκεκλημένος στο podcast «1% Better». Την ώρα που οι παρουσιαστές είχαν ξεκινήσει την αποφώνηση, ο ίδιος τους κάλεσε να τον ρωτήσουν για τα «κεράσματα», υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για case study. Οπως εξήγησε, η στρατηγική της Pizza Fan να στέλνει από μία δωρεάν πίτσα σε πελάτες που είχαν μείνει ανενεργοί τουλάχιστον δύο χρόνια, αρχικά σε 10.000 και στη συνέχεια σε 246.000 μέσα σε ένα οκτάμηνο, απέφερε στην εταιρεία 14 εκατ. ευρώ τα επόμενα τέσσερα χρόνια. «Δεν τους είπαμε σας στέλνουμε εκείνο και το άλλο, ήμασταν ξεκάθαροι. Τίμια πράγματα!» είπε χαρακτηριστικά.

Το colpo grosso

Στις 22 Οκτωβρίου 2026, πριν από τρεισήμισι εβδομάδες περίπου, ο Κωνσταντίνος Αντάρας και άλλα 22 άτομα συνελήφθησαν, κατηγορούμενοι για φορολογική απάτη. Η απάτη είχε στηθεί, σύμφωνα πάντα με όσα έχουν γίνει γνωστά –και που φυσικά θα πρέπει να αποδειχθούν στο δικαστήριο– γύρω από τα «κεράσματα»: με τη χρήση ενός ειδικού λογισμικού οι υπεύθυνοι της εταιρείας καταχώριζαν ως «κέρασμα» τη μία στις τέσσερις πίτσες που πωλούνταν, μόνο όμως στις περιπτώσεις που ο πελάτης δήλωνε ότι θα πλήρωνε όχι με κάρτα αλλά με μετρητά. Ετσι, οι υπεύθυνοι της εταιρείας εξαφάνιζαν το 25% του τζίρου σε μετρητά και επομένως δεν κατέβαλλαν τον ΦΠΑ που αναλογούσε.

Στο ίδιο podcast ο Κωνσταντίνος Αντάρας, εξηγώντας αναλυτικά το μοντέλο ανάπτυξης της Pizza Fan, ένα μοντέλο ιδιότυπου franchising, όπου ο έλεγχος από τον δικαιοπάροχο ήταν μάλλον ασφυκτικός, ανάφερε μεταξύ άλλων ότι γινόταν πολύ τακτικός έλεγχος στα καταστήματα των δικαιοχρηστών για να διαπιστωθεί εάν είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, εάν καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές και τον ΦΠΑ. Ειρωνεία ή μια διαφορετική προσέγγιση ως προς τη συνέπεια και εάν αυτή αφορά το κρατικό ταμείο ή το «ταμείο» της επιχείρησης, μένει επίσης να αποδεχθεί στις αίθουσες των δικαστηρίων.

Η αλήθεια είναι ότι, πέραν της ερευνώμενης φορολογικής απάτης, το μοντέλο βάσει του

> **Δεν υπάρχει περίπτωση να έχει πάει κάποιος σε παιδικά πάρτι και να μην έχει φάει τουλάχιστον μία φορά Pizza Fan αφού η εταιρεία «σερβίρει» περίπου 5.000 πάρτι ετησίως.**

οποίου οικοδόμησε την Pizza Fan ο ιδρυτής της, ένα μοντέλο βασισμένο στον κεντρικό έλεγχο από τις πρώτες ύλες μέχρι τη διαχείριση των παραγγελιών και στις γενναιόδωρες προσφορές αμερικανικού τύπου, συνέβαλε καθοριστικά στο να καταστεί η εν λόγω αλυσίδα κυρίαρχος στη συγκεκριμένη κατηγορία εστίασης. Ακριβώς αυτό το ισχυρό brand name και το ηγετικό μερίδιο αγοράς καθιστούν ακόμη και σήμερα ελκυστική την Pizza Fan, με τις συζητήσεις για μεταβίβαση σε νέο ιδιοκτήτη να είναι σε εξέλιξη και με τον Βλάση Γεωργάτο, επικεφαλής του ομίλου VG Holding, να βρίσκεται πιο κοντά στο να αναλάβει έναν τέτοιο ρόλο.

Ο όμιλος είναι γνωστός από την αλυσίδα «Γρηγόρης», όμως έχει ισχυρή παρουσία στα αεροδρόμια, σε αυτοκινητοδρόμους, είναι μέτοχος της αλυσίδας Mailo's, ενώ ανέλαβε και την «Αίγλη» Ζαππείου.

Κατέκτησε την κορυφή

Πώς όμως ξεκίνησε η Pizza Fan και πώς κατάφερε να κατακτήσει την κορυφή εκθρονίζοντας μια άλλη ελληνική αλυσίδα, τη Roma Pizza, και κόβοντας σε πολυεθνικές αλυσίδες, όπως η Domino's, τον δρόμο προς τον θρόνο; Η αρχή, με το πρώτο κατάστημα να ανοίγει στην περιοχή των Αμπελοκήπων, έγινε το 1997.

Ο Κ. Αντάρας μπορεί να μην είχε καμία άμεση σχέση με την εστίαση, όμως η προηγούμενη επιχειρηματική του δραστηριότητα, η διαφημιστική εταιρεία Staff ΕΠΕ, την οποία είχε ιδρύσει το 1988 φεύγοντας από τη «Γραμμή» του Κοσκωτά, όπου εργαζόταν ως εμπορικός διευθυντής, είχε μεταξύ άλλων ως πελάτες την Pizza Hut –στην πρώτη της έλευση στην ελληνική αγορά– και τη Roma Pizza, η οποία τότε ήταν ο απόλυτος ηγέτης της κατηγορίας με 98 καταστήματα. Σύμφωνα με όσα ο ίδιος ο κ. Αντάρας ανέφερε τον Αύγουστο του 2024, μιλώντας σε ένα άλλο podcast, της εξειδικευμένης πλατφόρμας «Game of Money - Μάθε το παιχνίδι του χρήματος», στην πραγματικότητα εφάρμοσε αυτά που είχε προτείνει στη Roma Pizza και τα οποία η τελευταία δεν ακολούθησε ποτέ για διάφορους λόγους, από τεχνικά προβλήματα μέχρι θανάτους που ανέτρεψαν το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Τα βασικά στοιχεία της στρατηγικής ήταν κεντρικό σύστημα παραγγελιών, έτσι ώστε να γίνεται ακόμη και ανακατεύθυνση της παραγγελίας σε όμορα καταστήματα σε περίπτωση που το αρχικό είχε μεγάλο φόρτο εργασίας, κεντρική προμήθεια των πρώτων υλών για πλήρη έλεγχο του κόστους αλλά και της παρασκευής των προϊόντων, πολλές προσφορές και διείσδυση σε μια μεγάλη κατηγορία καταναλωτών, όπως είναι τα παιδιά και οι νέοι, μέσα από προσφορές σε σχολεία και αθλητικούς συλλόγους, αλλά και τοποθετώντας τις πίτσες της Pizza Fan σε παιδότοπους και κινηματογράφους. «Εχουμε ταΐσει 1.300 σχολεία και 800 αθλητικούς συλλόγους προσφέροντας για τις σχολικές τους εορτές τα προϊόντα μας με προσφορά 1+1», τόνισε ο Κ. Αντάρας, ενώ δεν υπάρχει περίπτωση να έχει πάει κανείς σε παιδικά πάρτι και να μην έχει φάει τουλάχιστον μία φορά Pizza Fan. Η εταιρεία «σερβίρει» περί τα 5.000 πάρτι ετησίως. Και μάλιστα, κάθε χρόνο αξιοποιεί τη βάση δεδομένων για να στέλνει 15-20 ημέρες υπενθύμιση στον αγχωμένο γονιό: πέρυσι είχες κάνει το πάρτι του παιδιού στις 30 Απριλίου. Μήπως θέλεις να παραγγείλεις πίτσες και για το φετινό πάρτι; Ειναι επίσης η αλυσίδα στην οποία δίνοντας πέντε ευρώ παίρνεις πίτσα οκτώ κομματιών, αρκεί να πας εσύ να την πάρεις από το κατάστημα. Για τον Κ. Αντάρα η πρακτική αυτή είναι win-win: ο καταναλωτής πληρώνει λίγα και τρώει μια πίτσα που δεν έχει «ταλαιπωρηθεί» από τον διανομέα, η εταιρεία από την άλλη μειώνει τα έξοδα για τη διανομή. Η Pizza Fan, σε αντίθεση με τη υπόλοιπη εστίαση, γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη και στην περίοδο της οικονομικής κρίσης μέσω των εκπτωτικών κουπονιών που διέθετε, 88 εκατ. κουπόνια συνολικά με 2% απόδοση. «Με το κουπόνι 50% έκπτωση, εμείς από τα 20 καταστήματα φτάσαμε στα 67. Και θα φτάναμε στα 100, αλλά δεν προλαβαίναμε», ανέφερε ο ίδιος.

Οφειλές εκατομμυρίων

Την Τετάρτη τα καταστήματα Pizza Fan επαναλειτούργησαν, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι επέστρεψαν στην κανονικότητα. Η διαχείριση για την ώρα γίνεται, σύμφωνα με πληροφορίες, από τον No 2 της επιχείρησης, τον Δημήτρη Ηλιόπουλο, ο οποίος έχει τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό με «βραχιολάκι». Οι τρεις και πλέον εβδομάδες αναστολής λειτουργίας στοίχισαν σε πωλήσεις, ενώ σε επόμενη φάση, ακόμη και αν η Δικαιοσύνη δεχθεί τους ισχυρισμούς της Pizza Fan για τις αποκλίσεις στον ΦΠΑ, το κόστος θα είναι μεγάλο. Η εταιρεία έχει ξεκινήσει την υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων ΦΠΑ και, σύμφωνα με τον δικηγόρο της, οι υποχρεώσεις όλου του δικτύου υπολογίζονται σε 10-12 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αναλογεί στους franchisees, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις δυνατότητες που έχουν οι τελευταίοι να πληρώσουν και ταυτόχρονα να διατηρήσουν σε λειτουργία τα καταστήματα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τι δείχνουν οι φορολογικές δηλώσεις

Μέσα σε μία δεκαετία οι ενοικιαστές αυξήθηκαν κατά 350.000, οι δαπάνες για αγορά αυτοκίνητου τριπλασιάστηκαν και οι γεννήσεις μειώθηκαν κατακόρυφα

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Περισσότερα αυτοκίνητα, περισσότερες κάρτες, περισσότερα ιδιωτικά σχολεία – και λιγότερα παιδιά. Τα στατιστικά της ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη 2015-2024 σκιαγραφούν μια κοινωνία που εμφανίζεται να καταναλώνει περισσότερο, δηλώνει εισοδήματα... επιλεκτικά και γερνά.

Κάθε χρόνο, εκατομμύρια φορολογούμενοι συμπληρώνουν το έντυπο Ε1. Οι περισσότεροι το βλέπουν ως μια γραφειοκρατική αγγαρεία. Στην πραγματικότητα όμως, οι εκατοντάδες κωδικοί του αποτελούν την πιο λεπτομερή ακτινογραφία της ελληνικής οικογένειας: τι αγοράζουμε, πού μένουμε, πώς πληρώνουμε, πόσα παιδιά μεγαλώνουμε και πού τα στέλνουμε σχολείο. Η ακτινογραφία των ετήσιων στατιστικών δελτίων της ΑΑΔΕ για δέκα φορολογικά έτη, από το 2015 έως το 2024, αποτυπώνει τα νούμερα του

Το στεγαστικό αποτυπώνεται στους κωδικούς 811 έως 816, όπου δηλώνεται το ενοίκιο κύριας κατοικίας. Οι ενοικιαστές από 762.701 το 2015 έφτασαν στους 1.120.000 το 2024.

κάθε κωδικού και αποκαλύπτει τη μεταβολή.

Η εικόνα που προκύπτει είναι αντιφατική. Ξοδεύουμε ολοένα και περισσότερα για αγορά αυτοκινήτου, ενώ ο αριθμός των οχημάτων που κυκλοφορούν έχει φτάσει σε ιστορικό υψηλό. Ολοένα και περισσότεροι νοικιάζουμε σπίτι, όμως το ενοίκιο που δηλώνουμε μοιάζει να μένει πίσω από την αγορά – μια σιωπηρή συμφωνία που διευκολύνει και τον ιδιοκτήτη να αποκρύψει εισόδημα. Εκτοξεύσαμε τις πληρωμές με κάρτα, εν μέρει από συνήθεια και εν μέρει επειδή μας πιέζει ο νόμος, αλλά γυρίζουμε την πλάτη στα φορολογικά κίνητρα για την ανακαίνιση των ακινήτων, προτιμώντας προφανώς την «αίγλη» των μαύρων. Και το δημογραφικό αποτυπώνεται ξεκάθαρα: τα προστατευόμενα τέκνα μειώνονται χρόνο με τον χρόνο, με επιταχυνόμενο ρυθμό, καθώς φτάνουμε στις γενιές που γεννήθηκαν μετά το 2010, όταν οι γεννήσεις έπεσαν απότομα. Την ίδια ώρα, οι οικογένειες που πληρώνουν δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία έφτασαν σε επίπεδο ρεκόρ.

Το αυτοκίνητο, πάντα πρώτη επιλογή

Οι κωδικοί 719 και 720 του Ε1, όπου δηλώνεται το ποσό που διατέθηκε για αγορά αυτοκινήτου, δείχνουν μια ανοδική πορεία που διακόπηκε μόνο από την πανδημία. Το 2015 δήλωσαν αγορά αυτοκινήτου 237.608 φορολογούμενοι. Το 2024 ο αριθμός έφτασε στις 386.034, αυξημένος κατά 62%. Ο κωδικός δεν περιλαμβάνει όλα τα οχήματα, δίτροχα και τετράτροχα, καινούργια και μεταχειρισμένα.

Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι η εξέλιξη των ποσών. Η συνολική δαπάνη ανέβηκε από 1,33 δισ. ευρώ σε 3,54 δισ., σχεδόν τριπλάσια. Η μέση αξία αγοράς από 5.580 ευρώ το 2015 έφτασε στα 9.175 ευρώ το 2024. Μόνο από το 2021 και μετά, η μέση τιμή αυξήθηκε περίπου κατά 40%, αντανακλώντας τον πληθωρισμό, τις ελλείψεις στην αγορά και τη στροφή σε ακριβότερα μοντέλα.

Η αγορά αυτή δεν αντικαθιστά απλώς παλιά οχήματα. Ο στόλος των επιβατικών Ι.Χ. που δηλώνουν οι φορολογούμενοι αυξήθηκε από 4,97 εκατ. το 2015 σε 5,58 εκατ. το 2024 – τον υψηλότερο αριθμό της δεκαετίας. Με άλλα λόγια, προσθέτουμε αυτοκίνητα στους δρόμους, δεν τα αλλάζουμε. Και η τάση δεν δείχνει να κοπάζει: μόνο το 2024 οι αγοραστές αυξήθηκαν κατά 9,5% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, παρά τις αυξημένες τιμές. Ο μέσος κυβισμός, αντιθέτως, μειώνεται σταδιακά, από 1.465 σε 1.443 κυβικά εκατοστά, δείγμα της στροφής σε μικρότερους κινητήρες και υβριδικά.

Περισσότεροι ενοικιαστές

Η στεγαστική κρίση φαίνεται καθαρά στους κωδικούς 811 έως 816, όπου δηλώνεται το ενοίκιο της κύριας κατοικίας. Το 2015 οι ενοικιαστές ήταν 762.701. Το 2024 ξεπέρασαν τους 1.120.000, αυξημένοι κατά 47%. Σχεδόν οι μισοί από τους νέους ενοικιαστές προστέθηκαν μετά το 2019, ενώ μόνο το 2024 η αύξηση έφτασε το 7,3%, τη μεγαλύτερη της δεκαετίας. Ολο και περισσότερα νοικοκυριά, κυρίως νέοι, δεν μπορούν να αποκτήσουν δικό τους σπίτι και στρέφονται στο ενοίκιο.

Το συνολικό ποσό που δηλώθηκε για ενοίκια ανέβηκε από 2,19 δισ. σε 3,88 δισ. ευρώ. Το μέσο μηνιαίο ενοίκιο όμως, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις, ανέβηκε από 240 ευρώ σε μόλις 289 ευρώ – αύξηση 20% σε εννέα χρόνια ή 2,1% τον χρόνο κατά μέσο όρο. Μάλιστα, μέχρι το 2018 το δηλωμένο ενοίκιο έπεφτε. Αν κοιτάξει κανείς μόνο τον κωδικό 811, όπου δηλώνει ο ίδιος ο υπόχρεος το ενοίκιο της πρώτης του κατοικίας, το μέσο μηνιαίο ποσό είναι ακόμη χαμηλότερο: από 212 ευρώ το 2015 σε 237 ευρώ το 2024, αύξηση μόλις 12%.

Ενα μέσο ενοίκιο κάτω από 300 ευρώ τον μήνα το 2024 δύσκολα συμβαδίζει με όσα βλέπει κανείς στις αγγελίες των μεγάλων πόλεων. Ενα μέρος της απόκλισης εξηγείται από την περιφέρεια, τα παλιά συμβόλαια και τα ζευγάρια που μοιράζονται το ενοίκιο. Ενα άλλο μέρος, όμως, παραπέμπει στη γνωστή πρακτική: ο ενοικιαστής δηλώνει χαμηλότερο ποσό, ώστε ο ιδιοκτήτης να αποκρύψει μέρος του εισοδήματός του, και η διαφορά πληρώνεται «στο χέρι».

Η κάρτα κέρδισε, τα κίνητρα έχασαν

Η μεγαλύτερη αλλαγή της δεκαετίας αφορά τον τρόπο που πληρώνουμε. Οι δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, που δηλώνονται στους κωδικούς 049 και 050, ήταν 25,5 δισ. ευρώ το 2017, την πρώτη χρονιά της υποχρέωσης. Το 2024 έφτασαν τα 65,6 δισ., δυόμισι φορές περισσότερα. Η μέση ηλεκτρονική δαπάνη ανά δήλωση ανέβηκε από 3.557 σε 8.489 ευρώ.

Η άνοδος οφείλεται εν μέρει στη συνήθεια, που η πανδημία επιτάχυνε, και εν μέρει στον νόμο, που υποχρεώνει τον φορολογούμενο να καλύπτει με ηλεκτρονικές πληρωμές το 30% του εισοδήματός του, αλλιώς επιβαρύνεται με πρόσθετο

Το μέσο μηνιαίο ενοίκιο αυξήθηκε από 240 ευρώ σε μόλις 289 ευρώ σε εννέα χρόνια, ποσό που δύσκολα συμβαδίζει με όσα βλέπει κανείς στις αγγελίες των μεγάλων πόλεων.

65,6 δισ.

οι δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής το 2024, από 25,5 δισ. ευρώ το 2017

136.823

δηλώσεις για δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο υψηλότερος αριθμός της δεκαετίας

φόρο στη διαφορά. Δεν είναι τυχαίο ότι η ηλεκτρονική δαπάνη αυξήθηκε πολύ ταχύτερα από τον αριθμό των δηλώσεων, ο οποίος κινήθηκε από 7,16 σε μόλις 7,73 εκατομμύρια.

Οταν όμως το κίνητρο είναι προαιρετικό, η εικόνα αντιστρέφεται. Το άρθρο 39Β του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος δίνει έκπτωση φόρου για μέρος της δαπάνης για ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων, με την προϋπόθεση ότι οι εργασίες τιμολογούνται και πληρώνονται ηλεκτρονικά. Το 2020 το χρησιμοποίησαν μόλις 1.024 φορολογούμενοι. Το 2024, μετά τέσσερα χρόνια, ήταν 2.393, με συνολική δαπάνη 16 εκατ. ευρώ.

Η σύγκριση είναι αποκαλυπτική. Την ίδια χρονιά, 139.220 φορολογούμενοι δήλωσαν ότι διέθεσαν 11,5 δισ. ευρώ για αγορά ή ανέγερση ακινήτων. Για την ανακαίνιση, όμως, ζήτησαν την έκπτωση λιγότεροι από ένας στους πενήντα. Οταν ο υδραυλικός ή ο ελαιοχρωματιστής προσφέρει «καλύτερη τιμή χωρίς απόδειξη», το φορολογικό κίνητρο φαίνεται ότι δεν αρκεί. Με απλά λόγια, για κάθε 100 ευρώ που διατέθηκαν το 2024 για αγορά ή ανέγερση ακινήτων, λιγότερα από 15 λεπτά δηλώθηκαν ως δαπάνη ανακαίνισης μέσω του κινήτρου.

Λιγότερα παιδιά

Το δημογραφικό πρόβλημα δεν φαίνεται μόνο στα ληξιαρχεία. Φαίνεται και στις φορολογικές δηλώσεις. Ο κωδικός 003, όπου δηλώνεται ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων, κατέγραφε 2,27 εκατ. παιδιά το 2015. Το 2024 ο αριθμός έπεσε στα 2,01 εκατ., δηλαδή περίπου 263.000 λιγότερα, μείωση 11,5%.

Το πιο ανησυχητικό είναι ότι η πτώση επιταχύνεται. Μέχρι το 2022 τα προστατευόμενα τέκνα μειώνονταν κατά περίπου 1% τον χρόνο. Το 2023 η μείωση έφτασε στο 4% και το 2024 το 3,5%. Η εξήγηση είναι απλή: βγαίνουν από την κατηγορία των εξαρτωμένων οι πολυπληθείς γενιές της δεκαετίας του 2000 και τη θέση τους δεν παίρνουν οι πολύ μικρότερες γενιές που γεννήθηκαν μετά το 2011. Οι οικογένειες με παιδιά μειώθηκαν από 1,35 σε 1,24 εκατ. και ο μέσος αριθμός παιδιών ανά οικογένεια από 1,69 σε 1,62.

Το φαινόμενο δεν θα αναστραφεί σύντομα. Οι γενιές που γεννιούνται σήμερα είναι ακόμη μικρότερες, γεγονός που σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των προστατευόμενων τέκνων στις δηλώσεις θα συνεχίσει να μειώνεται, με συνέπειες για τα σχολεία, την αγορά εργασίας και, μακροπρόθεσμα, το ασφαλιστικό σύστημα.

Ρεκόρ στα ιδιωτικά σχολεία

Σε μια χώρα με όλο και λιγότερα παιδιά, όλο και περισσότερες οικογένειες πληρώνουν δίδακτρα σε ιδιωτικό σχολείο. Ο κωδικός 769, όπου δηλώνεται η ετήσια δαπάνη για δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατέγραψε το 2024 136.823 δηλώσεις – τον υψηλότερο αριθμό της δεκαετίας.

Από το 2019, οπότε η σειρά γίνεται συγκρίσιμη, οι δηλώσεις αυξήθηκαν κατά 43%. Η συνολική δαπάνη για δίδακτρα έφτασε στα 656 εκατ. ευρώ, από 404 εκατ. το 2019, και τα μέσα δίδακτρα ανά οικογένεια ανέβηκαν στα 4.796 ευρώ τον χρόνο. Πλέον, περίπου μία στις εννέα οικογένειες με προστατευόμενα τέκνα δηλώνει δίδακτρα ιδιωτικού σχολείου.

Το εύρημα αυτό, σε συνδυασμό με τη μείωση των παιδιών, αποτυπώνει μια κοινωνία που κάνει λιγότερα παιδιά αλλά επενδύει περισσότερα σε καθένα – και ταυτόχρονα μια σιωπηρή αμφισβήτηση του δημόσιου σχολείου από ένα αυξανόμενο κομμάτι της μεσαίας τάξης.

Το 2015 δήλωσαν αγορά αυτοκινήτου 237.608 φορολογούμενοι. Το 2024 ο αριθμός έφτασε στις 386.034, ενώ η συνολική δαπάνη ανέβηκε από 1,33 δισ. ευρώ σε 3,54 δισ.

Τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων δεν είναι τέλεια. Μετρούν δηλώσεις και όχι πάντα άτομα, ορισμένοι κωδικοί άλλαξαν περιεχόμενο μέσα στη δεκαετία και ό,τι δεν δηλώνεται εξ ορισμού δεν φαίνεται. Ακριβώς γι' αυτό όμως είναι πολύτιμα: δείχνουν όχι μόνο τι κάνουμε, αλλά και τι επιλέγουμε να δηλώσουμε.

Η δεκαετία 2015-2024 μάς βρίσκει να ξοδεύουμε σχεδόν τριπλάσια για αυτοκίνητα, να πληρώνουμε δυόμισι φορές περισσότερα με κάρτα και να στέλνουμε περισσότερα παιδιά σε ιδιωτικά σχολεία. Μας βρίσκει επίσης να δηλώνουμε ενοίκια που δεν ακολουθούν την αγορά, να αγνοούμε κίνητρα που θα έβγαζαν στο φως μέρος της παραοικονομίας και να μεγαλώνουμε όλο και λιγότερα παιδιά. Οπου ο νόμος υποχρεώνει, συμμορφωνόμαστε. Οπου απλώς ανταμείβει, συνεχίζουμε όπως ξέραμε.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα ξεχασμένα φορολογικά κίνητρα

Του **ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ, οι πολιτιστικές χορηγίες που εξέπεσαν από το εισόδημα στα τελευταία στοιχεία για το οικονομικό έτος 2025 (εισοδήματα 2024) ανήλθαν μόλις σε 20.000 ευρώ. Για όλη τη χώρα, αυτό ήταν το ποσό των χορηγιών που έγιναν και δηλώθηκαν προκειμένου να λάβουν μια φοροελάφρυνση που υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια. Αντίστοιχα το ειδικό κίνητρο για επαγγελματικές μισθώσεις στις περιοχές Γεράνι και Μεταξουργείο, στο κέντρο της Αθήνας, εμφανίζεται σε τρεις μόλις καταχωρίσεις, συνολικού ύψους 14.000 ευρώ. Ακόμα και το νεότερο κίνητρο για τις επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις αξιοποιήθηκε από μόλις 21 φυσικά πρόσωπα, τα οποία δήλωσαν εισφορές κεφαλαίου ύψους 811.148 ευρώ.

Κοινό χαρακτηριστικό όλων ότι αποτελούν φορολογικά κίνητρα για να ενισχυθούν συγκεκριμένοι κλάδοι ή περιοχές, θεσπίστηκαν σε διαφορετικές περιόδους από το 2007 έως το 2020 και εξακολουθούν να έχουν περιορισμένη απήχηση, γιατί ενδεχομένως δεν είναι γνωστές. Παράλληλα, αναδεικνύεται ένα τεράστιο θέμα, αυτό που συχνά-πυκνά επικαλείται και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, ότι η χώρα δεν διαθέτει μηχανισμούς συνεχούς αξιολόγησης των φοροαπαλλαγών και των κινήτρων που έχουν θεσπιστεί. Κάθε κυβέρνηση διαφημίζει τα δικά της και τα παλιά τα αφήνει στην τύχη τους.

Στην περίπτωση των πολιτιστικών χορηγιών ο νόμος δημοσιεύθηκε στα καλά χρόνια πριν από την κρίση, τον Ιανουάριο του 2007 και προέβλεπε ότι σε περιπτώσεις αναγνωρισμένης πολιτικής χορηγίας μπορεί να αφαιρεθεί από το φορολογητέο εισόδημα του χορηγού. Το ανώτατο όριο της έκπτωσης είχε αρχικά καθοριστεί στο 30% του φορολογητέου εισοδήματος ή των καθαρών κερδών, αλλά το 2010 περιορίστηκε στο 10%. Μικρότερη, αλλά διόλου ασήμαντη φορολογική διευκόλυνση. Το ερώτημα που γεννούν τα στοιχεία είναι πώς γίνεται σε μια χώρα με τόσο εκτεταμένη πολιτιστική δραστηριότητα, φεστιβάλ, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, οι εκπτώσεις στη συγκεκριμένη κατηγορία των δηλώσεων φυσικών προσώπων να περιορίζονται σε 20.000 ευρώ; Ειδικά τώρα, μετά την κρίση και την άνοδο των εισοδημάτων.

Η δεύτερη περίπτωση συνδέεται περισσότερο με την αρχή της κρίσης. Το 2011 θεσπίστηκαν ειδικά κίνητρα για την εγκατάσταση επιχειρήσεων σε δύο περιοχές του ιστορικού κέντρου, το Γεράνι και το Μεταξουργείο. Ο στόχος ήταν να αντιμετωπιστούν η εγκατάλειψη επαγγελματικών χώρων, η υποβάθμιση κτιρίων και η απομάκρυνση οικονομικών δραστηριοτήτων. Το κίνητρο ήταν γενναιόδωρο. Επιχειρήσεις του τριτογενούς τομέα που εγκαθίστατο στις συγκεκριμένες περιοχές μπορούσαν να εκπέσουν από τον φόρο εισοδήματος ποσό ίσο με το διπλάσιο του ετήσιου μισθώματος, για χρονικό διάστημα έως πέντε ετών. Η έκπτωση αφορά τον ίδιο τον φόρο, όχι απλώς το φορολογητέο εισόδημα. Πρόκειται για καλά λεφτά. Κι όμως στις φορολογικές δηλώσεις του 2025 είχαμε μόλις τρεις καταχωρίσεις.

Το τρίτο κίνητρο είναι πολύ νεότερο και αφορά έναν από τους τομείς που θα περίμενε κανείς ότι το ενδιαφέρον θα ήταν τεράστιο, αυτό των νεοφυών επιχειρήσεων. Το 2020 καθιερώθηκε φορολογικό κίνητρο για τους angel investors, δηλαδή φυσικά πρόσωπα που επενδύουν δικά τους κεφάλαια σε νέες επιχειρήσεις. Το πλαίσιο έχει αναθεωρηθεί ήδη τρεις φορές, ωστόσο στα στοιχεία του 2025 εμφανίστηκαν μόλις 21 φυσικά πρόσωπα. Προφανώς τα στοιχεία αυτά δεν σημαίνουν ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν χρηματοδοτούν τον πολιτισμό, δεν επενδύει κανείς στο κέντρο της Αθήνας ή ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις δεν προσελκύουν κεφάλαια.

Το παράδοξο είναι ότι η χώρα συζητά διαρκώς για νέες φορολογικές ελαφρύνσεις, ενώ δεν έχει αξιολογήσει επαρκώς τις παλιές. Και έτσι αντί για μια συνεκτική φορολογική πολιτική, καταλήγουμε σε μια συλλογή διατάξεων διαφορετικών εποχών, που εξακολουθούν να υπάρχουν περισσότερο επειδή κανείς δεν ασχολήθηκε μαζί τους.

Μια μπαταρία σε κάθε μετρητή

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Στις 20 Οκτωβρίου η μέση τιμή χονδρικής του ρεύματος στην Ελλάδα έγραψε το υψηλότερο επίπεδο από το 2023 και το βράδυ ξεπέρασε τα 400 ευρώ ανά μεγαβατώρα. Λίγους μήνες νωρίτερα, για εκατοντάδες ώρες, κυρίως μεσημεριανές, η ίδια ενέργεια δεν άξιζε τίποτα. Η ίδια κιλοβατώρα, στην ίδια χώρα, άλλοτε πετιέται και άλλοτε πληρώνεται χρυσάφι. Αυτό περιγράφει με ακρίβεια το πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Δεν μας λείπει το φθηνό ρεύμα. Μας λείπει η ικανότητα να το κρατήσουμε για τις ώρες που το χρειαζόμαστε. Η έκθεση Ντράγκι κατέγραψε ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πληρώνουν το ρεύμα δύο έως τρεις φορές ακριβότερα από τις αμερικανικές. Καμία ατζέντα παραγωγικότητας δεν είναι πλήρης αν δεν απαντάει στο κόστος της κιλοβατώρας. Η Ελλάδα χρειάζεται εθνική πολιτική μαζικής εγκατάστασης σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, μαζί με λογισμικό έξυπνης διαχείρισης της κατανάλωσης και της προμήθειας ρεύματος.

Το ελληνικό παράδοξο

Η Ελλάδα έφτασε ήδη φέτος στον στόχο που είχε θέσει για τα φωτοβολταϊκά του 2030. Η επιτυχία, όμως, δημιούργησε ένα παράδοξο. Το μεσημέρι παράγουμε περισσότερη ενέργεια από όση απορροφούμε, και την πετάμε: οι περικοπές ανανεώσιμης παραγωγής σχεδόν διπλασιάστηκαν το 2025, ενώ οι ώρες με μηδενική ή αρνητική τιμή υπερδιπλασιάστηκαν. Το βράδυ, όταν ο ήλιος δύει, την τιμή την καθορίζει κατά κανόνα το φυσικό αέριο. Πουλάμε φθηνά το μεσημέρι και αγοράζουμε ακριβά το βράδυ. Το δεύτερο σκέλος του παραδόξου είναι το δίκτυο. Ο ΑΔΜΗΕ έχει βάλει ουσιαστικά φρένο στους νέους όρους σύνδεσης λόγω κορεσμού. Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να περιμένουν την αναβάθμιση των δικτύων.

Η πολιτεία δεν έμεινε αδρανής: συνδέονται μεγάλες μπαταρίες και ετοιμάζεται πρόγραμμα επιδότησης. Οι πρωτοβουλίες, όμως, κινούνται σιγά σιγά και με το μαλακό: μικρά κονδύλια, αποσπασματικές προσκλήσεις, ρυθμίσεις που ωριμάζουν για χρόνια. Ο νόμος του 2026 και η υπουργική απόφαση του Σεπτεμβρίου επιτρέπουν για πρώτη φορά μπαταρίες σε σπίτια και επιχειρήσεις, ακόμη και χωρίς φωτοβολταϊκό. Το πλαίσιο όμως δεν λειτουργεί ακόμη: οι πρώτες τεχνικές προδιαγραφές του ΔΕΔΔΗΕ βγήκαν στις αρχές Νοεμβρίου, ενώ η ημερομηνία έναρξης αιτήσεων πρέπει να ανακοινωθεί έως το τέλος του έτους.

Οι μεγάλες μπαταρίες εξισορροπούν το σύστημα, αλλά δεν μειώνουν άμεσα τον λογαριασμό ενός ψυκτικού θαλάμου στη Λάρισα και χρειάζονται κι αυτές όρους σύνδεσης από το ίδιο κορεσμένο σύστημα. Η χώρα δεν χρειάζεται άλλα μικρά βήματα. Χρειάζεται θαρραλέες υπερβάσεις, με επίκεντρο την αποθήκευση πίσω από τον μετρητή, εκεί όπου καταναλώνεται η ενέργεια.

Τα μαθηματικά άλλαξαν

Η μπαταρία στην επιχείρηση δεν είναι πια δήλωση περιβαλλοντικής ευαισθησίας, γίνεται λογιστική απόφαση. Σύμφωνα με την BloombergNEF, η τιμή του πακέτου μπαταριών για στατική αποθήκευση μειώθηκε σχεδόν στο μισό μέσα σε μόνο ένα χρόνο. Το Ember εκτιμά ότι, σε μεγάλες μπαταρίες, το πλήρες κόστος για να αποθηκευτεί και να αποδοθεί μια κιλοβατώρα έχει πέσει γύρω στα 6 λεπτά. Την ίδια ώρα, σύμφωνα με το Green Tank, η κιλοβατώρα στις 8 το βράδυ κόστιζε το 2025 κατά μέσον όρο πάνω από 14 λεπτά περισσότερο από ό,τι στις 12 το μεσημέρι. Στις μικρότερες μπαταρίες, μέσα σε επιχειρήσεις και σπίτια, το κόστος είναι ακόμη υψηλότερο, αλλά ακολουθεί την ίδια πτωτική πορεία. Και εκεί η μπαταρία δεν κερδίζει μόνο από τη διαφορά τιμής, αλλά και από το φωτοβολταϊκό της στέγης και τη μείωση της αιχμής. Η επένδυση δεν χρειάζεται ιδεολογία. Χρειάζεται χρηματοδότηση και σταθερό πλαίσιο. Η μπαταρία μόνη της είναι η μισή λύση. Το άλλο μισό είναι το λογισμικό που αποφασίζει τι θα καταναλωθεί, αποθηκευτεί και αγοραστεί από το δίκτυο. Η αμερικανική GridPoint στην οποία έχει επενδύσει ο όμιλος Olympia διαχειρίζεται κλιματισμό, ψύξη και φωτισμό σε περισσότερα από 20.000 εμπορικά κτίρια στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με την εταιρεία, οι πελάτες της εξοικονομούν τυπικά περίπου το ένα πέμπτο του ενεργειακού κόστους τους. Η πλατφόρμα επεκτείνεται και σε μπαταρίες μέσα στις εγκαταστάσεις. Το βλέπω και στο σπίτι μου: με φωτοβολταϊκό και μπαταρία, η ενέργεια που αγοράζουμε από το δίκτυο μειώθηκε πάνω από ένα τρίτο ήδη από τους πρώτους, καλοκαιρινούς, μήνες λειτουργίας.

Το ρεύμα δεν είναι λεπτομέρεια στη βάση κόστους. Στην εστίαση, σύμφωνα με το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ο λογαριασμός ρεύματος έφτασε το 2022 σχεδόν στο 8% του τζίρου και στα εστιατόρια στο 8,7%. Μια μείωση του λογαριασμού κατά ένα πέμπτο επιστρέφει στην επιχείρηση περίπου 1,5% του τζίρου. Στα σούπερ μάρκετ, όπου το περιθώριο κέρδους προ φόρων κινείται κατά μέσον όρο γύρω στο 1,2% του τζίρου τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, η ψύξη απορροφά συχνά περίπου τη μισή κατανάλωση ρεύματος – κάθε ευρώ που εξοικονομείται εκεί πηγαίνει κατευθείαν στο αποτέλεσμα. Στη βιομηχανία, μια μονάδα θεωρείται ενεργοβόρα όταν η ενέργεια ξεπερνάει το 3% του κόστους παραγωγής, ενώ στο πρωτόχυτο αλουμίνιο φτάνει στο 40%.

Για το μέσο νοικοκυριό, με κατανάλωση γύρω στις 370 κιλοβατώρες τον μήνα, ο λογαριασμός ρεύματος είναι της τάξης των 85 ευρώ τον μήνα, περίπου το 5% των δαπανών του. Μια μείωση κατά ένα πέμπτο αντιστοιχεί σε περίπου 200 ευρώ τον χρόνο.

Από το φθινόπωρο του 2021 έως το καλοκαίρι του 2024 δόθηκαν, σύμφωνα με το ΥΠΕΝ, επιδοτήσεις άνω των 10 δισ. ευρώ για να συγκρατηθεί η τιμή του ρεύματος. Φέτος, η νέα ενεργειακή κρίση έφερε ξανά έκτακτα μέτρα, ανάμεσά τους και επιδότηση ρεύματος για τη βιομηχανία. Η στήριξη σε στιγμές κρίσης είναι αναγκαία. Το ερώτημα είναι τι αφήνει πίσω της.

Η επιδότηση της τιμής καταναλώνεται τη στιγμή που δίνεται: τον επόμενο μήνα ο λογαριασμός επανέρχεται και η οικονομία δεν έχει αποκτήσει κανένα περιουσιακό στοιχείο. Και αμβλύνει το σήμα της τιμής, δηλαδή το κίνητρο να καταναλώνουμε λιγότερο όταν η ενέργεια είναι ακριβή.

Η επιδότηση της εξοικονόμησης και της αποθήκευσης λειτουργεί αντίστροφα. Δημιουργεί ένα περιουσιακό στοιχείο που αποδίδει για δέκα έως δεκαπέντε χρόνια και μετριέται, κιλοβατώρα προς κιλοβατώρα, στον μετρητή. Ωφελεί και όσους δεν επένδυσαν: κάθε κιλοβατώρα που δεν ζητείται το βράδυ είναι μία λιγότερη από την ακριβότερη μονάδα φυσικού αερίου, άρα πιέζει την τιμή προς τα κάτω για όλους. Περιορίζει τις περικοπές, γιατί δίνει διέξοδο στο μεσημεριανό πλεόνασμα, και αναβάλλει επενδύσεις σε δίκτυα που δεν προλαβαίνουν τη ζήτηση.

Η σύγκριση είναι αποκαλυπτική. Οι επιδοτήσεις για τη συγκράτηση της τιμής είναι τουλάχιστον 50 φορές το νέο πρόγραμμα για μπαταρίες, και από αυτό μόλις το ένα τέταρτο προορίζεται για μπαταρίες μέσα σε επιχειρήσεις. Αν το ένα δέκατο όσων δόθηκαν από το 2021 είχε πάει σε επιδότηση αποθήκευσης της τάξης του 35%, θα είχε κινητοποιήσει σχεδόν τριπλάσιες επενδύσεις σε σπίτια και επιχειρήσεις.

Τι έκαναν άλλοι

Από το 2023 ο ενεργειακός κώδικας της Καλιφόρνιας προβλέπει ως βασικό κανόνα φωτοβολταϊκό αλλά και μπαταρία, σε νέα επαγγελματικά κτίρια, σχολεία και πολυώροφες πολυκατοικίες ανάλογα με τη χρήση, με εξαιρέσεις για μικρά κτίρια. Οπως με τα γκαράζ: η υποδομή σχεδιάζεται από την αρχή.

Το εθνικό πρόγραμμα της Αυστραλίας ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2025 με μπαταρίες νοικοκυριών, μικρών επιχειρήσεων και κοινωνικών φορέων. Σε λίγο πάνω από ένα χρόνο ξεπέρασε τις 500.000 εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, οι μπαταρίες ήδη αποφορτίζουν τη βραδινή αιχμή και συγκρατούν τις τιμές χονδρικής.

Στην Ολλανδία 14.000 επιχειρήσεις περίμεναν τον Δεκέμβριο του 2025 για νέα ή ισχυρότερη σύνδεση στο δίκτυο. Πέρα από την επέκταση των δικτύων, η χώρα στράφηκε σε ευέλικτα συμβόλαια σύνδεσης, ενεργειακούς κόμβους κοινής χρήσης χωρητικότητας και χρηματοδότηση μπαταριών για επιχειρήσεις που αδυνατούν να εξηλεκτρίσουν τα οχήματά τους λόγω συμφόρησης.

Η Ελλάδα έχει ακόμη την ευκαιρία να κινηθεί πριν φτάσει εκεί. Και η έκθεση Ντράγκι ζητάει να ενθαρρυνθεί η αυτοπαραγωγή από τους μεγάλους καταναλωτές ενέργειας, μαζί με την αποθήκευση και την ευελιξία της ζήτησης.

Το 1979 ο ν. 960 επέβαλε χώρους στάθμευσης στις νέες οικοδομές. Απόφαση αντίστοιχου μεγέθους χρειάζεται σήμερα και για την ενέργεια. Προτείνω επτά παρεμβάσεις.

1. Οποιος παίρνει δημόσιο χρήμα για ενέργεια, βάζει μπαταρία. Κάθε νέος κύκλος του «Εξοικονομώ» να περιλαμβάνει υποχρεωτικά σύστημα αποθήκευσης και έξυπνης διαχείρισης της κατανάλωσης. Η μόνωση μειώνει τη ζήτηση, η μπαταρία μετατοπίζει ό,τι απομένει στις φθηνές ώρες.

2. Το ίδιο για κάθε επιδοτούμενη επιχειρηματική επένδυση. Στον αναπτυξιακό νόμο, στο ΕΣΠΑ και στο Ταμείο Ανάκαμψης, πάνω από ένα όριο κατανάλωσης η επένδυση να περιλαμβάνει αποθήκευση και σύστημα διαχείρισης ενέργειας.

3. Αποθήκευση στον οικοδομικό κανονισμό. Η ευρωπαϊκή οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων προβλέπει ήδη, όπου είναι εφικτό, ηλιακά συστήματα στα μεγάλα νέα δημόσια και επαγγελματικά κτίρια από το 2027. Η ενσωμάτωσή της είναι το όχημα για να προστεθεί, όπως στην Καλιφόρνια, και η μπαταρία.

4. Να λειτουργήσει αμέσως ό,τι ήδη θεσμοθετήθηκε. Η μπαταρία χωρίς έγχυση στο δίκτυο, σε σπίτι ή επιχείρηση να εγκαθίσταται με απλή γνωστοποίηση, μέσα σε ημέρες και όχι μήνες, χωρίς αναμονή για όρους σύνδεσης. Ενα εργοστάσιο που δεν μπορεί να πάρει περισσότερη ισχύ από το δίκτυο, μπορεί να πάρει περισσότερη ενέργεια από τη δική του μπαταρία.

5. Τιμές που ανταμείβουν τη μετατόπιση. Εξυπνοι μετρητές παντού, δυναμικά τιμολόγια και χρεώσεις δικτύου που επιβραβεύουν τη μείωση της αιχμής.

6. Πληρωμή για ευελιξία. Οι χιλιάδες μικρές μπαταρίες να πωλούν, μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, υπηρεσίες ευελιξίας στους διαχειριστές του συστήματος.

7. Επιδότηση με βάση το αποτέλεσμα. Η ενίσχυση να συνδέεται με μετρημένη εξοικονόμηση και όχι με τιμολόγια εξοπλισμού, με πλήρη χρηματοδότηση για τα ευάλωτα νοικοκυριά.

«Η υποχρεωτικότητα είναι κόστος για τη μικρή επιχείρηση». Γι' αυτό προτείνεται όπου υπάρχει δημόσιο χρήμα ή νέα κατασκευή, με όρια και εξαιρέσεις. Με τα σημερινά κόστη και την επιδότηση, η μπαταρία μπορεί να αποπληρωθεί πριν τελειώσει η ζωή της.

«Οι μπαταρίες είναι κίνδυνος ασφάλειας». Ο κίνδυνος υπάρχει. Απαιτούνται πιστοποιημένος εξοπλισμός, πιστοποιημένοι εγκαταστάτες και αυστηροί έλεγχοι. Η Αυστραλία εντατικοποίησε τις επιθεωρήσεις και προειδοποίησε με αποκλεισμό από το πρόγραμμα τους παραβάτες εγκαταστάτες.

«Θα ωφεληθούν όσοι ήδη έχουν». Γι' αυτό η χρηματοδότηση για τα ευάλωτα νοικοκυριά πρέπει να είναι πλήρης. Και όσοι δεν θα αποκτήσουν μπαταρία θα ωφεληθούν, γιατί η μείωση της βραδινής ζήτησης πιέζει την τιμή προς τα κάτω για όλους.

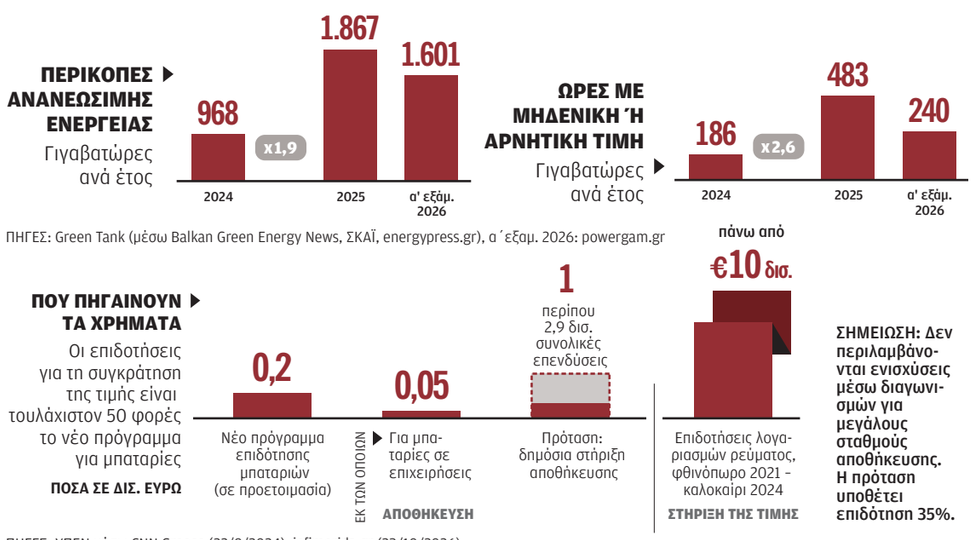
Η Ελλάδα έκανε το πρώτο βήμα του ενεργειακού μετασχηματισμού: παράγει ανανεώσιμη ενέργεια ταχύτερα από όσο μπορεί να την απορροφήσει. Το δεύτερο βήμα είναι να μάθει να την κρατάει, και αυτό δεν θα γίνει σιγά σιγά και με το μαλακό. Η επόμενη δεκαετία της παραγωγικότητας θα κριθεί σε κάθε μετρητή.

Οπως κάποτε το γκαράζ άλλαξε την πολυκατοικία, η μπαταρία μπορεί να αλλάξει τη δομή κόστους της οικονομίας. Αρκεί να έχουμε το θάρρος να το αποφασίσουμε τώρα.

Ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος είναι Group CEO του ομίλου Olympia.

Το φθηνό ρεύμα που πετάμε

Οσο αυξάνεται η ηλιακή παραγωγή χωρίς αποθήκευση, τόσο περισσότερη ενέργεια περικόπτεται και τόσο συχνότερα η τιμή του μεσημεριού μηδενίζεται

ΠΗΓΕΣ: Green Tank (μέσω Balkan Green Energy News, ΣΚΑΪ, energypress.gr), α΄εξαμ. 2026: powergam.gr

ΠΗΓΕΣ: ΥΠΕΝ μέσω CNN Greece (22/8/2024), iefimerida.gr (23/10/2026)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συμβάσεις δύο ταχυτήτων στον ιδιωτικό τομέα

Μόλις ένας στους τέσσερις εργαζομένους καλύπτεται από ΣΣΕ, με τις περισσότερες να είναι κλαδικές, ενώ επιχειρησιακές υπογράφουν κυρίως μεγάλοι όμιλοι

ΠΗΓΗ: Eurofound, OECD/AIAS

* το 2025 σύμφωνα με ΙΝΕ ΓΣΕΕ (13,1% το 2017)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Από τη Motor Oil και τις συστημικές τράπεζες έως τη Fraport, την Αθηναϊκή Ζυθοποιία και την Telekom, οι επιχειρησιακές συμβάσεις εξακολουθούν να υπογράφονται σε ισχυρούς ομίλους της ελληνικής οικονομίας. Ωστόσο, μόλις ένας στους τέσσερις εργαζομένους καλύπτεται από συλλογική μισθολογική ρύθμιση, με το μεγαλύτερο μέρος αυτής της κάλυψης να προέρχεται από κλαδικές συμβάσεις.

Μεγάλες βιομηχανίες, τράπεζες, εταιρείες ενέργειας, αεροδρόμια, τηλεπικοινωνιακοί όμιλοι και οργανισμοί μεταφορών διατηρούν ενεργές επιχειρησιακές συμβάσεις, ανανεώνουν συμφωνίες και διαμορφώνουν ειδικούς όρους για το προσωπικό τους. Την ίδια στιγμή, όμως, η μεγάλη εικόνα της ελληνικής αγοράς εργασίας είναι εντελώς διαφορετική: μόλις το 20%-29% των εργαζομένων καλύπτεται από κάποια συλλογική σύμβαση.

Αυτή είναι η αντίφαση που αποτυπώνει το σημερινό τοπίο των εργασιακών σχέσεων. Η συλλογική διαπραγμάτευση δεν έχει εξαφανιστεί. Παραμένει, όμως, περιορισμένη σε συγκεκριμένους κλάδους και επιχειρήσεις, αφήνοντας την πλειονότητα των μισθωτών έξω από ένα σύστημα συλλογικής ρύθμισης των αποδοχών και των όρων εργασίας. Και ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι ότι, από τους εργαζομένους που καλύπτονται, η πλειονότητα υπάγεται σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις και όχι σε επιχειρησιακές.

Η εικόνα των επιχειρήσεων που έχουν καταθέσει επιχειρησιακές συμβάσεις στον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) είναι ενδεικτική της έκτασης του φαινομένου. Στις καταχωρίσεις του 2025 και του 2026 συναντά κανείς ορισμένα από τα μεγαλύτερα ονόματα της ελληνικής οικονομίας: τη Motor Oil, την Τράπεζα Πειραιώς, την Alpha Bank, τη Eurobank και την Εθνική, τη Fraport, την Αθηναϊκή Ζυθοποιία, την Ολυμπιακή Ζυθοποιία, την Cosmote, την

Μεγάλες βιομηχανίες, τράπεζες, εταιρείες ενέργειας, τηλεπικοινωνιακοί όμιλοι και οργανισμοί μεταφορών διατηρούν ενεργές επιχειρησιακές συμβάσεις.

Cosmote Τεχνικές Υπηρεσίες και την Cosmote e-Value, την doValue Greece, την Εθνική Ασφαλιστική, την Παπαστράτος, τη Σιδενόρ, τη Χαλυβουργία Ελλάδος και τη Μινέρβα. Στη λίστα βρίσκονται επίσης επιχειρήσεις και οργανισμοί με σημαντική παρουσία στις μεταφορές και στις υποδομές, όπως οι ΣΤΑΣΥ, ο ΟΣΕ, οι ΟΣΥ, ο ΟΛΠ, ο ΟΑΣΘ, η Ολυμπία Οδός και η Goldair Handling. Στον χώρο των υπηρεσιών καταγράφονται, μεταξύ άλλων, η Go Delivery, μέσω της οποίας δραστηριοποιείται η efood, η Speedex, το Ιασώ και η Ρέα Κλινική. Στη βιομηχανία και στην παραγωγή συναντά κανείς ακόμη την Εύρηκα Ελλάς, την Ελβίσκο, τη Μόρνος και τα ΕΛΤΑ.

Η παρουσία αυτών των επιχειρήσεων δείχνει ότι η επιχειρησιακή συλλογική διαπραγμάτευση εξακολουθεί να έχει θέση σε μεγάλους εργοδότες, ακόμη και σε κλάδους με σύνθετες παραγωγικές και εργασιακές δομές. Δεν αρκεί, ωστόσο, για να αλλάξει τη συνολική εικόνα. Μια επιχειρησιακή σύμβαση μπορεί να αφορά συγκεκριμένη εταιρεία, εγκατάσταση ή κατηγορία εργαζομένων. Και η υπογραφή της δεν σημαίνει αυτομάτως αυξήσεις: σε πολλές περιπτώσεις διασφαλίζεται η εργασιακή ειρήνη, οι θέσεις εργασίας και άλλα θεσμικά θέματα.

Το βασικό πρόβλημα, βέβαια, βρίσκεται αλλού. Σύμφωνα με τη μελέτη των ερευνητών του Πανεπιστημίου Πατρών Γιάννη Ζησιμόπουλου και Κώστα Κάππου, που δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό Social Sciences, το 2024 καλυπτόταν από συλλογικές συμβάσεις που καθόριζαν τις αποδοχές του το 24,67% των μισθωτών με δικαίωμα συλλογικής μισθολογικής διαπραγμάτευσης. Πρόκειται για περίπου 535.700 εργαζομένους σε σύνολο 2,17 εκατ. Αν ως βάση υπολογισμού ληφθεί το σύνολο των μισθωτών, το ποσοστό περιορίζεται στο 18,08%. Ακόμη πιο αποκαλυπτικό είναι το εύρημα για το είδος των συμβάσεων. Περίπου το 71% της συνολικής κάλυψης προέρχεται από κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις, ενώ το υπόλοιπο συνδέεται με επιχειρησιακές. Με άλλα λόγια, οι κλαδικές συμβάσεις εξακολουθούν να αποτελούν τον βασικό μηχανισμό συλλογικής μισθολογικής προστασίας, σε μια οικονομία όπου κυριαρχούν οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και η δυνατότητα οργανωμένης επιχειρησιακής διαπραγμάτευσης είναι συχνά περιορισμένη.

Στη συζήτηση με τον εργατολόγο Γιάννη Καρούζο αναδεικνύεται ακριβώς αυτή η διαρθρωτική αδυναμία: η μεγάλη υποχώρηση που καταγράφηκε κατά την περίοδο της κρίσης δεν αντιστράφηκε αυτόματα με την ανάκαμψη της οικονομίας και την αύξηση της απασχόλησης. Οι αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, η αποδυνάμωση της επεκτασιμότητας των κλαδικών συμβάσεων και οι περιορισμοί στη συλλογική διαπραγμάτευση άφησαν ένα αποτύπωμα που εξακολουθεί να επηρεάζει την αγορά εργασίας. Εδώ βρίσκεται και το διπλό έλλειμμα της Ελλάδας. Δεν είναι μόνο ότι η συνολική κάλυψη παραμένει χαμηλή. Είναι και ότι δεν έχει αναπτυχθεί σε επαρκή βαθμό ένα ισορροπημένο σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων, στο οποίο οι κλαδικές και οι επιχειρησιακές συμβάσεις θα λειτουργούν συμπληρωματικά.

Οι πρώτες μπορούν να διαμορφώνουν ένα κοινό πλαίσιο αμοιβών και όρων εργασίας για έναν ολόκληρο κλάδο. Οι δεύτερες μπορούν να προσαρμόζουν τη συμφωνία στις πραγματικές συνθήκες κάθε επιχείρησης. Η μία δεν υποκαθιστά την άλλη.

Οπως χαρακτηριστικά υπογραμμίζει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Εργασίας Κωνσταντίνος Αγραπιδάς, η Ελλάδα πρέπει να προσεγγίσει τη συλλογική διαπραγμάτευση και την αύξηση των μισθών μέσα από μια ολοκληρωμένη οικονομική θεώρηση. Ο κατώτατος μισθός λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για την αγορά εργασίας, προκαλώντας θετικές μισθολογικές διαχύσεις (spillover effects).

Οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις διευρύνουν τη διάχυση αυτή, διαμορφώνοντας κοινά πρότυπα αμοιβών και προστασίας για ευρύτερες κατηγορίες εργαζομένων. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις, από την άλλη πλευρά, έχουν μια ιδιαίτερη αναπτυξιακή διάσταση: μπορούν να συνδέσουν τη συλλογική διαπραγμάτευση με την παραγωγικότητα, την καινοτομία, την ψηφιακή μετάβαση και τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης. «Ο στόχος είναι διπλός: να διασφαλίσουμε ότι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν δικαιότερα στον παραγόμενο πλούτο, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για να παράγεται περισσότερος πλούτος», δηλώνει χαρακτηριστικά.

Στόχος για ΑΠΕ στα 2 GW

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παραμένουν αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής της HELLENiQ ENERGY. Ο όμιλος έχει ήδη επενδύσει σχεδόν 1 δισ. ευρώ στον συγκεκριμένο τομέα και σχεδιάζει να διαθέσει επιπλέον κεφάλαια περίπου 1 δισ. ευρώ τα επόμενα χρόνια, επιδιώκοντας να δημιουργήσει ένα διαφοροποιημένο ενεργειακό χαρτοφυλάκιο με μεγαλύτερη προβλεψιμότητα εσόδων και σταθερότερες ταμειακές ροές. Η λειτουργική ισχύς των ΑΠΕ προσεγγίζει πλέον τα 800 MW.

Ο επόμενος στόχος είναι η επίτευξη εγκατεστημένης ισχύος 1,1 GW το 2027 και 1,5 GW το 2028,

Το συνολικό χαρτοφυλάκιο έργων υπό ανάπτυξη σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας υπερβαίνει τα 6 GW.

με προοπτική περαιτέρω ανάπτυξης στα 2 GW έως το τέλος της δεκαετίας.

Σημαντικό ρόλο αποκτά η αποθήκευση ενέργειας, η οποία αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της παραγωγής από ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το έργο μπαταριών στη Θεσσαλονίκη, ισχύος 100 MW και χωρητικότητας 200 MWh. Με συνολικό χαρτοφυλάκιο έργων υπό ανάπτυξη που υπερβαίνει τα 6 GW, η HELLENiQ ENERGY διαθέτει σημαντική δεξαμενή μελλοντικών επενδυτικών επιλογών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις αγορές του εξωτερικού.

Η HELLENiQ ENERGY εισέρχεται στον νέο επενδυτικό κύκλο έχοντας καταγράψει εξαιρετικά ισχυρές οικονομικές επιδόσεις. Τα συγκρίσιμα EBITDA του εννεαμήνου του 2026 ανήλθαν σε 1,896 δισ. ευρώ, έναντι 766 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025, υπερβαίνοντας ήδη την κερδοφορία ολόκληρης της προηγούμενης χρήσης. Τα συγκρίσιμα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε 1,201 δισ. ευρώ, από 313 εκατ. ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών ενισχύθηκε στα 12,12 δισ. ευρώ, έναντι 8,48 δισ. ευρώ. Οι επενδύσεις διαμορφώθηκαν στο εννεάμηνο στα 565 εκατ. ευρώ, με περίπου το ήμισυ των κεφαλαίων να κατευθύνεται σε αναπτυξιακά έργα, κυρίως στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι ελεύθερες ταμειακές ροές, ύψους 1 δισ. ευρώ, συνέβαλαν στη μείωση του καθαρού δανεισμού στο 1,5 δισ. ευρώ, ενισχύοντας περαιτέρω τη χρηματοοικονομική θέση του ομίλου.

Καθοριστική υπήρξε η εκρηκτική άνοδος των διεθνών περιθωρίων διύλισης, τα οποία σχεδόν τριπλασιάστηκαν, φθάνοντας στα 49,1 δολάρια ανά βαρέλι από 17,2 δολάρια ένα χρόνο νωρίτερα.

Η ευνοϊκή συγκυρία συνδυάστηκε με την αδιάλειπτη λειτουργία των διυλιστηρίων, την αυξημένη παραγωγή και την ισχυρή εξαγωγική ζήτηση.

Οι επιδόσεις αυτές ενισχύουν τις προοπτικές για το σύνολο του 2026 και το 2027. Η διοίκηση προχώρησε μάλιστα στον διπλασιασμό του προσωρινού μερίσματος, στα 0,40 ευρώ ανά μετοχή από 0,20 ευρώ πέρυσι, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή παραγωγή ταμειακών ροών και τη δυνατότητα συνδυασμού αυξημένων επενδύσεων με σημαντικές αποδόσεις προς τους μετόχους. Στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής ο όμιλος έχει διαθέσει περίπου 50 εκατ. ευρώ για εκπτώσεις στα καύσιμα κίνησης, και επιπλέον 30 εκατ. ευρώ σε κοινωνικές δράσεις.

Η ισχυρή χρηματοοικονομική βάση του ομίλου αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει του νέου επενδυτικού προγράμματος, το οποίο, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς που έχουν παρουσιαστεί, μπορεί να υπερβεί τα 5 δισ. ευρώ, έναντι αρχικής πρόβλεψης 3,5 δισ. ευρώ. Η τελική κατανομή των κεφαλαίων, οι επενδυτικές προτεραιότητες και η χρηματοδοτική διάρθρωση αναμένεται να εξειδικευθούν κατά την παρουσίαση της νέας στρατηγικής.

Νέες επενδύσεις με το βλέμμα στη διύλιση

Σχέδιο άνω των 5 δισ. από HELLENiQ ENERGY για ενίσχυση του τομέα πετρελαιοειδών και για επέκταση στη ΝΑ Ευρώπη

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Σε νέα φάση ανάπτυξης, με επενδυτικές φιλοδοξίες που υπερβαίνουν τα 5 δισ. ευρώ και ισχυρότερο εξαγωγικό προσανατολισμό, εισέρχεται η HELLENiQ ENERGY, αξιοποιώντας την εξαιρετικά ευνοϊκή συγκυρία για τον κλάδο της διύλισης και τη δυναμική που έχει αναπτύξει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η νέα στρατηγική, που θα παρουσιαστεί τον Ιανουάριο στο πλαίσιο ειδικού Capital Markets Day στο Λονδίνο και αποτελεί συνέχεια του προγράμματος Vision 2025 που ολοκληρώθηκε νωρίτερα του αρχικού χρονοδιαγράμματος, επικεντρώνεται στην αναβάθμιση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του ομίλου παράλληλα με την επέκταση στην ηλεκτρική ενέργεια, τις ΑΠΕ και την αποθήκευση και τη διεύρυνση της παρουσίας του στη νοτιοανατολική Ευρώπη, με στόχο να καταστεί κυρίαρχος παίκτης στην περιοχή και πυλώνας ενεργειακής ασφάλειας.

Η σημαντικότερη ίσως διαφοροποίηση του νέου σχεδιασμού είναι η αναβαθμισμένη θέση που αποκτά η διύλιση στην αναπτυξιακή στρατηγική του ομίλου. Επειτα από μια περίοδο κατά την οποία το βάρος του επιχειρηματικού μετασχηματισμού είχε δοθεί κυρίως στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, η HELLENiQ ENERGY επανατοποθετεί τον παραδοσιακό πυρήνα των δραστηριοτήτων της στο επίκεντρο των επενδυτικών της προτεραιοτήτων. Η στρατηγική αυτή συμπίπτει με την αυξανόμενη σημασία που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Ενωση στην ενεργειακή ασφάλεια και τη στρατηγική βαρύτητα του κλάδου διύλισης, παράλληλα με την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης μετά και την εμπειρία των διαδοχικών ενεργειακών κρίσεων. Για τη HELLENiQ ENERGY, η συγκυρία αυτή δημιουργεί ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό περιβάλλον. Ο όμιλος διαθέτει σύγχρονες και ανταγωνιστικές διυλιστικές εγκαταστάσεις, ισχυρή παρουσία στην εμπορία πετρελαιοειδών εντός και εκτός της χώρας και σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα. Σε αυτό το περιβάλλον, ο όμιλος σχεδιάζει παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεών του, την ενίσχυση της παραγωγικής δυναμικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των διυλιστηρίων του στην Ελλάδα, στη βάση της εκτίμησης ότι η διύλιση μπορεί να παραμείνει για πολλά ακόμη χρόνια ισχυρή πηγή κερδοφορίας και ταμειακών ροών, χρηματοδοτώντας παράλληλα την επέκταση του ομίλου στις νέες ενεργειακές δραστηριότητες.

Η γεωγραφική επέκταση αποτελεί το δεύτερο βασικό χαρακτηριστικό του νέου αναπτυξιακού σχεδιασμού. Η HELLENiQ ENERGY επιδιώκει να μετατρέψει την ισχυρή εξαγωγική της δραστηριότητα σε ευρύτερη και περισσότερο σταθερή επιχειρηματική παρουσία στις αγορές της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ηδη οι εξαγωγές αποτελούν σημαντικό τμήμα της δραστηριότητας του ομίλου, με τη συμμετοχή τους στις πωλήσεις πετρελαιοειδών να φθάνει το 46% κατά το εννεάμηνο. Η ισχυρή ζήτηση από τις γειτονικές χώρες επιβεβαιώνει τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης. Η επαναλειτουργία, στις αρχές του 2026, του αγωγού πετρελαιοειδών Vardax, που συνδέει το διυλιστήριο της Θεσσαλονίκης με τη Βόρεια Μακεδονία, έπειτα από 13 χρόνια αδράνειας, ενισχύει την εξαγωγική δραστηριότητα του ομίλου. Η προοπτική επέκτασης της εφοδιαστικής σύνδεσης προς τη Σερβία δημιουργεί έναν ευρύτερο ενεργειακό διάδρομο, με αφετηρία τη Βόρεια Ελλάδα. Η Ρουμανία, η Βουλγαρία, η Σερβία, η Βόρεια Μακεδονία και η Κύπρος βρίσκονται στον χάρτη των αγορών στις οποίες ο όμιλος εξετάζει ευκαιρίες για την ενίσχυση της παρουσίας του, με τη Ρουμανία να αναδεικνύεται στη σημαντικότερη επενδυτική αγορά για τη HELLENiQ ENERGY μετά την Ελλάδα. Το επενδυτικό πρόγραμμα για τη Ρουμανία, που παρουσίασε η διοίκηση της HELLENiQ ENERGY τη Δευτέρα 9 Νοεμβρίου σε ειδική εκδήλωση στο Βουκουρέστι, ανέρχεται σε 1,3 δισ. ευρώ έως το 2030, συμπεριλαμβανομένων περίπου 400 εκατ. ευρώ που έχουν ήδη επενδυθεί. Ο σχεδιασμός προβλέπει ανάπτυξη ΑΠΕ ισχύος 1 GW και συστημάτων αποθήκευσης 500 MW, με χωρητικότητα 1,5 GWh. Ηδη λειτουργούν φωτοβολταϊκά πάρκα 211 MW, ενώ το αιολικό έργο 96 MW στο Γκαλάτσι αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2027. Η Ρουμανία εκτιμάται ότι θα συγκεντρώσει περίπου το 60% των μελλοντικών επενδύσεων του ομίλου στις ΑΠΕ. Ο ελληνικός όμιλος εξετάζει επέκταση της παρουσίας του στη Ρουμανία και στον κλάδο των πετρελαιοειδών. Οι επιλογές που αξιολογούνται περιλαμβάνουν τόσο την εξαγορά υφιστάμενων επιχειρήσεων όσο και την οργανική ανάπτυξη, με τη δημιουργία αποθηκευτικών εγκαταστάσεων, δικτύων διανομής και πρατηρίων.

Η παρουσία της HELLENiQ ENERGY σε πέντε χώρες

>1,6 GW εγκατεστημένη ισχύς μονάδων συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου (CCGT), ΑΠΕ και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (BESS)

4 TWh πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

13 TWh όγκοι φυσικού αερίου

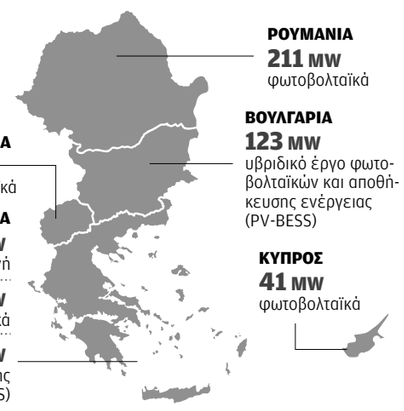
400.000 πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου

€120 εκατ. EBITDA (σε ετησιοποιημένη βάση – run rate)

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

- **Πλωτός σταθμός αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ (FSRU)**
- **6 GW** χαρτοφυλάκιο υπό ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας (BESS)
- **5 δισ. κ.μ.** ετησίως η δυναμικότητα FSRU
- **Νέα μονάδα** ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου (CCGT)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΗΓΗ: ReDataset (Ομιλος RCG)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στα χέρια τραπεζών και servicers 15.000 κατοικίες

Η χρονοβόρος διαδικασία των πλειστηριασμών δεν επιτρέπει να βγουν σύντομα στην αγορά και να ενισχύσουν την προσφορά

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε φαύλο κύκλο που διαρκεί πολλά χρόνια και παράγει πολύ μικρό αποτέλεσμα εξελίσσεται η διαδικασία των πλειστηριασμών ακινήτων, στο πλαίσιο της διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους που κατέστη ληξιπρόθεσμο την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Τα δάνεια που «κοκκίνισαν» και είχαν ως εγγύηση ακίνητα συνεχίζουν να «βαραίνουν» δεκάδες χιλιάδες νοικοκυριά, αλλά και την οικονομία, ενώ ταυτόχρονα λειτουργούν και ως «ανάχωμα» στην αύξηση της προσφοράς στην αγορά κατοικίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε στο πρόσφατο συνέδριο ακινήτων Prodexpo 2026 η Αλεξάνδρα Φατσέα, αναπληρώτρια γενική διευθύντρια της Intrum Hellas και επικεφαλής της Intrum REO Solutions, «σήμερα υπολογίζουμε ότι σχεδόν 15.000 κατοικίες βρίσκονται υπό τη διαχείριση των servicers ή στην κατοχή των τραπεζών. Το 55% περίπου από αυτά είναι στην Αττική και στη Μακεδονία». Συγκεκριμένα, περί τις 6.400 κατοικίες έχουν περάσει υπό τον έλεγχο των servicers από τη διαδικασία των πλειστηριασμών και άλλες 8.000 κατοικίες έχουν επαναγοραστεί από τις ίδιες τις τράπεζες, επίσης μέσω των πλειστηριασμών. Σύμφωνα με την κ. Φατσέα, το συγκεκριμένο απόθεμα δεν μπορεί από μόνο του να επιλύσει το στεγαστικό πρόβλημα, αποτελεί όμως σημαντικό παράγοντα για την αύξηση της προσφοράς.

Ωστόσο, πηγές της αγοράς επισημαίνουν ότι ο πραγματικός αριθμός των δεσμευμένων ακινήτων (π.χ. κατασχεμένα, υπό καθεστώς πλειστηριασμού, ανακτηθέντα από τα funds και τις τράπεζες) είναι πολλαπλάσιος. Οπως αναφέρει στην «Κ» ο κ. Λευτέρης Ποταμιάνος, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Μεσιτών Αστικών Συμβάσεων (ΠΟΣΜΑΣ), «θεωρούμε ότι υπάρχει ένα σημαντικό απόθεμα που μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος της τόνωσης της προσφοράς στην αγορά κατοικίας. Ωστόσο, είναι εμφανές ότι υπάρχει σημαντική χρονική υστέρηση στην διάθεσή των ακινήτων αυτών προς πώληση».

Εν τω μεταξύ, η διαδικασία των πλειστηριασμών αποδεικνύεται ότι δεν μπορεί να αποτελέσει εναλλακτικό «κανάλι» διάθεσης προσιτών κατοικιών στην αγορά. Σύμφωνα με τα δεδομένα των τελευταίων ετών, μόλις ένα στα επτά ακίνητα βρίσκει αγοραστή, παρότι π.χ. το 2025 εκπλειστηριάστηκαν 67.000 ακίνητα με αξία εκκίνησης 7,5 δισ. ευρώ. Από αυτά, το 90% αφορούσε κατοικίες κάτω των 200.000 ευρώ. Τελικά, οι κατοικίες που αποκτήθηκαν ήταν μόλις 5.439, εκ των οποίων το 66% αφορούσε σπίτια κάτω των 100.000 ευρώ.

Σύμφωνα με στοιχεία της ReDataset του ομίλου RCG πάντως, υπάρχουν και περιοχές της χώρας όπου τα ποσοστά επιτυχίας αποδεικνύονται πολύ υψηλότερα, όπως π.χ. η Σιθωνία με 37,8% επιτυχημένους πλειστηριασμούς, η Καλαμαριά με 34,6% και η Σαντορίνη με 30,8%. Στις πρώτες δύο περιοχές, είναι προφανές ότι το κόστος είναι ελκυστικό, ενώ στην περίπτωση του νησιού των Κυκλάδων, το επενδυτικό ρίσκο μετριάζεται από την ευκαιρία απόκτησης ενός ακινήτου σε μία από τις δημοφιλέστερες περιοχές της χώρας. Σε ό,τι αφορά την Αττική, ξεχωρίζουν περιοχές όπως το Παλαιό Φάληρο με 28,2% ποσοστό επιτυχίας, ο Δήμος Αθηναίων με 26,7%, του Ζωγράφου με 25,6% και η Καλλιθέα με 24,5%. Πρόκειται για περιοχές υψηλής ζήτησης τόσο για αγορά όσο και για ενοικίαση ακινήτων, κάτι που σημαίνει ότι προσελκύουν ενδιαφερόμενους τόσο για ιδιοκατοίκηση όσο και για επένδυση με σκοπό την εκμίσθωση.

Ενα από τα βασικότερα ζητήματα που αφαιρούν ακίνητα από την αγορά είναι ασφαλώς και οι μεγάλες καθυστερήσεις στη διάθεση των κατοικιών που επαναγοράζονται (ανακτήσεις) από τα funds και τις τράπεζες, μέσω του πλειστηριασμού. Σύμφωνα με την επικεφαλής της doValue Greece Real Estate Services Λίλα Πατεράκη, κατά μέσον όρο απαιτούνται δύο χρόνια έως ότου διατεθεί προς πώληση το κάθε ακίνητο, ενώ η ίδια η εύρεση αγοραστή δεν ξεπερνά τους τρεις μήνες, δείγμα της ζήτησης που υπάρχει. «Σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όπου δραστηριοποιούμαστε, απαιτούνται περίπου 6-12 μήνες. Στην Ελλάδα, οι πολεοδομικές εκκρεμότητες και αυθαιρεσίες είναι δεδομένες και παρότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα προόδου, απαιτείται περαιτέρω επιτάχυνση των διαδικασιών. Υπολογίζουμε ότι ποσοστό 15% έως και 30% των ακινήτων που παραλαμβάνουμε αντιμετωπίζουν σοβαρά πολεοδομικά προβλήματα, που συνδέονται ακόμα και με την κατηγορία 5 των αυθαιρέτων. Επομένως, η καθυστέρηση δεν είναι να βρεθεί ο αγοραστής, αλλά να βγει στην αγορά ένα ακίνητο».

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι servicers, αλλά και τραπεζικά στελέχη, έχουν ζητήσει να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα ολοκλήρωσης αγοραπωλησιών χωρίς να έχει προηγηθεί η πολεοδομική τακτοποίηση των ακινήτων, διαδικασία που θα μπορεί να αναλαμβάνει ο νέος ιδιοκτήτης. Ασφαλώς, μια τέτοια διαδικασία δεν είναι εύκολο να νομοθετηθεί μόνο για μία κατηγορία πωλητών/ακινήτων, εξαιρώντας την υπόλοιπη αγορά, ενώ είναι πιθανό να «ανοίξει νέες πληγές» κατά την εφαρμογή της. Παρ' όλα αυτά, σε μια προσπάθεια να δημιουργηθεί επιπλέον «κίνητρο» στους servicers και στις τράπεζες, από τις αρχές του 2026 έχει τεθεί σε εφαρμογή η επιβολή διπλάσιου ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα που διακρατούν.

Ενοίκιο έναντι δόσης για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας

Στις αρχές του 2027 αναμένεται να ξεκινήσει η λειτουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων

Η λειτουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων έρχεται ως μια ύστατη προσπάθεια να αναχαιτίσει φαινόμενα πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, που σύμφωνα με εκτιμήσεις θα αυξηθούν το προσεχές διάστημα. Εκτιμήσεις από την αγορά των servicers ανεβάζουν τη δυνητική περίμετρο των νοικοκυριών που θα μπορούσαν να ενταχθούν στον φορέα την προσεχή τριετία στις 20.000.

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Τα πρόσφατα περιστατικά εξώσεων που είδαν το φως της δημοσιότητας αποδεικνύουν ότι το πρόβλημα των πλειστηριασμών χτυπάει την πόρτα της πρώτης κατοικίας.

Σε αυτό το κλίμα, προχωρούν τα επόμενα βήματα για τη σύμβαση παραχώρησης του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, ο οποίος έχει θεσμοθετηθεί από το 2020 αλλά, ελλείψει μέχρι πρόσφατα χρηματοδότησης και επενδυτικού ενδιαφέροντος, δεν έχει ακόμη συσταθεί. Μετά τη συμφωνία του προσωρινού αναδόχου –Christofferson, Robb & Co– με τις τράπεζες, που αναμένεται έως τις 16 Νοεμβρίου, θα ακολουθήσουν η κατακύρωση, ο έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο και η κύρωση της σύμβασης από τη Βουλή, με στόχο ο φορέας να ξεκινήσει στις αρχές του 2027.

Προστασία ευάλωτων

Η λειτουργία του φορέα έρχεται ως μια ύστατη προσπάθεια να αναχαιτίσει φαινόμενα πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, που σύμφωνα με εκτιμήσεις θα αυξηθούν το προσεχές διάστημα. Σε μια προσπάθεια να ανακόψει παρόμοια φαινόμενα και να προστατεύσει ευάλωτα νοικοκυριά που διαμένουν σε αυτή, η κυβέρνηση αναμένεται να φέρει στη Βουλή τροποποιήσεις που θα δίνουν τη δυνατότητα σε όσους πληρούν τα κριτήρια να διασώσουν την τελευταία στιγμή –δηλαδή πριν από τον πλειστηριασμό– την πρώτη τους κατοικία, ακόμη και αν δεν έχουν μέχρι σήμερα μπει στο ενδιάμεσο πρόγραμμα. Υπενθυμίζεται ότι το ενδιάμεσο πρόγραμμα κρατικής στήριξης πρώτης κατοικίας ευάλωτων νοικοκυριών αποτελεί τον «προθάλαμο» του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων και με βάση τα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους μέχρι σήμερα έχουν υπάρξει 1.274 αιτήσεις από ευάλωτους οφειλέτες. Από αυτούς, οι 455 επιδοτούνται με ποσό από 70 έως 210 ευρώ τον μήνα ανάλογα με την οικογενειακή και την περιουσιακή τους κατάσταση και θα μπορούσαν να αποτελέσουν τους πρώτους εν δυνάμει υποψηφίους ένταξης στον φορέα.

Εκτιμήσεις από την αγορά των servicers ανεβάζουν τη δυνητική περίμετρο των νοικοκυριών που θα μπορούσαν να ενταχθούν στον φορέα την προσεχή τριετία στις 20.000. Αν και με βάση τα σημερινά στοιχεία το νούμερο αυτό δεν επιβεβαιώνεται, δεν αποκλείεται, όπως εξηγούν, να οδηγηθούμε σε τέτοια μεγέθη, καθώς δέκα χρόνια μετά την κορύφωση της κρίσης μπαίνουμε στον σκληρό πυρήνα του προβλήματος των κόκκινων δανείων, που αγγίζει πλέον και την πρώτη κατοικία.

Μια τέτοια προοπτική –εφόσον επιβεβαιωθεί– θα επαναφέρει στο επίκεντρο της συζήτησης και το πρόβλημα της χρηματοδότησης του φορέα, που σήμερα περιορίζεται στη συνεισφορά των 100 εκατ. ευρώ που έχουν δεσμεύσει οι τράπεζες και τα οποία προορίζονται για την αγορά των κατοικιών που θα ενταχθούν στον φορέα.

Να σημειωθεί ότι ανάλογο πρόγραμμα, το σχέδιο «Ενοίκιο έναντι δόσης» έχει ενεργοποιήσει και η Κύπρος, και μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2026 είχαν εγκριθεί 1.307 αιτήσεις (978 κατοικίες έχουν ήδη ενταχθεί) από τις περισσότερες από 4.500 αιτήσεις που υποβλήθηκαν συνολικά. Η διαφορά με το ελληνικό μοντέλο είναι ότι το σχέδιο «Ενοίκιο έναντι δόσης» χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ) για την αγορά των ακινήτων και από τον κρατικό προϋπολογισμό, σε αντίθεση με το ελληνικό μοντέλο, που δεν προβλέπει άμεση κρατική αρωγή για την αγορά τους. Επίσης, το ελληνικό μοντέλο προβλέπει επιδότηση ενοικίου από 70 έως 210 ευρώ, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του ευάλωτου οφειλέτη, ενώ το κυπριακό κράτος πληρώνει ολόκληρο το ενοίκιο για λογαριασμό του δικαιούχου και ο ενοικιαστής καταβάλλει μόνο ένα συμβολικό ποσό της τάξεως του ενός ευρώ τον χρόνο.

Η διαδικασία

Με βάση την πρόβλεψη του νόμου, ο ελληνικός Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων πρόκειται να αγοράζει την κύρια κατοικία ευάλωτων οφειλετών και να την επαναμισθώνει στον πρώην ιδιοκτήτη της για 12 χρόνια. Με τον τρόπο αυτό ο ευάλωτος οφειλέτης θα απαλλαγεί από το χρέος του, χάνοντας ωστόσο και την ιδιοκτησία της κατοικίας του, στην οποία θα διαμένει πλέον ως ενοικιαστής.

Το τίμημα μεταβίβασης της πρώτης κατοικίας στον φορέα θα γίνεται στο 70% της εμπορικής αξίας του ιδιοκτησιακού δικαιώματος του οφειλέτη επί της κύριας κατοικίας, σύμφωνα με την εκτίμηση πιστοποιημένου εκτιμητή. Ο νόμος προβλέπει ότι σε περίπτωση πλειστηριασμού θα μπορεί να αποκτά τα ακίνητα με έκπτωση 30% επί της εμπορικής αξίας του ακινήτου ή της τιμής πρώτης προσφοράς. Από την έκπτωση αυτή θα μπορεί να επωφεληθεί στο μέλλον και ο οφειλέτης κατά την άσκηση του δικαιώματος επαναγοράς του ακινήτου.

Δυνατότητα επαναγοράς

Στο τέλος της περιόδου εκμίσθωσης, ο ευάλωτος που συναινέσει στην παράδοση της κατοικίας του και εφόσον τα οικονομικά του έχουν βελτιωθεί θα μπορεί να επαναγοράσει το εν λόγω ακίνητο, καταβάλλοντας το ανάλογο τίμημα, που θα καθορίζεται με βάση την εμπορική αξία του, όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί μετά το τέλος της 12ετίας. Μία από τις βελτιώσεις που εισήγαγε πρόσφατα η κυβέρνηση είναι το δικαίωμα του ευάλωτου να διεκδικήσει νωρίτερα την ανάκτηση της πρώτης κατοικίας του, πριν δηλαδή από το τέλος της 12ετίας.

Το ενοίκιο που θα πρέπει να πληρώνει ο ευάλωτος δανειολήπτης θα προκύπτει επίσης βάσει της εμπορικής αξίας του ακινήτου κατά τον χρόνο μεταβίβασης στον φορέα, επί της οποίας θα εφαρμόζεται το μέσο επιτόκιο ενός στεγαστικού δανείου και το περιθώριο του επενδυτή. Στα πλεονεκτήματα της λύσης είναι ότι ο οφειλέτης θα δικαιούται να λάβει επιδότηση από το Δημόσιο προκειμένου να καλύψει ένα μέρος της δόσης του ενοικίου που θα πρέπει να πληρώνει στον φορέα.

Η λύση του εξωδικαστικού

Εναλλακτική λύση για όσους δεν θέλουν να χάσουν την ιδιοκτησία της κατοικίας τους είναι ο εξωδικαστικός μηχανισμός και η δυνατότητα που δόθηκε πρόσφατα στον οφειλέτη να μπορεί να ζητήσει να ρυθμιστεί το χρέος με βάση την αξία της κύριας κατοικίας. Η λύση αυτή προϋποθέτει ότι υπάρχει άλλη περιουσία προς ρευστοποίηση και επίσης ότι ο οφειλέτης θα συναινέσει στην εκποίησή της.

CYVIEW 199
LATSIA
✔Modern Residential Development
✔Energy Efficient (Class A)
✔Well Design Living Spaces
✔Elegant Architecture
✔Available 2 Bedrooms
From €210.000 + VAT
Cyview
T & A CYVIEW DEVELOPERS & CONSTRUCTIONS LTD
Αγίου Γεωργίου 47, 3ος όροφος, 2224 Λατσιά
22486955
www.cyview-developers.com
info@cyview-developers.com

ΟΜΙΛΟΣ ΛΕΠΤΟΣ

Παρουσιάζει το Apollo Gardens at Neapolis

Με επένδυση €300 εκατομμυρίων και έκταση 100.000 τ.μ., το νέο οικιστικό έργο του Ομίλου Λεπτός αντλεί έμπνευση από το μεσογειακό τοπίο και επαναπροσδιορίζει την καθημερινή ζωή στην Κύπρο. Με προσεκτικό σχεδιασμό που σέβεται τον χαρακτήρα της Πάφου και ανταποκρίνεται στις προοπτικές της, το Apollo Gardens φιλοδοξεί να δημιουργήσει μια ζωντανή οικιστική κοινότητα. Το έργο περιλαμβάνει περίπου 700 κατοικίες, κατανεμημένες σε τέσσερις οικιστικές φάσεις, καθώς και μία εμπορική. Οι διαμορφωμένοι χώροι πρασίνου και οι διαδρομές που συνδέουν τη νέα γειτονιά με το λιμανάκι και την πόλη αποτελούν βασικούς άξονες του σχεδιασμού. Η ταυτότητα του Apollo Gardens καθορίζεται από την ίδια τη γη που το φιλοξενεί, ανάμεσα στον αρχαιολογικό χώρο του Απόλλωνα Υλάτη και τη νέα ανάπτυξη Neapolis Eco City. Η φυσική διαμόρφωση του τοπίου περιλαμβάνει δρόμους που ενώνουν τέσσερις οικιστικές γειτονιές, διαμορφωμένες γύρω από κήπους, αυλές και πισίνες. Τα υφιστάμενα δέντρα διατηρούνται και πλαισιώνονται από νέες φυτεύσεις, ώστε το πράσινο να παραμείνει αναπόσπαστο στοιχείο της φυσιογνωμίας του έργου.

ALPHA BANK ΚΥΠΡΟΥ

Ολοκληρώθηκε η ενοποίηση με την πρώην AstroBank

Ένα σημαντικό ορόσημο στην αναπτυξιακή της πορεία επιτυγχάνει η Alpha Bank Κύπρου, με την ολοκλήρωση της συστημικής ενοποίησης της πρώην AstroBank και τη μετάβαση των πελατών της στο ενιαίο τραπεζικό σύστημα της Τράπεζας. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε το Σαββατοκύριακο 7 και 8 Νοεμβρίου 2026, εντός του αρχικού χρονοδιαγράμματος και σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, μόλις έναν χρόνο μετά την επιτυχή απόκτηση κατ' ουσίαν του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της AstroBank. Είχε προηγηθεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η επιτυχής ενοποίηση του προσωπικού, καθώς και η μετεγκατάσταση και αναδιοργάνωση του δικτύου, το οποίο αριθμεί πλέον 15 καταστήματα. Οι αλλαγές αυτές υλοποιήθηκαν έγκαιρα και με αποτελεσματικότητα, δημιουργώντας τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη μετάβαση στο ενιαίο τραπεζικό σύστημα. Από τις 9 Νοεμβρίου 2026, οι πελάτες της πρώην AstroBank εξυπηρετούνται μέσω του ενιαίου τραπεζικού συστήματος της Alpha Bank Κύπρου, στο οποίο έχουν μεταφερθεί οι λογαριασμοί, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τους. Παράλληλα, μπορούν να αξιοποιούν τις ψηφιακές υπηρεσίες Alpha 360 Web και Alpha 360 Mobile, αποκτώντας πρόσβαση σε ένα σύγχρονο και ασφαλές περιβάλλον για τη διαχείριση των καθημερινών τραπεζικών τους αναγκών.

KIA MOTORS

Τρία βραβεία στον θεσμό «Χρυσό Τιμόνι» του 2026

Με τρεις διακρίσεις στον θεσμό «Χρυσό Τιμόνι» του 2026, η Kia πέτυχε κάτι που καμία μη ευρωπαϊκή μάρκα δεν είχε καταφέρει έως σήμερα: Να κερδίσει περισσότερα από ένα βραβεία στην ίδια διοργάνωση. Στην 50ή έκδοση του θεσμού, που διοργανώνουν τα γερμανικά έντυπα AUTO BILD και BILD am SONNTAG, πρωταγωνιστές ήταν τα EV2, EV5 και K4 Sportswagon. Τρία μοντέλα με διαφορετικό χαρακτήρα, που έφεραν στην κορεατική εταιρεία ισάριθμες νίκες σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές κατηγορίες. Το K4 Sportswagon επικράτησε στην κατηγορία των μικρομεσαίων αυτοκινήτων, απέναντι στα Volkswagen ID.3 Neo και Cupra Born. Στα μικρομεσαία SUV, το ηλεκτρικό EV5 ξεχώρισε έναντι των Audi Q3 και Cupra Formentor VZ5, ενώ το EV2 αναδείχθηκε «Καλύτερο Αυτοκίνητο κάτω των 30.000 ευρώ». Η επιλογή ακολούθησε μια απαιτητική διαδικασία: Από τα 90 νέα μοντέλα που προτάθηκαν, οι αναγνώστες ανέδειξαν 27 φιναλίστ. Στη συνέχεια, 23μελής κριτική επιτροπή τα δοκίμασε στην πίστα DEKRA-Lausitzring, αξιολογώντας, μεταξύ άλλων, την οδική συμπεριφορά, την άνεση, την ποιότητα και τη σχέση αξίας και τιμής. Η τριπλή επιτυχία έχει ιδιαίτερη σημασία για την Kia, καθώς προήλθε τόσο από ηλεκτρικά όσο και από βενζινοκίνητα μοντέλα. Με τις φετινές προσθήκες, η μάρκα φτάνει πλέον τα οκτώ «Χρυσά Τιμόνια», ενισχύοντας την παρουσία της σε έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς της γερμανικής αυτοκίνησης.

PwC ΚΥΠΡΟΥ

Μνημόνιο συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μνημόνιο Συνεργασίας (MoU), υπέγραψαν PwC Κύπρου και Πανεπιστήμιο Κύπρου ενισχύοντας τη μεταξύ τους συνεργασία και φέρνοντας ακόμη πιο κοντά την ακαδημαϊκή κοινότητα με τον επιχειρηματικό κόσμο. Η υπογραφή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Open Day του προγράμματος Master of Science (MSc) in Financial Analysis (MFA), του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η εκδήλωση περιλάμβανε την επίσημη υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας με οργανισμούς επαγγελματικών υπηρεσιών, καθώς και παρουσίαση του προγράμματος και των ευκαιριών που αυτό προσφέρει στους φοιτητές. Στόχος της συνεργασίας είναι η επένδυση στη νέα γενιά, η ενίσχυση της σύνδεσης της ακαδημαϊκής γνώσης με την αγορά εργασίας, προσφέροντας στους φοιτητές γνώσεις, δεξιότητες και πρακτική εμπειρία που θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου επαγγελματικού περιβάλλοντος. Το MFA προσφέρει δύο κατευθύνσεις, Accounting και Investments, και συνδέει την ακαδημαϊκή εκπαίδευση με διεθνώς αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα, όπως τα ACA/ACCA και CFA.

JINIUS

Συνεργασία με την BOX NOW για αποστολές από την Ελλάδα

Η Jinius, το online marketplace της Κύπρου, ανακοινώνει τη νέα στρατηγική συνεργασία της με την BOX NOW, το μεγαλύτερο δίκτυο αυτόματων θυρίδων παραλαβής δεμάτων (lockers) σε Ελλάδα και Κύπρο. Από σήμερα, όλες οι παραγγελίες που αποστέλλονται από καταστήματα της Ελλάδας μέσω της Jinius θα διακινούνται μέσω του δικτύου BOX NOW, δημιουργώντας ένα νέο, ενιαίο κανάλι αποστολών που κάνει την εμπειρία αγοράν ακόμη πιο γρήγορη, απλή και αξιόπιστη για τους καταναλωτές στην Κύπρο. Με τη συνεργασία αυτή, η Jinius αξιοποιεί την υποδομή και την εμπειρία της BOX NOW στις διασυνοριακές αποστολές Ελλάδας - Κύπρου, προσφέροντας στους πελάτες της χαμηλότερο κόστος αποστολής, μόλις €4,50 ανά παραγγελία και δωρεάν αποστολή για αγορές άνω των €50, καθώς και ευελιξία παραλαβής 24/7 από τα BOX NOW lockers. Η συνεργασία με την BOX NOW έρχεται σε μια περίοδο δυναμικής ανάπτυξης για την Jinius, η οποία διευρύνει συνεχώς το δίκτυο συνεργατών της με επιλεγμένους Έλληνες retailers. Στο marketplace εντάχθηκαν πρόσφατα οι Pharmagrand, Pharmacy Discount, Mat Fashion, Koniaris Shoes και Marilyn Boutique, ενώ ακολουθούν και άλλοι, που θα ανακοινωθούν σύντομα. Για περισσότερες πληροφορίες: www.jinius.com.cy.

SKROUTZ

Φέρνει πρώτο τη Black Friday στην Κύπρο

Με κεντρικό μήνυμα «Και την Black Friday, το πήρα απ' το Skroutz!», το δημοφιλέστερο marketplace σε Ελλάδα και Κύπρο μπαίνει δυναμικά στην πιο εμπορική περίοδο της χρονιάς, για να προσφέρει στους Κύπριους καταναλωτές μια εμπειρία για έξυπνες και ασφαλείς online αγορές. Μέσα από μια τεράστια ποικιλία που καλύπτει κάθε πιθανή ανάγκη –από τεχνολογία, μόδα, προσωπική περιποίηση μέχρι και είδη σπιτιού– η πλατφόρμα συγκεντρώνει πραγματικές προσφορές από 8 χιλιάδες συνεργαζόμενες κυπριακές και ελληνικές επιχειρήσεις, κάνοντας τις φετινές αγορές πιο απλές και προσιτές. Για να εντοπίζει ο κατ/αναλωτής άμεσα τις πραγματικές ευκαιρίες, το Skroutz έχει δημιουργήσει ειδικές σημάνσεις και φίλτρα στις λίστες αναζήτησης. Η αγοραστική εμπειρία συνοδεύεται από γρήγορη και αξιόπιστη παράδοση. Οι καταναλωτές θα μπορούν να παραλαμβάνουν τις παραγγελίες τους είτε στον χώρο τους είτε μέσα από το συνεχώς αναπτυσσόμενο δίκτυο αυτόματων θυρίδων Skroutz Point. Με ένα δίκτυο περίπου 100 Skroutz Point σε όλη την Κύπρο, οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα παραλαβής από τις θυρίδες 24/7, εύκολα και στον δικό τους χρόνο σε όλες τις μεγάλες πόλεις. Περισσότερες πληροφορίες στο: https://corporate.skroutz.gr/

Ωθηση στο Χρηματιστήριο από τράπεζες, blue chips και οίκους

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.650,42 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη 0,54%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι προβλέψεις των οίκων για το 2027 έχουν ξεκινήσει, με τις Goldman Sachs και Morgan Stanley να δίνουν ψήφο εμπιστοσύνης στο ελληνικό Χρηματιστήριο και στις τράπεζες.

Με αρκετή μεταβλητότητα κινήθηκε το ελληνικό Χρηματιστήριο στο ξεκίνημα της εβδομάδας, ωστόσο η ενεργοποίηση των αγοραστών στην τελευταία ώρα της συνεδρίασης, και με επιλεκτικές τοποθετήσεις σε τράπεζες και blue chips, οδήγησαν τον Γενικό Δείκτη σε νέα άνοδο.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.650,42 μονάδες καταγράφοντας κέρδη 0,54%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 234,8 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με άνοδο 0,58% στις 6.808,72 μονάδες, ενώ αμετάβλητη έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση στις 3.111,6 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, κέρδη 3,98% κατέγραψε η Coca-Cola και ακολούθησαν με άνοδο άνω του 1% οι Aegean, HELLENiQ ENERGY και Metlen.

Στον αντίποδα, πτώση 2,52% σημείωσε η ΔΕΗ, ενώ το 1% ξεπέρασαν οι απώλειες στις Cenergy, Aktor, Lamda Development, Jumbo και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε κέρδη 0,93%, κλείνοντας στις 3.253,77 μονάδες. Ξεχώρισαν η Τράπεζα Πειραιώς με κέρδη 2,56% και η Eurobank στο +2,01%, ενώ άνοδο 1,67% σημείωσε η Alpha Bank και κατά 0,54% ενισχύθηκε η CrediaBank. Αντιθέτως, απώλειες 0,97% είχε η Εθνική Τράπεζα (λόγω αποκοπής μερίσματος), κατά 0,54% χαμηλότερα έκλεισε η Optima Bank και οριακή πτώση 0,09% κατέγραψε η Τράπεζα Κύπρου.

Εν τω μεταξύ, οι προβλέψεις των οίκων για το 2027 έχουν ξεκινήσει, με τις Goldman Sachs και Morgan Stanley να δίνουν ψήφο εμπιστοσύνης στο ελληνικό Χρηματιστήριο και στις τράπεζες.

Και οι δύο επιβεβαίωσαν τη θετική στάση τους για τις προοπτικές της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς και ειδικότερα του τραπεζικού κλάδου, διατηρώντας σύσταση υπεραπόδοσης (Overweight), παρά το ισχυρό φετινό ράλι.

Η Goldman Sachs προχωράει σε ανοδική αναθεώρηση της τιμής-στόχου για τον Γενικό Δείκτη στις 2.950 μονάδες, στηριζόμενη στις ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες, στην ανθεκτική πιστωτική επέκταση που τροφοδοτείται από τον εταιρικό δανεισμό και στις ελκυστικές αποτιμήσεις των εγχώριων τραπεζών έναντι των ευρωπαϊκών. Ο αμερικανικός οίκος προβλέπει αύξηση των κερδών ανά μετοχή (EPS) κατά 9% τόσο το 2027 όσο και το 2028, καθώς και μερισματική απόδοση της τάξεως του 5%.

Στο ίδιο μήκος κύματος, η Morgan Stanley ξεχωρίζει τις ελληνικές τράπεζες επισημαίνοντας την ισχυρότερη δυναμική κερδοφορίας τους σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό, όπως επιβεβαιώθηκε και από τα πρόσφατα εταιρικά αποτελέσματα. Παράλληλα, εστιάζει στον καταλύτη της μετάταξης του Χ.Α. στις ανεπτυγμένες αγορές. Μετά τις αναβαθμίσεις από τους οίκους FTSE και STOXX τον Σεπτέμβριο, η αναμενόμενη ένταξη στον δείκτη MSCI τον Μάιο του 2027 χαρακτηρίζεται ως το σημαντικότερο ορόσημο για τους μακροπρόθεσμους θεσμικούς επενδυτές. Αν και οι συνολικές παθητικές ροές εκτιμώνται ως ουδέτερες, η Morgan Stanley προβλέπει περιορισμένο κίνδυνο απότομων εκροών από κεφάλαια αναδυόμενων αγορών και σημαντικά περιθώρια περαιτέρω διεύρυνσης της επενδυτικής βάσης, καθώς οι τοποθετήσεις ξένων επενδυτών στις ελληνικές τράπεζες παραμένουν χαμηλότερες από τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Και οι δύο οίκοι εντοπίζουν στις εθνικές εκλογές του 2027 τον βασικό βραχυπρόθεσμο παράγοντα κινδύνου, καθώς συμπίπτουν με την τελική ευθεία της αναβάθμισης στον MSCI. Ωστόσο, η Morgan Stanley εκτιμά ότι μια κυβέρνηση υπό τη Νέα Δημοκρατία θα διασφαλίσει τη συνέχεια της οικονομικής πολιτικής, υπογραμμίζοντας πως τυχόν προεκλογική διόρθωση στην αγορά θα αποτελέσει τακτική ευκαιρία και όχι αλλαγή της μεσοπρόθεσμης ανοδικής προοπτικής.

Μικρές απώλειες στην Ευρώπη υπό το βάρος της AI

Με ήπιες απώλειες έκλεισαν τη Δευτέρα τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, καθώς η παγκόσμια επιφυλακτικότητα γύρω από την πορεία της τεχνητής νοημοσύνης (AI) άσκησε πιέσεις στον τεχνολογικό κλάδο και περιόρισε τη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου. Ο ευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 διαμορφώθηκε στις 662 μονάδες, ο FTSE 100 στο Λονδίνο σημείωσε πτώση 0,18% στις 10.882 μονάδες, ο DAX 30 στη Φρανκφούρτη κινήθηκε χαμηλότερα 0,45% στις 26.630 μονάδες και ο CAC 40 κατέγραψε απώλειες 0,20% στις 8.352 μονάδες. Στο επίκεντρο των πιέσεων βρέθηκαν οι τίτλοι που συνδέονται με την τεχνητή νοημοσύνη και τους ημιαγωγούς. Η μετοχή της ASML υποχώρησε κατά 2,4%, ενώ οι Aixtron και Technoprobe παρουσίασαν απώλειες 2,8% και 4,2% αντίστοιχα. Πτωτικά κινήθηκαν επίσης η Siemens Energy και η Legrand (-0,8%). «Ο τεχνολογικός κλάδος βρίσκεται εκ νέου υπό πίεση στις ΗΠΑ και οι ανησυχίες αυτές μεταφέρονται, κατά κάποιον τρόπο, και στην Ευρώπη», σχολίασε η Φιόνα Τσινκότα, ανεξάρτητη αναλύτρια αγοράς στο Λονδίνο. Το επενδυτικό ενδιαφέρον στρέφεται πλέον στα οικονομικά αποτελέσματα της αμερικανικής Nvidia αργότερα μέσα στην εβδομάδα, καθώς και στην πολυαναμενόμενη εισαγωγή της εταιρείας τεχνητής νοημοσύνης Anthropic στο χρηματιστήριο, δύο καταλύτες που αναμένεται να δοκιμάσουν τις αντοχές του ράλι που τροφοδοτεί η τεχνητή νοημοσύνη. Πάντως, παρά τις βραχυπρόθεσμες πιέσεις, αναλυτές επισημαίνουν ότι οι ευρωπαϊκές εταιρείες τεχνολογίας προσφέρουν ευρύτερη έκθεση και σε άλλους τομείς. «Μέσα στα επόμενα ένα με δύο χρόνια θα δούμε αρκετές ευρωπαϊκές τεχνολογικές εταιρείες να εισέρχονται στις δημόσιες αγορές με θετική πορεία. Μπορεί κανείς κάλλιστα να διατηρεί αισιόδοξη στάση για την Ευρώπη και τον τεχνολογικό τομέα της σε βάθος χρόνου», εκτίμησε ο Τζέιμς Ράστεχ, επικεφαλής επενδύσεων της Coast Capital.

Ο κλάδος της υγείας κατέγραψε άνοδο 0,8%, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση μεταξύ των επιμέρους δεικτών και διευρύνοντας τα τριμηνιαία κέρδη του πάνω από το 17% – επίδοση που αποτελεί την ισχυρότερη στο σύνολο της αγοράς. Σε θετικό έδαφος κινήθηκαν επίσης καταναλωτικοί τομείς που είχαν υστερήσει από την αρχή του έτους, όπως τα είδη πολυτελείας και τα προϊόντα προσωπικής και οικιακής φροντίδας Στην αγορά εμπορευμάτων, τέλος, η τιμή του πετρελαίου Brent υποχώρησε κατά 2,5% στα 93,45 δολάρια και η τιμή του αργού WTI κινήθηκε χαμηλότερα κατά 2,2%, στα 86,61 δολάρια. Αντίστοιχα, η τιμή του χρυσού σημείωσε πτώση 0,6%,

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%
3M COMPANY	183,65	-0,0054
ALCOA CORP	39,17	-1,4343
ALTRIA GROUP	78,725	0,1081
AMAZON COM	261,0801	-2,0925
AMER EXPRESS C	318,76	-0,5739
AMER INTL GROU	82,52	-0,4103
AMGEN	469,305	0,7806
APPLE INC	354,135	-0,5993
BANK OF AMERIC	50,345	-1,323
BAXTER INTL IN	25,74	-0,2712
BOEING CO	166,595	-2,8601
BRISTOL MYERS	63,17	-0,4099
CATERPILLAR IN	580,455	-3,2897
THE CIGNA GP O	299,34	0,7879
CHEVRON	217,24	-1,2051
CISCO SYSTEMS	94,28	-1,422
CITIGROUP	122,17	-1,4838
CERVECERIAS	10,49	-2,4186
COCA-COLA CO	99,52	0,272
COLGATE PALMOL	101,045	1,3796
DANAOS CORP	148,48	-1,0925
DIANA SHIPPING	2,325	-2,3109
DOW INC	32,075	-2,9207
DUPONT DE NMOU	150,95	-1,8403
GLBL X EM MR E	32,66	-2,8797
ENTERGY CP	110,21	-0,8457
EXXONMBL HLD O	167,515	-1,1828
FEDEX CORP	325,865	0,5322
FORD MOTOR CO	11,725	-1,5533
INTL BUS MACHI	245,36	-0,7162
GENERAL DYNAMI	360,17	-0,9052
GE AEROSPACE O	327,48	-1,305
GOLDM SACHS GR	895,78	-2,2672
HALLIBURTON CO	33,03	-2,2202
THE HTFD INS O	137,95	0,3419
HP INC	29,0201	-1,1577
HOME DEPOT INC	347,2912	-0,4012
INTEL CORP	55,86	-6,3694
JOHNSON JOHNSO	284,84	-0,3185
JPMORGAN CHASE	342,6855	-1,0123
LAZARD INC ORD	39,58	-2,0297
MCDONALD'S COR	275,781	1,4013
MERCK & CO	146,905	-0,5786
MICROSOFT CP	525,355	0,2816
3M COMPANY	183,62	-0,0218
MORGAN STANLEY	185,76	-2,5649
NIKE INC CL B	38,04	0,1316
NORFOLK SOUTHE	328,3	0,1281
PFIZER INC	28,975	0,2942
PROCTER & GAMB	172,36	1,5077
ROCKWELL AUTOM	387,24	-3,4338
SLB LMTD ORD	50,58	-2,1095
SOUTHERN	93,84	1,088
STEALTHGAS	7,805	-3,4035
UNISYS CORP	2,675	-6,1404
UNITEDHEALTH G	410,5	0,7461
US BANCORP	60,805	-0,3033
VERIZON COMMS	46,545	0,3991
WALT DISNEY CO	118,815	-0,1303
WELLS FARGO &	85,345	-0,8193
WALMART INC OR	128,22	0,1406

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ANGLO AMERICAN	3605	-4,25
A.B.FOOD	2066	0,633
ADMIRAL GRP	3974	0,151
ANTOFAGASTA	3049	-3,052
AVIVA	762	-0,366
ASTRAZENECA	14034	0,372
BABCOCK INTL	1004,5	1,506
BAE SYS.	1909	1,22
BARCLAYS	427,9	-0,8
BR.AMER.TOB.	4710	1,16
BERKELEY GP.HL	3582	-0,056
BR.LAND	436,2	0,184
BUNZL	2936	1,521
BP	570,6	-0,748
BURBERRY GRP	1176,5	-0,717
BT GROUP	216,4	0,278
COCACOLA HBC A	4350	2,643
CENTRICA	156,2	-2,77
COMPASS GROUP	33,64	-0,237
CAPITA GROUP	280	2,377
DCC ENERGY	6460	0,077
DIAGEO	1940,5	0,989
EXPERIAN	2946	-0,708
EASYJET	689	-0,145
FRESNILLO	2364	-2,475
GLENCORE	501	-1,842
GSK	1929,5	0,942
HIKMA	1677	2,569
HAMMERSON	362,6	0,722
HSBC HLDGS.UK	1347	-0,546
INTL CONSOL AI	453,567	0,132
INTERCON. HOTE	180,6	0,194
3I GRP.	2582	-2,382
IMPBRANDS	2977	0,337
INTERTEK GROUP	5945	0,084
ITV	65	0
JOHNSON MATTHE	2382	-0,251
KINGFISHER	377,41887	0,106
LAND SECS.	702	0
LEGAL&GEN.	305,4	-2,955
LLOYDS GRP.	98,14	-0,467
MARKS & SP.	2	1,073
MONDI	787,2	-0,506
NATIONAL GRID	1280	0,078
NEXT	16045,80225	-0,031
PRUDENTIAL	969,4	0,916
PERSIMMON	1262	-1,752
PEARSON	1320	-0,227
RELX	3074,632	-0,098
RIO TINTO	6150	-2,319
ROLLS-ROYCE HL	1337,4	-0,977
SAINSBURY(J)	356,6	1,048
SAGE GRP.	1182,5	0,212
ST.JAMES'S PLA	1174,5	0,171
SMITHS GROUP	2665	-1,003
SMITH&NEPHEW	1176	-0,042
SSE	2685	-1,72
STAND.CHART.	2201	-0,542
SEVERN TRENT	3344	-0,179
TRAVIS PERKINS	643,5	0,468
TESCO	567,6	1,321
TAYLOR WIMPEY	76,88	-2,313
UNILEVER	5048	1,213
UTD. UTILITIES	1568	-0,822
VODAFONE GRP.	117,7	0,641
WPP	417,7	-0,548
WHITBREAD	2812	0,214

Zurich/Ζυρίχη

(Σε ελβ. Φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ABB LTD N	69,22	-1,06
RICHEMONT N	173,95	2,66
GEBERIT N1	585,6	-1,71
NOVARTIS N	135,76	1,27
SGS N	103,8	0,73
SWATCH GROUP I	190,95	-2,03
ADECCO N	24,9	-4,74
JULIUS BAER N	71,1	-0,11
GIVAUDAN N	4091	0,02
NESTLE SA	88,12	0,46
SWISSCOM N	725	0,07
SWISS RE N	152,9	-0,1
UBS GROUP N	40,41	-0,1
ZURICH INSURAN	658,6	0,49

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ADIDAS N	177	-0,65
ALLIANZ SE	475,2	-2
BASF SE	53,74	-0,53
BAY MOT WERKE	56,98	-0,54
BEIERSDORF	83,46	-0,74
BAYER N AG	57	0,48
COMMERZBANK	39,66	-0,23
CONTINENTAL AG	72,58	-1,2
DEUTSCHE BANK	32,915	-0,27
DT BOERSE N	329,5	-0,9
DT LUFTHANSA A	8,924	0,074
DT TELEKOM N	27	0,4
E.ON SE NA	19,255	-0,215
FRESENIUS MEDI	39,85	-0,26
HEIDELBERG MAT	177,15	0
HENKEL AG&CO V	87,76	0,82
INFINEON TECH	49,24	-0,635
K+S NA	12,97	0,27
MERCK KGAA	149,7	0,1
MUENCH RUECK N	591,6	0,4
RWE AG	59,26	-0,32
THYSSENKRUPP A	11,815	-0,31
VOLKSWAGEN VZ	67,04	-0,44
VONOVIA SE	16,815	0,06
SIEMENS N	272,55	-6,85
SAP SE	213,4	-0,05

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AALBERTS	40,34	-2,04
AEGON	7,828	-0,36
ABN AMRO BANK	42,09	-0,07
AKZO NOBEL	62,76	-0,22
ARCELORMITTAL	56,04	-1,72
ASML HOLDING	1306,6	-2,41
HEINEKEN	85,08	0,42
ING GROEP	29,9	-0,75
KPN KON	4,515	1,53
NN GROUP	81,26	-0,1
IMCD	106,45	0,38
RANDSTAD	42	-1,73
RELX	36,74	-0,16
VOPAK	55,05	0,36
WOLTERS KLUWER	90,84	0

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ENI	25,85	25,98
#N/A Invalid field.	6,278	0,24
MEDIOBANCA	27,37	27,37
RCS MEDIAGROUP	0,84	0,82
SNAM	6,24	6,30
TELECOM ITALIA	5,75	5,86
TENARIS	27,31	27,66
TERNA	9,90	10,04
UNICREDIT	83,33	-0,42

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AJINOMOTO	4119	-2,56
ASAHI GROUP HL	1844	2,16
ASTELLAS PHARM	2744	1,67
BRIDGESTONE CO	4415	0,3
CANON INC	4870	0,79
CASIO COMPUTER	1977	-2,75
CITIZEN WATCH	1924,5	-4,73
CREDIT SAISON	4857	16,84
DAIWA SEC GROU	1792	0,25
SUBARU	2814	0,77
FUJIFILM HOLDI	3630	0,41
FUJITSU	3524	2
HITACHI	4896	-1,33
HONDA MOTOR	1835,5	-0,33
IHI	2305,5	-0,73
ISUZU MOTORS	2257	0,11
KAWASAKI HVY I	1757	-3,14
KAJIMA CORP	4985	0
KEIO	797,4	0,09
KOBE STEEL	1984	-0,53
KONICA MINOLTA	572,7	-1,45
JTEKT	2016,5	-3,45
MITSUB UFJ FG	3415	-1,73
MITSUBISHI COR	5358	-0,87
MITSUBISHI ELE	4614	-2,97
MITSUBISHI MOT	321,2	-2,93
NEC CORPORATIO	4331	0,37
NIKKON HLDG	4222	0,31
NIKON CORP	1552	-3,24
NISSUI CORP	1844	2,77
NISSAN MOTOR C	269,8	1,5
NOMURA HOLDING	1537	-1
NISSAN CHEMICA	6700	-3,67
NIPPON PAPER I	1260	
OBAYASHI CORP	3453	1,98
ODAKYU ELEC RA	1854,5	0,82
OJI HOLDINGS	847,4	0,76
OSAKA GAS	5952	0,3
RICOH CO LTD	1702,5	-0,96
SECOM	7128	0,15
SEVEN & I HLDG	2228	1,32
SHARP CORP	506	-4,35
SHIMIZU CORP	2244,5	0,36
SHISEIDO	4191	-0,33
SONY GROUP COR	4320	-0,76
SMFG	3260	-0,46
SUMITOMO CHEM	506,9	-1
SUZUKI	2846	-4,75
TAISEI CORP	12000	-3,69
TDK CORPORATIO	2201,5	-4,7
TOBU RAILWAY	3043	1,45
TOKIO MARINE H	597,4	0,05
TORAY INDUSTRI	1359,5	-1,45
TREND MICRO	7251	0,51
TOPY INDS LTD	3185	-0,93
TORAY INDUSTRI	1359,5	-1,45
TOYOBO	1491	-4,3
TOYOTA MOTOR C	3428	0,29
YAMAHA CORP	1330,5	1,49

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACCOR	52,76	2,01
AIR LIQUIDE	193,24	-0,04
ALSTOM	9,86	-2,97
AXA	46,77	-0,7
BNP PARIBAS	95,44	-0,14
BOUYGUES	44,66	0,81
CAPGEMINI	125,50	-1,49
CARREFOUR	14,23	0,11
CASINO GUICHAR	0,08	-30,28
CREDIT AGRICOL	15,85	0,09
DANONE	70,66	1,23
DASSAULT SYSTE	25,66	-1,23
L'OREAL	450,15	-0,23
L.V.M.H.	404,00	0,14
LAGARDERE	18,34	-0,54
MICHELIN	33,23	-1,42
PERNOD RICARD	73,30	0,71
KERING	184,88	0,13
PUBLICIS GROUP	104,50	-1,14
RENAULT	27,89	-1,83
SAINT-GOBAIN	75,02	-0,37
SANOFI	88,32	0,82
SCHNEIDER ELEC	241,55	-0,78
SOCIETE GENERA	66,65	-0,66
SODEXO	61,55	-0,49
TF1	6,43	-0,92
THALES	229,50	1,06
VEOLIA ENVIRON	34,83	-0,31

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACS CONS Y SER	91,05	0
AENA SME	29,18	1,3899
ACERINOX	15,6	-1,2658
ACCIONA	203,4	0,197
AMADEUS	63,44	2,0592
BBVA	23,53	-0,1697
BANKINTER	14,67	0,2049
CAIXABANK	12,31	0,613
DSTR INT ALIME	49,65	-0,8982
ENDESA	44,75	-2,6962
ENAGAS	18,15	-1,3587
FERROVIAL NV	56,5	1,5822
FOMENTO DE CON	10,68	0
GRIFOLS	11,605	-0,3863
IBERDROLA	23,14	-2,3629
INT AIRLINES G	5,44	0,369
INDRA SISTEMAS	57,7	-1,8707
INDITEX	60,3	1,1066
MAPFRE	4,33	-0,3223
MERLIN PROP	11,52	-1,5385
ARCELORMITTAL	56,06	-1,6836
REPSOL	30,41	-1,5539
BCO DE SABADEL	3,76	0,2667
BANCO SANTANDE	11,022	-0,6132
SACYR	4,304	1,2706
TELEFONICA	3,496	0,4309
TECNICAS REUN	31,14	-1,8285

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ			ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1014	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5734
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	175,78	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,3425
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,428	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,6427
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4752	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	20110,00
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,83450	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,5509
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	364,35	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	103,4520
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,4030	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1470,23
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	5,3493	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	20,4429
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,0950	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,5102
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9244	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,9971
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	136,80	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	70,439
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,5740	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4195
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	55,5020	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	37,326
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6301	PANT ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	18,6610
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,2838		

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατουσών συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεωτέρας.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

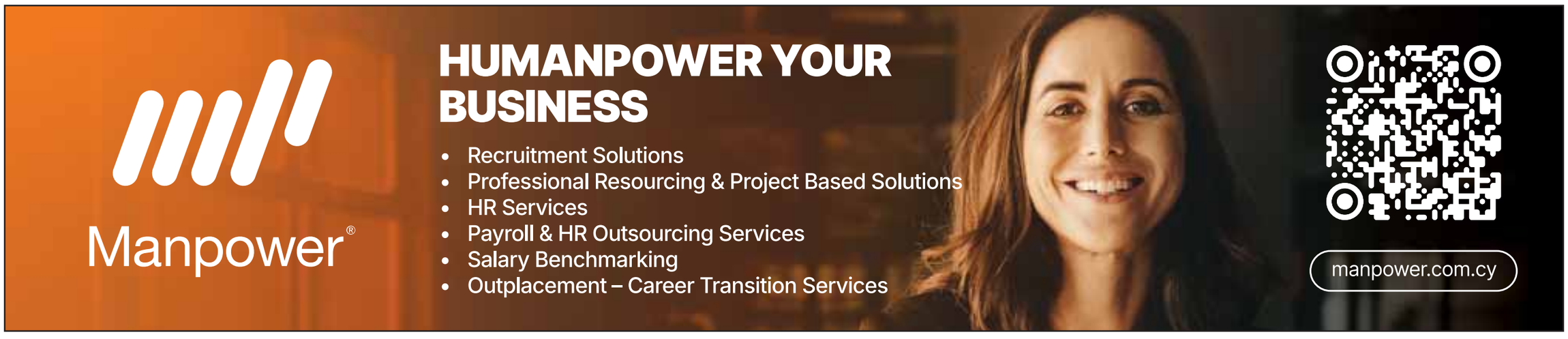
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2026	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1234
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8383
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4746
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,0975

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	792,00	915,00
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	416,00	480,00
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	106.700	123.200
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	106,70	123,20

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	790,63	926,36
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	790,63	926,36
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	790,63	917,79

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.650,42	2.636,29	14,13	0,54%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	6.808,72	6.769,27	39,45	0,58%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΝ.Α. GROWTH ΧΑ	16.422,67	16.413,06	9,61	0,06%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	5.527,86	5.519,31	8,55	0,15%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.201,93	2.203,81	-1,88	-0,09%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	3.111,60	3.111,54	0,06	0,00%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.599,69	1.589,59	10,10	0,64%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Χ.Α.	578,96	576,04	2,92	0,51%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	12.543,26	12.470,58	72,68	0,58%
FTSE/Χ.Α. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.567,47	4.567,38	0,09	0,00%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	3.565,50	3.563,87	1,63	0,05%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	5.375,74	5.331,82	43,92	0,82%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	3.253,77	3.223,91	29,86	0,93%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	7.329,50	7.368,09	-38,59	-0,52%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	15.212,77	15.073,28	139,49	0,93%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.322,91	5.331,84	-8,93	-0,17%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.595,50	4.642,84	-47,34	-1,02%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	10.280,71	10.013,05	267,66	2,67%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	12.168,27	12.256,50	-88,23	-0,72%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	10.407,11	10.466,21	-59,10	-0,56%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	9.231,28	9.255,33	-24,05	-0,26%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	135.008.007,22
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	17.094.614,63
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	13.383.335,50
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	10.100.681,24
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	8.813.140,25
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.789.761,31
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5.804.864,92
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.546.423,62
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.721.705,24
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	3.770.319,33
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	3.762.337,76
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	2.822.552,90
ΥΔΡΕΥΣΗ	2.263.424,72
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.799.952,88
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.642.595,59
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.528.468,48
ΤΡΟΦΙΜΑ	1.046.547,11
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	1.040.711,60
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	781.617,02
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	623.758,44
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	543.340,44
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	523.525,76
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	379.223,37
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	317.385,55
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	279.659,45
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	218.732,82
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	216.973,95

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	4,410	6,52%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,282	-5,21%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	52,200	3,98%	ΣΙΔΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,210	-4,33%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	10,250	2,56%	ΔΕΗ (ΚΟ)	22,440	-2,52%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	12,040	2,56%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	6,440	-2,42%
ΑΤΤΙΚΑ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. (ΚΟ)	2,970	2,41%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	6,880	-2,27%
ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,745	2,05%	JUMBO (ΚΟ)	27,160	-1,95%
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	4,917	2,01%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	4,680	-1,89%
SAFE BULKERS INC. (ΚΟ)	7,405	1,72%	Y/KNOT INVEST (ΚΟ)	1,430	-1,38%
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	4,822	1,67%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,750	-1,32%
ΟΝΥΞ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	1,506	1,48%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	41,500	-1,28%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	47.732.395,03	ΟΤΕ (ΚΟ)	0,39%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	32.852.021,84	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	0,38%
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	32.659.259,48	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,34%
ΔΕΗ (ΚΟ)	16.586.884,18	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	0,27%
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	14.630.827,84	ΑΚΤΟR ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	0,24%
ΜΟΤΟR ΟΪΛ (ΚΟ)	8.813.140,25	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,24%
ALLWYN AG (ΚΟ)	7.664.741,41	QUALCO GROUP Α.Ε. (ΚΟ)	0,23%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.789.761,31	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,21%
ΑΚΤΟR ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	6.466.385,18	ΟΝΥΞ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	0,20%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	6.153.456,22	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	0,19%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΥΡΩΒ	4,917	2,01%
ΕΤΕ	17,27	-0,97%
ΠΕΙΡ	10,25	2,56%
ΑΛΦΑ	4,822	1,67%
ΕΕΕ	52,2	3,98%
ΔΕΗ	22,44	-2,52%
MTLN	46,4	1,09%
ΜΟΗ	62,65	0,89%
BOCHGR	10,91	-0,09%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	41,5	-1,28%
ΟΤΕ	18,7	-0,90%
ΜΠΕΛΑ	27,16	-1,95%
OPTIMA	14,8	-0,54%
TITC	45,6	-0,04%
ALWN	9,58	-0,73%
ΕΛΠΕ	17,5	1,27%
CENER	22,3	-1,15%
ΔΑΑ	12,44	0,89%
CREDIA	0,939	0,54%
AKTR	10,18	-1,17%
ΒΙΟ	15,74	-0,51%
ΛΑΜΔΑ	5,935	-1,25%
ΑΡΑΙΓ	11,67	1,13%
ΕΛΧΑ	3,53	-0,56%
ΕΥΔΑΠ	13,7	-0,15%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

13/11/26

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	**186**	856	10.183
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	**2**	2	2.503
FTSE/Χ.Α. Large Cap	**184**	854	7.680
MSCI GREECE REBASED	**0**	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	**1.205**	16.548	2.301.710
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	**2**	2	9.589
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	**1**	2	4.346
ΑΚΤΟR Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	**17**	151	224.478
Allwyn AG (ΚΟ)	**81**	281	16.088
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**119**	1.857	41.318
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	**0**	0	196
AUTOHELLAS (ΚΟ)	**0**	0	17
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	**0**	0	1.561
BALLY'S INTRALOT (ΚΟ)	**25**	1.510	1.519.880
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	**1**	1	478
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	**7**	21	718
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	**10**	45	6.148
CrediaBank (ΚΟ)	**92**	3.449	269.074
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	**0**	0	2.923
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	**104**	450	23.043
EUROBANK (ΚΟ)	**94**	3.459	18.154
EURONEXT ATHENS (ΚΟ)	**0**	0	170
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	**1**	10	14.713
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	**7**	23	4.295
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	**20**	94	4.838
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	**83**	278	2.134
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	**15**	101	15.421
JUMBO (ΚΟ)	**32**	95	1.809
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	**11**	64	38.022
METLEN PLC (ΚΟ)	**38**	158	13.166
MIG (ΚΟ)	**0**	0	145
ΜΟΤΟR ΟΙΛ (ΚΟ)	**25**	41	561
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**239**	2.769	9.610
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK (ΚΟ)	**5**	10	416
ΟΤΕ (ΚΟ)	**5**	40	757
ΟΛΠ (ΚΟ)	**0**	0	62
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	**141**	1.507	34.896
ΔΕΗ (ΚΟ)	**15**	86	16.641
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	**0**	0	201
TITAN (ΚΑ)	**1**	1	1.710
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	**14**	43	4.132
Δικαιώματα σε Δείκτες	**19**	320	4.438
FTSE/Χ.Α. Large Cap	**19**	320	4.438
Δικαιώματα σε Μετοχές	**7**	22	9.429
Allwyn AG (ΚΟ)	**0**	0	224
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	263
EUROBANK (ΚΟ)	**1**	3	6.627
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**3**	14	1.536
ΟΤΕ (ΚΟ)	**3**	5	92
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	**0**	0	298
ΔΕΗ (ΚΟ)	**0**	0	389
Συνολική Δραστηριότητα	**1.417**	17.746	2.325.760

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 17 Νοεμβρίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΥΡΩΒΚΥ	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0.0000	4.9000		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	10.7800	10.8700	10.7919	-8.6980	“9.363”	10.7600	10.8400	10.8000	-0.74
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.3050	1.3100	1.3051	-0.3210	“7.274”	1.3050	1.3150	1.3050	-0.38
ΛΕΠΕ	7Q Investments Public Limited (Σ)						0.1100	0.1320		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.1250	0.1290	0.1281	0.1770	“10.046”	0.1250	0.1280	0.1250	-2.34
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.6000	2.6800	2.6006	-0.4110	“2.502”	2.6000	2.6400	2.6000	0.00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						2.3600	2.4000		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.2620	0.3100		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0415	0.0425	0.0422	0.3180	“20.000”	0.0390	0.0000	0.0425	8.97
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)						0.0000	0.0720		
ΑΚΕΠ	“ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0110	0.0000		
ΓΙΕΠ	“UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0400		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.3780		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)	0.0265	0.0270	0.0270	-0.0160	“8.300”	0.0265	0.0285	0.0265	-7.02
ΙΣΕΠ	“ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)”						0.0310	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0165		
ΡΕΕΠ	“REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0110		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0.0040	0.0045		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0005		
ΧΑΕΠ	“HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0105	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ “”Η ΠΡΟΟΔΟΣ”” ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ “						0.0000	0.0000		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.1830	0.0000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.1800	0.2000		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1.2200	1.4200		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0.0000	0.3480		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0230	0.0000		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0060	0.0000		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						1.3300	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	1.3250	1.3400	1.3280	-0.2460	“9.924”	1.3250	1.3400	1.3250	-0.38
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.0000	0.4980		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	6.1000	6.1500	6.1483	2.8630	“8.975”	6.1000	6.1500	6.1500	0.00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0605		
ΚΕΟ	KEO PLC	3.0800	3.0800	3.0800	-6.0000	33	3.0800	3.1400	3.0800	-1.91
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						1.2000	0.0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						2.4000	2.4800		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.5200	0.0000		
Τεχνολογία										
NETIN	NET INFO PLC						0.0000	0.0000		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.2000	0.2100		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.4180	0.4700		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.2080	0.2080	0.2080	0.8000	500	0.1960	0.2080	0.2080	4.00
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.0000	0.1280		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	“ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.2080		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
ΤΟΕΠ	“ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	“DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	“CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.2420		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	“WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΡΙΧΣ1	REHUB PLC – Ομόλογα 2028 (Σ)						100.0000	0.0000		
ΡΙΧΣ2	REHUB PLC – Ομόλογα 2030 (Σ)						100.0000	0.0000		
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΜΤΝ0130	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2030						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0132	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2032						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0140	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2040						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0234	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 02/2034						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0427	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2027						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0433	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2033						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0450	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2050						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0549	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 05/2049						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0631	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 06/2031						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0928	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 09/2028						0.0000	0.0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Θ26	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 8η Έκδοση 2026 (28/08/2026 – 27/11/2026)						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Ι26	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 9η Έκδοση 2026 (18/09/2026 – 18/12/2026)						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Κ26	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 10η Έκδοση 2026 (23/10/2026 – 22/01/2027)						0.0000	0.0000		
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ										
Παράβαση σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 (ΚΔΠ 379/2014)										
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC									
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD									
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ									
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ									
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD									
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD									
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD									
ΛΕΠΕ	7Q Investments Public Limited									
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC									
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΡΙΧΣ1	REHUB PLC – Ομόλογα 2028									
ΡΙΧΣ2	REHUB PLC – Ομόλογα 2030									
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD									
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC									
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ									
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLI

ΑΝΑΛΥΣΗ

Πόσο μας κοστίζει η μπριζόλα του Κινέζου

Του **ΚΩΣΤΑ ΣΤΟΥΠΑ**

Σήμερα όλοι υποφέρουμε από την ακρίβεια. Η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος έχει σχεδόν διπλασιαστεί. Το ψωμί που αγοράζαμε στον φούρνο της γειτονιάς πριν από πέντε-έξι χρόνια με 1,20 ευρώ έχει φτάσει στο 1,90. Αλλοι κόβουν τις εξόδους και τα ταξίδια, άλλοι τη θέρμανση και το καλάθι του νοικοκυριού.

Ετσι ήταν πάντα η ζωή. Εχει τους δικούς της νόμους, όσο κι αν πληγώνουν το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Οι λαϊκιστές υπόσχονται φθηνότερες τιμές. Κανείς δεν μπορεί να τις εγγυηθεί. Η ακρίβεια είναι παγκόσμιο φαινόμενο και όλες οι ενδείξεις λένε ότι θα δούμε υψηλότερες τιμές πριν δούμε χαμηλότερες. Η πιο προφανής αιτία είναι απλή, σχεδόν κοινότοπη. Για δεκαετίες η Δύση παρηγοριόταν με μια εικόνα: ο Κινέζος ζει με μια κούπα ρύζι την ημέρα.

Ο Κινέζος θέλει πια αυτοκίνητο, διαμέρισμα και κρέας κάθε μέρα. Το ίδιο και ο Ινδός, ο Ινδονήσιος, ο Βιετναμέζος. Μέσα σε μία γενιά, η μεσαία τάξη του πλανήτη μεγάλωσε κατά δύο με τρία δισεκατομμύρια ανθρώπους. Για ένα κιλό μοσχάρι χρειάζονται επτά-οκτώ κιλά ζωοτροφές και χιλιάδες λίτρα νερό. Μετρήστε στρέμματα και κάντε τον πολλαπλασιασμό.

Η μπριζόλα του Κινέζου όμως δεν εξηγεί τα πάντα. Η ασθένεια της ακρίβειας είναι πολυπαραγοντική. Τον Οκτώβριο, ο πληθωρισμός έτρεξε με 4% στην Ευρωζώνη και με 5,7% στην Ελλάδα. Η στέγαση με 15,1%.

Η πρώτη αιτία είναι νομισματική. Μετά το κραχ του 2008, οι κεντρικές τράπεζες τύπωσαν τρισεκατομμύρια για να σώσουν τράπεζες και κράτη. Μας έλεγαν ότι αυτό το χρήμα δεν φέρνει πληθωρισμό. Εφερε. Πρώτα στις μετοχές και στα ακίνητα, μετά στο ράφι.

Η δεύτερη είναι δημογραφική. Η Δύση γερνάει. Οσοι βγαίνουν στη σύνταξη είναι περισσότεροι από όσους πιάνουν δουλειά. Λιγότερα χέρια σημαίνει ακριβότερα χέρια. Η μετανάστευση είναι μια λύση, αλλά φέρνει τριβές που οι κοινωνίες δεν αντέχουν απεριόριστα.

Η τρίτη είναι κοινωνική. Δεν θα αδικήσω τους νέους. Με τα ενοίκια που βρήκαν, δικαιούνται να γκρινιάζουν. Ομως δεκαετίες επιδομάτων έφτιαξαν έναν δυτικό άνθρωπο που αποφεύγει τον κόπο. Ψάχνουμε ψήστες, οικοδόμους και εργάτες γης και δεν βρίσκουμε, ενώ στα χαρτιά οι άνεργοι δεν λείπουν. Οταν η δουλειά δεν βρίσκει χέρια, η τιμή της ανεβαίνει.

Η τέταρτη είναι γεωπολιτική. Οι πόλεμοι στην Ουκρανία και στο Ιράν ακρίβυναν ενέργεια, σιτηρά, λιπάσματα, ναύλους και ασφάλιστρα. Η ενέργεια στην Ευρωζώνη είναι 20,8% ακριβότερη από πέρυσι. Κάθε πύραυλος στον Κόλπο καταλήγει στον λογαριασμό του ρεύματος. Και οι στρατοί που ξαναχτίζονται δεν πληρώνονται με ευχές.

Από πάνω ήρθε και η τεχνητή νοημοσύνη. Θα ρίξει τις τιμές, μας λένε. Κάποτε, ίσως. Προς το παρόν καταπίνει ρεύμα, χαλκό, μικροκυκλώματα και κεφάλαια σαν να μην υπάρχει αύριο.

Τι να κάνει το επιτόκιο με όλα αυτά; Δεν γεννά παιδιά. Δεν ανοίγει τα Στενά του Ορμούζ. Δεν πείθει κανένα να ανέβει στη σκαλωσιά. Δεν λέει στον Κινέζο να γυρίσει στο ρύζι. Μπορεί μόνο να κόψει τη ζήτηση, δηλαδή να μας κάνει φτωχότερους μέχρι να ισορροπήσουν οι τιμές. Η θεραπεία υπάρχει. Λέγεται ύφεση. Και με τα χρέη που κουβαλούν τα κράτη, κανείς δεν ξέρει πόση δόση αντέχει ο ασθενής.

Γι' αυτό φοβάμαι ότι βλέπουμε μόνο την αρχή. Ο πληθωρισμός θα μας συντροφεύει χρόνια, με υφέσεις και αναλαμπές. Οταν το ψωμί ακριβαίνει, οι κοινωνίες δεν διαβάζουν ανακοινώσεις κεντρικών τραπεζών. Αλλάζουν κυβερνήσεις, ύστερα καθεστώτα και κάποτε σύνορα. Η Βαϊμάρη και η Αραβική Ανοιξη πέρασαν πρώτα από τον φούρνο και το ράφι. Η Ελλάδα εισάγει ενέργεια, επιτόκια και χέρια. Γερνά ταχύτερα από σχεδόν όλους. Κι όμως, η δημόσια συζήτηση εξαντλείται στο ποιος θα υποσχεθεί το μεγαλύτερο επίδομα ακρίβειας.

Τριάντα χρόνια ψηφίζαμε όποιον υποσχόταν περισσότερα με λιγότερο κόπο. Ο πληθωρισμός είναι ο λογαριασμός.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε πρώτη φορά στο Liberal.gr.

Σχέδια για την κατασκευή κέντρων δεδομένων στη θάλασσα

Υπό εξέταση πλωτές ή υποβρύχιες υποδομές λόγω των αντιδράσεων στην ξηρά

Καθώς πληθαίνουν οι αντιδράσεις για τα χερσαία κέντρα δεδομένων τεχνητής νοημοσύνης, οι ηγέτες του κλάδου αναζητούν διέξοδο στη... θάλασσα. Τα σχέδια για πλωτές ή υποβρύχιες υποδομές πολλαπλασιάζονται, με αρκετές νεοφυείς επιχειρήσεις να αποδύονται σε αγώνα δρόμου για να αποδείξουν τη βιωσιμότητα των έργων τους. Αν και η ιδέα βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, οι κατασκευαστές ποντάρουν ότι οι υπεράκτιες εγκαταστάσεις θα συναντήσουν μειωμένες τοπικές αντιδράσεις και ανεβάζουν ταχύτητα.

Πολλά από τα προτεινόμενα έργα σχεδιάζουν να παράγουν πλεκτρική ενέργεια από τα κύματα ή τις παλίρροιες και να χρησιμοποιούν θαλασσινό νερό για ψύξη, μετριάζοντας τις ανησυχίες για την κατανάλωση ρεύματος και νερού. Το κατά πόσον αυτά τα πλεονεκτήματα μπορούν να υπερκεράσουν τις προκλήσεις λειτουργίας στη θάλασσα και τα υπέρογκα έξοδα, παραμένει ανοιχτό ερώτημα, οι ανακοινώσεις νέων έργων ωστόσο διαδέχονται η μία την άλλη.

Οι κατασκευαστές ποντάρουν στο ότι τα υπεράκτια data centers θα συναντήσουν μειωμένες τοπικές αντιδράσεις.

Τον Μάιο, η εταιρεία Panthalassa από το Πόρτλαντ του Ορεγκον –η οποία υποστηρίζεται μεταξύ άλλων από τον Πίτερ Τίελ, συνιδρυτή των PayPal και Palantir Technologies– συγκέντρωσε 140 εκατ. δολάρια για την κατασκευή χαλύβδινων δομών μήκους 85 μέτρων, οι οποίες θα πλέουν ελεύθερα στον Ειρηνικό Ωκεανό, τροφοδοτώντας συστήματα AI με κυματική ενέργεια. Τον Ιούλιο, η σκωτσέζικη Mocean Energy ανακοίνωσε σχέδια για την τοποθέτηση διακομιστών (servers) AI σε πλωτές κατασκευές που θα τροφοδοτούνται από τα κύματα, αλλά και ηλιακούς συλλέκτες, θα ψύχονται από το νερό και θα συνδέονται με την ξηρά μέσω δορυφόρου. Και τον Οκτώβριο, η Ocean Power Technologies από το Νιου Τζέρσεϊ και η Stratum Holdings από τη Φλόριντα υπέγραψαν επιστολή προθέσεων, ώστε να δοκιμάσουν εάν οι πλωτές σημαδούρες της πρώτης –που παράγουν ενέργεια από τα κύματα, τον άνεμο και τον ήλιο– μπορούν να λειτουργήσουν τις υποδομές AI της δεύτερης χωρίς καλώδιο σύνδεσης με την ακτή.

Αλλοι κατασκευαστές ακολουθούν διαφορετικές προσεγγίσεις. Η DeepGreen Holdings από τη Μασαχουσέτη, λόγου χάριν, υπέβαλε αίτηση για ομοσπονδιακή άδεια μελέτης, με σκοπό την τοποθέτηση υποβρύχιου κέντρου δεδομένων παλιρροϊκής ενέργειας στον βυθό ανοιχτά του Ιστπορτ στο Μέιν, ενώ κατέθεσε παρόμοια αίτηση και για τον όρμο Κουκ στην Αλάσκα. Στο ίδιο μήκος κύματος, η ιαπωνική Mitsui OSK Lines σχεδιάζει τη ναυπήγηση ή μετατροπή ενός πλοίου σε πλωτό κέντρο δεδομένων, το οποίο θα πλεκτροδοτείται είτε από την ξηρά είτε από ξεχωριστό πλοίο.

Τα περισσότερα έργα, σημειώνει η Wall Street Journal στο σχετικό δημοσίευμα, παραμένουν στα χαρτιά. Η Panthalassa σχεδιάζει δοκιμές αργότερα φέτος και εμπορική ανάπτυξη το 2027. Η DeepGreen αξιολογεί ακόμη συνεργάτες και εξοπλισμό, σύμφωνα με τον διευθύνοντα εταίρο της Λούις Γούλφσον, ενώ η Mitsui αναζητεί τοποθεσία. Η Mocean, τέλος, ολοκλήρωσε μια δοκιμή 13 μηνών του ενεργειακού της συστήματος την άνοιξη του 2024 και πλέον αναζητεί χρηματοδότηση. Απώτερος στόχος της είναι η διασύνδεση κόμβων ισχύος έως 100 μεγαβάτ σε περιοχές με ισχυρό κυματισμό (Δυτική Ευρώπη, δυτική ακτή ΗΠΑ, Χιλή, δυτική Αυστραλία), αναπτύσσοντας δυναμικότητα 1 γιγαβάτ σε πέντε χρόνια και 10 γιγαβάτ σε μία δεκαετία.

Η ενεργειακή τροφοδοσία παραμένει, σύμφωνα με τους ειδικούς, μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Η πόντιση υποθαλάσσιων καλωδίων προς την ακτή θα μπορούσε να εξαντλήσει τον προϋπολογισμό προτού αποδειχθεί η βιωσιμότητα του έργου, επισημαίνει ο Μπράισον Ρόμπερτσον, διευθυντής του Ινστιτούτου Ολοκληρωμένων Ενεργειακών Συστημάτων στο Πανεπιστήμιο της Βικτόρια. Από την άλλη, οι κατασκευές που πλέουν ελεύθερα κινδυνεύουν να παρασυρθούν από καταιγίδες, ενώ το αλάτι προκαλεί διάβρωση στα μέταλλα.

Υπάρχουν επίσης περιβαλλοντικές ενστάσεις. Στο Μέιν, ακτιβιστές αντιδρούν στο σχέδιο της DeepGreen, τονίζοντας ότι ο κόλπος Φάντι αποτελεί βιότοπο για απειλούμενες φάλαινες.

Τα έργα κυματικής ενέργειας δεν είναι καινούργια· οι εταιρείες του κλάδου έχουν έρθει αντιμέτωπες με σοβαρά εμπόδια όλα αυτά τα χρόνια, λόγω του σκληρού ωκεάνιου περιβάλλοντος, αλλά και του υψηλού κόστους. Ωστόσο, ο Ρόμπερτσον εκτιμά πως η είσοδος τεχνολογικών κολοσσών με ισχυρά κεφάλαια ίσως δώσει την απαιτούμενη ώθηση για τη συνέχιση των προσπαθειών.

Η Πελοπόννησος πόλος έλξης για ξένους αγοραστές εξοχικών

Αναδεικνύεται σε δεύτερη δημοφιλέστερη επιλογή, πίσω από την Κρήτη

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Στη δεύτερη δημοφιλέστερη περιοχή για αγορά εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα εξελίσσεται για τους ξένους η Πελοπόννησος. Η εγγύτητα με την Αττική, η σταδιακή βελτίωση των προσβάσεων και η φυσική ομορφιά της περιοχής, όπως επίσης και η πληθώρα επιλογών διαμονής και ψυχαγωγίας έχουν φέρει την Πελοπόννησο όλο και πιο ψηλά στη λίστα των επιλογών των αγοραστών από το εξωτερικό.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Elxis-At Home in Greece, η οποία ειδικεύεται στην προώθηση εξοχικών κατοικιών σε ξένους αγοραστές, κατά τη διάρκεια του 2026 την Πελοπόννησο επιλέγει πλέον το 20% των υποψήφιων αγοραστών, έναντι ποσοστού 24,8% της Κρήτης, που συνεχίζει να ηγείται των προτιμήσεων. Ωστόσο, η ψαλίδα έχει πλέον κλείσει σημαντικά σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν, όταν το μερίδιο της Κρήτης προσέγγιζε το 33%. Οπως αναφέρει στην «Κ» ο Γιώργος Γαβριηλίδης, διευθύνων σύμβουλος της Elxis, «το 34,4% των ενδιαφερόμενων αγοραστών στην Πελοπόννησο σχεδιάζει να διαθέσει ένα ποσό που κυμαίνεται από 250.000 έως 400.000 ευρώ.

Ενα πρόσθετο 19,4% κινείται στην κατηγορία από 400.000 έως 600.000 ευρώ». Αναφορικά με τις προτιμήσεις του αγοραστικού κοινού, σύμφωνα με τα στοιχεία της Elxis, το 82,8% αναζητάει μονοκατοικία ή βίλα, ενώ μόλις το 17,2% ενδιαφέρεται για άλλους τύπους κατοικίας (π.χ. διαμερίσματα ή μεζονέτες). Οσον αφορά τις τιμές πώλησης, αυτές εκκινούν από περίπου 3.800 ευρώ/τ.μ. για μια νεόδμητη βίλα με πισίνα, που πωλείται από τα σχέδια.

Περιγράφοντας την ιδανική εξοχική κατοικία, οι υποψήφιοι αγοραστές υπογραμμίζουν ως ιδιαίτερα σημαντικά τη θέα και την εγγύτητα στη θάλασσα, την ύπαρξη κήπου ή/και βεράντας, την εύκολη στάθμευση και την άμεση πρόσβαση σε καταστήματα και υπηρεσίες. Πρόκειται για χαρακτηριστικά που είναι εύκολο να βρεθούν στην Πελοπόννησο, ταυτόχρονα με την ευκολία πρόσβασης και την εγγύτητα με την Αττική.

Οι τιμές πώλησης εκκινούν από 3.800 ευρώ/τ.μ. για νεόδμητη βίλα με πισίνα, που πωλείται από τα σχέδια. Περιοχές όπως η Μεθώνη, η Κορώνη, η Ελαφόνησος, η Μάνη, αλλά και τα ορεινά της Αρκαδίας, όπως η Στεμνίτσα και η Δημητσάνα, αποτελούν όλο και δημοφιλέστερους πόλους έλξης για τους ξένους αγοραστές.

Σύμφωνα με την ανάλυση της Elxis, παραλίες όπως η Βοϊδοκοιλιά, η Μεθώνη, η Κορώνη, η Ελαφόνησος, η Μάνη, αλλά και τα ορεινά της Αρκαδίας, όπως η Στεμνίτσα και η Δημητσάνα, αποτελούν όλο και δημοφιλέστερους πόλους έλξης για τους ξένους αγοραστές. Αυτοί προέρχονται από διάφορες χώρες της Ευρώπης, όπως Γερμανία, Ολλανδία, Γαλλία, Βέλγιο, αλλά και από τις ΗΠΑ. Κατά τον κ. Γαβριηλίδη, τα επόμενα χρόνια η περιοχή αναμένεται να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο, καθώς προβλέπεται και η σημαντική βελτίωση των αεροπορικών προσβάσεων, μέσω της αναβάθμισης του αεροδρομίου της Καλαμάτας. Πριν από μερικούς μήνες υπεγράφη η σχετική σύμβαση με την κοινοπραξία από τη Fraport για την παραχώρηση εκμετάλλευσης και ταυτόχρονη υλοποίηση επενδύσεων ύψους άνω των 125 εκατ. ευρώ. Σε αυτές θα περιλαμβάνεται και η κατασκευή ενός νέου τερματικού σταθμού, τριπλάσιου μεγέθους από τον υφιστάμενο, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2028. Ο στόχος είναι η κίνηση να φτάσει τους 700.000 επιβάτες ετησίως έως το 2030.

Οπως εξηγεί ο κ. Γαβριηλίδης, «για την αγορά ακινήτων αυτό σημαίνει κάτι πολύ απλό: ένα σπίτι εύκολα προσβάσιμο είναι ένα σπίτι που μπορεί να αξιοποιηθεί για μόνιμη εγκατάσταση, εξοχική κατοικία ή ως επενδυτική λύση, διατηρώντας μεταπωλητική αξία. Με βάση τα παραπάνω, επιλέξαμε στρατηγικά να ενισχύσουμε την παρουσία μας στην περιοχή με νέο γραφείο στην Καλαμάτα».

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε ζημιές σε ποσοστό 0,27%, κλείνοντας στις 317,05.

Πτώση 0,28% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 186,28 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €188.491,47.

Ζημιές κατέγραψαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,38% και των Επενδυτικών Εταιρειών σε ποσοστό 0,37%.

Αντίθετα, κέρδη κατέγραψε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,01%, ενώ ο δείκτης των Ξενοδοχείων δεν παρουσίασε μεταβολή.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €101.044,52 (πτώση 0,74% – τιμή κλεισίματος €10,8), της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €55.181,25 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €6,15), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €13.179,14 (πτώση 0,38% – τιμή κλεισίματος €1,32), της Δήμητρα Επενδυτική με €9.493,59 (πτώση 0,38% – τιμή κλεισίματος €1,30) και της Logicom με €6.506,68 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €2,60).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης 2 κινήθηκαν ανοδικά, 6 καθοδικά και 3 παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 74.

Deloitte. Private

Think your startup has what it takes to dominate the future?

Apply to the Deloitte Technology Fast 50 Program today!

© 2026 Deloitte Limited

50 Technology Fast 50 CME

Explore the results!